

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ŚWINOUJŚCIE

z dnia 25 maja 2023 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 i 2687), po zasięgnięciu opinii Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, Rada Miasta Świnoujście uchwała, co następuje:

§ 1. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 stanowiący załącznik do uchwały nr XXXII/249/2017 z dnia 9 lutego 2017 r., otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Świnoujście.

§ 3. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości - w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miasta Świnoujście oraz w drodze obwieszczenia wywieszonego na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Świnoujście.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Elżbieta Jabłońska

Program Ochrony Środowiska
dla Miasta Świnoujście
na lata 2022-2024
z perspektywą do 2028 roku

Zamawiający:
Miasto Świnoujście

Wykonawca:
Terra Legis Katarzyna Helińska
ul. Maczka 6/36
71 – 050 Szczecin

Autorzy:
Katarzyna Helińska

SPIS TREŚCI

1.	SPIS TREŚCI	3
2.	WYKAZ SKRÓTÓW	5
3.	STRESZCZENIE	6
4.	WSTĘP	9
4.1.	Cel i zakres opracowania	9
4.2.	Metodyka wykonania POŚ	9
4.3.	Uwarunkowania prawne wykonania POŚ	10
4.4.	Spójność z dokumentami nadrzędnymi	11
4.5.	Efekty realizacji dotychczasowego Programu	12
5.	OCENA STANU ŚRODOWISKA	14
5.1.	Charakterystyka Miasta Świnoujście	14
5.1.1.	Informacje ogólne i położenie	14
5.1.2.	Sytuacja demograficzna	17
5.1.3.	Gospodarka	18
5.1.4.	Infrastruktura mieszkaniowa	18
5.1.5.	Infrastruktura techniczna i komunikacyjna	19
5.2.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	20
5.2.1.	Analiza stanu wyjściowego	20
5.2.2.	Jakość powietrza atmosferycznego	22
5.2.3.	Działania podejmowane w celu poprawy jakości powietrza	26
5.2.4.	Odnawialne źródła energii	29
5.2.5.	Zagadnienia horyzontalne	31
5.2.6.	Analiza SWOT	31
5.3.	Zagrożenia hałasem	32
5.3.1.	Analiza stanu wyjściowego	32
5.3.2.	Zagadnienia horyzontalne	36
5.3.3.	Analiza SWOT	36
5.4.	Pola elektromagnetyczne	37
5.4.1.	Analiza stanu wyjściowego	37
5.4.2.	Zagadnienia horyzontalne	39
5.4.3.	Analiza SWOT	40
5.5.	Gospodarowanie wodami	40
5.5.1.	Analiza stanu wyjściowego	41
5.5.2.	Zagadnienia horyzontalne	47
5.5.3.	Analiza SWOT	48
5.6.	Gospodarka wodno-ściekowa	48
5.6.1.	Analiza stanu wyjściowego	49
5.6.2.	Zagadnienia horyzontalne	51
5.6.3.	Analiza SWOT	51
5.7.	Zasoby geologiczne	51
5.7.1.	Analiza stanu wyjściowego	51
5.7.2.	Zagadnienia horyzontalne	53
5.7.3.	Analiza SWOT	53
5.8.	Gleby	54
5.8.1.	Analiza stanu wyjściowego	54
5.8.2.	Zagadnienia horyzontalne	56
5.8.3.	Analiza SWOT	56
5.9.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	57
5.9.1.	Analiza stanu wyjściowego	57
5.9.2.	Zagadnienia horyzontalne	59
5.9.3.	Analiza SWOT	60
5.10.	Zasoby przyrodnicze	60
5.10.1.	Analiza stanu wyjściowego	60

5.10.2. Lasy	73
5.10.3. Zagadnienia horyzontalne	75
5.10.4. Analiza SWOT	75
5.11. Zagrożenia poważnymi awariami	76
5.11.1. Analiza stanu wyjściowego	76
5.11.2. Zagadnienia horyzontalne	78
5.11.3. Analiza SWOT	78
5.12. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska i adaptacje do zmian klimatu	78
5.13. Działania edukacyjne	80
5.14. Monitoring Środowiska	81
6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA ORAZ ICH FINANSOWANIE	82
7. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	107
8. SPIS TABEL	114
9. SPIS RYCIN	115

WYKAZ SKRÓTÓW

Analiza SWOT – Analiza SWOT polega na analizie silnych i słabych stron organizacji oraz szans i zagrożeń które się przed nią pojawiają. SWOT, to skrót od: strengths (mocne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse), threats (zagrożenia).

As – Arsen

BaP – banzo(a)piren

Cd – Kadm

CO – Tlenek węgla

C6H6 – Benzen

CRFOP – Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GUS – Główny Urząd Statystyczny

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWPd – Jednolite Części Wód Podziemnych

JST – Jednostka Samorządu Terytorialnego

KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

KZGW – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Ni – Nikiel

NO2 – Tlenek azotu

OZE – Odnawialne Źródła Energii

Pb – Ołów

PEM – Pola elektromagnetyczne

PKD – Polska Klasyfikacja Działalności

PM2,5 – Pył zawieszony o granulacji do 2,5 µm

PM10 – Pył zawieszony o granulacji do 10 µm

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

POKzA – Program Oczyszczania Kraju z Azbestu

POŚ – Program Ochrony Środowiska

RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej

SOOŚ – Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

SO2 – Tlenek siarki

SPA2020 – Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WPGO – Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami

ZDR – Zakłady Dużego Ryzyka

ZZR – Zakłady Zwiększonego Ryzyka

STRESZCZENIE

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do roku 2028 zawiera podstawowe informacje na temat stanu aktualnego poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta Świnoujście oraz zagrożeń i problemów w poszczególnych obszarach interwencji. Opracowany dokument jest zgodny z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym. Głównym celem opracowania jest:

Zrównoważony rozwój miasta Świnoujście dążący do poprawy jakości życia mieszkańców oraz stanu środowiska przyrodniczego.

Świnoujście jest miastem na prawach powiatu, położonym w północno-zachodniej części Polski, w województwie zachodniopomorskim – w jego północno-zachodniej części. Północną granicę miasta stanowi linia brzegowa Morza Bałtyckiego, natomiast południową oraz wschodnią Zalew Szczeciński oraz Jezioro Wicko Wielkie. Zachodnią granicę miasta stanowi granica państwowa Niemiec.

Stan aktualny środowiska oraz cele i zadania programu zostały wyznaczone z podziałem na dziesięć obszarów interwencji.

Gmina miejska Świnoujście leży w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego morskiego. Wpływa na niego w znacznym stopniu ciepły prąd atlantycki. Cechuje go niższa roczna amplituda temperatur niż w innych częściach kraju. Zimy są mniej mroźne i łagodniejsze. Średnia temperatura stycznia z wielolecia wynosi 0,5 oC. Lata cechuje duża zmienność klimatu. Występują zarówno długie okresy ciepłej i słonecznej pogody jak i deszczowej. Średnia roczna temperatura powietrza na terenie gminy Świnoujście w wieloleciu wynosi 8,92 oC.

Gmina miejska Świnoujście należy do strefy zachodniopomorskiej (PL320) oceny jakości powietrza. Prowadzona ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i ma być podstawą do podjęcia działań powodujących zmniejszenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie.

W rocznej ocenie jakości powietrza dla strefy zachodniopomorskiej za rok 2021 z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, klasę C uzyskała jedynie strefa zachodniopomorska ze względu na zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w pyłe PM10. W przypadku pozostałych zanieczyszczeń strefę zachodniopomorską sklasyfikowano jako A. Ocenę przeprowadzono głównie w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w roku 2021 na stacjach włączonych do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Jako metody uzupełniające wykorzystano dla wybranych zanieczyszczeń dostępne wyniki modelowania, metody szacowania uwzględniające modelowanie, pomiary wykonywane w innych strefach i województwach oraz informacje o lokalizacji źródeł i wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W ocenie za rok 2021 ze względu na ochronę roślin, wskazano strefę zachodniopomorską, która otrzymała klasę D2 ze względu na przekroczenia poziomu celu długoterminowego pod kątem zanieczyszczenia ozonem.

Stężenia w okresach zimowych były kilkukrotnie wyższe niż w sezonie letnim. Oznacza to, iż głównym źródłem emisji tego zanieczyszczenia do powietrza jest spalanie paliw związane z ogrzewaniem mieszkań. Przekroczenia występują głównie w miejscach, gdzie przeważa zabudowa jednorodzinna i funkcjonują systemy indywidualnego ogrzewania budynków dochodzi do kumulacji zanieczyszczeń. Jest to efekt wzmożonej emisji ze spalania paliw stałych (często słabej jakości) w paleniskach domowych.

Źródłami hałasu na terenie miasta jest: hałas drogowy, przemysłowy, kolejowy. O poziomie hałasu komunikacyjnego decyduje głównie charakter drogi, jej stan techniczny oraz parametry ruchu.

W celu zmniejszenia emisji hałasu nawierzchnie dróg powinny być utrzymywane w dobrym stanie. Podczas budowy i remontów dróg powinny być wykorzystywane tzw. ciche nawierzchnie. Ciche nawierzchnie charakteryzujące się zawartością wolnych przestrzeni powyżej 15%, nawierzchnie drogowe o zwiększonej zawartości wolnych przestrzeni wpływają istotnie na zmniejszenie emisji hałasu.

Operatorem Systemu Dystrybucyjnego sieci elektroenergetycznej wyznaczonym przez Urząd Regulacji Energetyki na terenie miasta Świnoujście jest spółka ENEA-Operator Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, Oddział Dystrybucji w Szczecinie. Miejscem włączenia sieci elektroenergetycznej znajdującej się na terenie miasta Świnoujście do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego jest

stacja rozdzielcza wysokiego napięcia w Reclawiu. Teren miasta ma połączenie z resztą Krajowego Systemu poprzez linię wysokiego napięcia 110 kV nr 1044 łączącej miasto z GPZ Międzyzdroje oraz poprzez linię 110 kV nr 1016 do GPZ Reclaw. Na terenie miasta Świnoujście znajdują się 3 główne stacje zasilania (GPZ) pracujących na napięciu 110kV/15kV.

Świnoujście położone jest w obrębie dorzecza Odry, regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Głównym ciekim przepływającym przez miasto jest Świna, która rozdziela się na szereg mniejszych cieków tworząc ujście w postaci delty. 1. W skład Delty Świny wchodzi szereg wysp, są to m.in.: Uznam, Wolin, Karsibór, Karsiborska Kępa. Wyspy powstały w wyniku akumulacji piasku i mułu –osadzanych przez wody Świny, pchanych wstecznym prądem podczas silnych sztormów z wiatrem wiejącym z kierunku północnego. Na terenie miasta Świnoujście zlokalizowanych 15 urządzeń i budowli hydrotechnicznych służących racjonalnemu zarządzaniu wodami powierzchniowymi. Są to głównie kanały i pompownie. Zagrożenie powodziowe na terenie miasta Świnoujście występuje wzdłuż Zalewu Szczecińskiego i cieśniny Świny. Obszary zagrożone wystąpieniem powodzi obejmują centralną i południową część miasta.

Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Miasto Świnoujście w 2015 r. wynosiła 113,4 km, a w 2021 r. 120,1 km. W 2020 roku z sieci wodociągowej korzystało 40 944 osób. Na obszarze objętym Programem w 2020 r. znajdowało się w 3 305 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Zużycie wody w 2021 roku w mieście wyniosło 37,6 m³/mieszkańca. Z sieci wodociągowej korzysta 100% mieszkańców miasta.

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej Gminie Miasto Świnoujście wynosi obecnie 123,8 km. W porównaniu z rokiem 2015 jej długość wzrosła o zaledwie 2,9 km. Z danych GUS wynika, iż sieć kanalizacyjna obsługuje 94,6% mieszkańców gminy tj. 38 736 osób.

Na terenie Miasta występują udokumentowane zasoby złóż kopalin: wód leczniczych, torfu oraz gazu ziemnego. Występowanie na terenie gminy zasobów wód leczniczych - wód chlorkowo – sodowo – bromkowo - jodkowych oraz torfu leczniczego tj. borowiny pozwalają na funkcjonowanie Uzdrowiska Świnoujście. Aktualnie na terenie Świnoujścia Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego udzielił jednej koncesji na wydobycie surowców naturalnych. Jest to koncesja na wydobycie wód leczniczych dla Uzdrowiska Świnoujście S.A., z dnia 17 czerwca 2016 roku.

Gleby Gminy Miasto Świnoujście charakteryzują się małą zasobnością w składniki pokarmowe. Główne rodzaje jakie wytworzyły się na tym terenie to gleby bielcowe piaszkowe i bagiennie. W skład gleb bagiennych wchodzi gleby torfowe, murszowe oraz mułowo-bagiennie. Gleby bielcowe wykształcone zostały na osadach piaszczystych i piaszczysto żwirowych. Obecność licznych rzek spowodowała powstanie warunków hydrologicznych pozwalających na rozwój gleb bagiennych. Jedną trzecią tych gleb stanowią gleby torfowe. Na terenie Świnoujścia występują także gleby murszowe.

W Gminie Miasto Świnoujście znajdują się następujące obszary chronione:

Woliński Park Narodowy wraz z otuliną

Rezerwat Przyrody Karsiborskie Paprocie

Obszar Natura 2000 „Wolin i Uznam” PLH320019

Obszar Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” PLH320018

Obszar Natura 2000 „Ostoja na Zatoce Pomorskiej” PLH990002

Obszar Natura 2000 „Delta Świny” PLB320002

Obszar Natura 2000 „Zalew Szczeciński” PLB320009

Obszar Natura 2000 „Zatoka Pomorska” PLB990003

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Torfowiska Uznamskie, pomniki przyrody.

Lesistość Świnoujścia wynosi 21,4%. Zarządcą lasów administracyjnych jest Nadleśnictwo Międzyzdroje. Na terenie miast zlokalizowane są w całości leśnictwa Karsibór i Świnoujście oraz częściowo leśnictwo Lubiewo. Lasy Świnoujścia według danych GUS z 2021 roku zajmują łącznie powierzchnię 4 324,19 ha. W większości są to lasy publiczne Skarbu Państwa będące w Zarządzie Lasów Państwowych. Powierzchnia lasów gminnych to 58,94 ha. Powierzchnia lasów prywatnych wynosi 20 ha.

Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska na terenie miasta znajdują się dwa zakłady kwalifikowane jako zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii

Baltchem S.A. Zakłady Chemiczne w Szczecinie - Terminal przeładunkowy w Świnoujściu (ul. Karsiborska 35),

Terminal Regazyfikacyjny Skroplonego Gazu Ziemnego w Świnoujściu PLNG S.A. (ul. Ku Morzu 1),
oraz jeden zakład zwiększonego ryzyka:

Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. Terminal Paliw w Świnoujściu (ul. Bunkrowa 5).

WIOŚ w Szczecinie w latach 2016 – 2020 przeprowadził 137 kontroli podmiotów korzystających ze środowiska. Były to kontrole przeprowadzone na podstawie analizy dokumentacji z ustalonym podmiotem oraz wyjazdy w teren z ustalonym podmiotem. Podczas 64 kontroli stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska.

W programie ochrony środowiska wyznaczono zadania własne miasta oraz zadania monitorowane innych jednostek. Realizacja tych zadań przyczyni się do poprawy jakości środowiska. Zadania zostaną sfinansowane z środków własnych gminy oraz uzyskanych dotacji.

Dla wszystkich celów wyznaczonych w programie określono wskaźnik ich realizacji. Co dwa lata należy sporządzić raport z realizacji programu, natomiast po 4 latach dokonać jego aktualizacji.

WSTĘP

Cel i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do roku 2028”, który jest głównym dokumentem strategicznym na poziomie Miasta Świnoujście (w rozumieniu Miasta Świnoujście, miasta na prawach powiatu), wyznaczającym cele ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, oraz określającym kierunki działań, zmierzające do osiągnięcia tych celów.

Obowiązek sporządzenia Programu ochrony środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.). Zgodnie z art. 17 wyżej wymienionej ustawy organ gminy, powiatu i województwa sporządza program ochrony środowiska. Z wykonania programu organ wykonawczy sporządza co dwa lata raporty, które przedstawia Radzie Miasta.

Program ochrony środowiska powinien spełniać wymagania określone w art. 14, art. 17 i art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zasady i tryb udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.).

Program ochrony środowiska spełnia wymagania zawarte w opracowanych przez Ministerstwo Środowiska „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”. Oznacza to, że w przygotowanym programie:

dokonano oceny stanu środowiska na terenie miasta z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji,

zdefiniowano zagrożenia i problemy dla poszczególnych obszarów przyszłej interwencji (analiza SWOT),

uwzględniono cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska,

zamieszczono harmonogram rzeczowo – finansowy, osobno dla zadań własnych i zadań monitorowanych.

Podczas opracowywania programu uwzględniono założenia zawarte w wojewódzkim i powiatowym programie ochrony środowiska oraz programach sektorowych, strategiach i istniejących planach rozwoju.

Metodyka wykonania POŚ

We wrześniu 2015 roku struktura oraz zakres programów ochrony środowiska określony został w Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opracowanych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. W 2020 zaktualizowaniu przez Ministra Klimatu i Środowiska uległy „Załączniki do Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”.

Zgodnie z wytycznymi Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście zawiera:

spis treści,

wykaz skrótów,

wstęp,

streszczenie w języku niespecjalistycznym,

ocena stanu środowiska,

cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie,

system realizacji programu ochrony środowiska,

spis tabel, rycin, wykresów i załączników.

Wytyczne Ministerstwa Klimatu i Środowiska określiły ponadto, że ocena stanu środowiska na obszarze objętym opracowaniem powinna zostać przeprowadzona w oparciu o analizę wyznaczonych obszarów przyszłej interwencji, do których należą:

ochrona klimatu i jakości powietrza,

zagrożenia hałasem,

poła elektromagnetyczne,

gospodarowanie wodami,

gospodarka wodno – ściekowa,
zasoby geologiczne,
gleby,
gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
zasoby przyrodnicze.

Do opracowania dokumentu wykorzystano model D-P-S-I-R, czyli model „siły naprawcze – presja – stan – wpływ – reakcja”. Polega on na opisanu poszczególnych elementów oraz przedstawieniu jakie są przyczyny obecnego stanu środowiska, a także jak środowisko wpływa m.in. na życie społeczne i gospodarcze.

Opracowując Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do roku 2028:

konsultowano się z pracownikami Urzędu Miasta w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do opracowania Programu;

dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego programu;

dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych miasta w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji planowanych działań ujętych we wszystkich dokumentach strategicznych;

na podstawie zebranych danych i informacji określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie miasta i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w dokumentach strategicznych wyższego szczebla oraz obowiązującymi dokumentami strategicznymi dla miasta;

we współpracy z miastem oraz innymi jednostkami opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe miasta oraz dostępne źródła finansowania, zadania zostały przyporządkowane poszczególnym celom, równocześnie dołożono wszelkiej staranności, aby zadania i cele zostały określone zgodnie z zasadą SMART, czyli były realne, mierzalne i określone w czasie.

uzgodniono sposoby wdrażania i zasady monitorowania programu ochrony środowiska.

Dane o stanie środowiska naturalnego podane są według stanu na dzień 31.12.2020 r., w niektórych przypadkach podane są dane wg stanu na 31.12.2019 r. w przypadku braku bardziej aktualnych danych. Koszty realizacji działań i określenie sposobu finansowania określono na podstawie informacji udostępnionych przez podmioty odpowiedzialne za dane zadania.

Uwarunkowania prawne wykonania POŚ

Program Ochrony Środowiska sporządzono zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawnych dotyczących zagadnień ochrony środowiska. Podstawę prawną dokumentu stanowią wymienione niżej ustawy oraz akty wykonawcze do tych ustaw:

ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.),

ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.),

ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2022 r. poz. 672 ze zm.),

ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2022 r. poz. 2625 ze zm.),

ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2020 r., poz. 2028 ze zm.),

ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187 t.j.),

ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1092 ze zm.),

ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze z.),

ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2022 r. poz. 1072 ze zm.),

ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.),
ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2409 t.j.),
ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. 2021 r. poz. 2351 ze zm.),
ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. z 2021 r. poz. 76 ze zm.),
ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2022 poz. 503 ze zm.),
ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2022 r. poz. 572 ze zm.),
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

Spójność z dokumentami nadrzędnymi

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do roku 2028 uwzględnia założenia i cele zawarte w dokumentach nadrzędnych wyższego szczebla:

nadrzędne dokumenty strategiczne:

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku),
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej zintegrowane strategie o charakterze horyzontalnym:

Polityka energetyczna Polski do 2040 roku

Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”,

Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030,

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030,

Strategia Sprawne Państwo 2030,

Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022,

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 z perspektywą do 2030,

Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030

Polityka energetyczna Polski do 2040 roku.

dokumenty sektorowe:

Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku),

Aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych,

Krajowy plan gospodarki odpadami 2022,

Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów,

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020,

Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego go na lata 2014-2020,

Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015 – 2020,

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,

Program wodno-środowiskowy kraju,

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym,

dokumenty o charakterze programowym/wdrożeniowym oraz pozostałe branżowe programy, plany i strategie na terenie województwa zachodniopomorskiego:

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego,

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032 wraz z Planem Inwestycyjnym

Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy aglomeracja szczecińska,

Uchwała Nr XXX/540/18 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiegoz dnia 26 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw,

Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego 2030,

dokumenty lokalne:

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Świnoujście,

Aktualizacja Projektu Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Świnoujście na lata 2017 – 2032,

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Miasto Świnoujście na lata 2017-2027,

Strategia Rozwoju Miasta na lata 2014 – 2020,

Cele Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do 2028 roku są zgodne z celami dokumentów nadrzędnych.

Efekty realizacji dotychczasowego Programu

Poprzednim opracowanym dla Miasta Świnoujście dokumentem był „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 – 2023”. Dokument ten zakładał następujące cele w 10 obszarach interwencji:

Poprawa jakości powietrza poprzez stałą redukcję emisji pyłów, gazów do wymaganych standardów,
Zminimalizowanie uciążliwego hałasu i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska,

Ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi,

Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego,

Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w celu osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych,

Rozbudowa systemu wodociągowo-kanalizacyjnego,

Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi,

Ochrona i rekultywacja gleb oraz terenów zdegradowanych,

Skuteczny rozwój systemu gospodarki odpadami poprzez racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie

z hierarchią postępowania z odpadami,

Ochrona obszarów i gatunków chronionych oraz zasobów leśnych z uwzględnieniem turystycznego i uzdrowiskowego charakteru miasta,

Przeciwdziałanie występowaniu poważnych awarii.

Z działań wyznaczonych w ramach pierwszego obszaru interwencji, jakim jest „Ochrona klimatu i powietrza”, realizowano zadania w ramach celu „Poprawa jakości powietrza poprzez stałą redukcję emisji pyłów, gazów do wymaganych standardów”. Polegały one na ograniczaniu emisji zanieczyszczeń w zakresie emisji powierzchniowej oraz emisji punktowej. Najważniejszym zrealizowanym zadaniem była termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz wsparcie osób fizycznych i prawnych w zakresie instalacji OZE oraz ekologicznych źródeł energii. W ramach tego celu skupiono się także na rozbudowie sieci gazociągowej. Jednocześnie działania te były wyznaczone w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej i w realny sposób przyczyniły się do zmniejszenia zużycia paliw stałych na cele grzewcze w mieście Świnoujście, a tym samym ograniczeniu niskiej emisji.

Z działań wyznaczonych w ramach obszaru interwencji „Zagrożenie hałasem” podjęto się realizacji zadań takich jak: „Budowa obwodnic i nowych dróg w miejscach, gdzie jest to ekonomicznie i przestrzennie możliwe (budowa obwodnicy wschodniej łączącej tereny portowe na wyspie Uznam z drogą krajową nr 93, utworzenie obwodnicy zachodniej obejmującej ulice: 11 Listopada i Karsiborska, budowa tunelu łączącego wyspę Wolin z wyspą Uznam). Wszelkie działania inwestycyjne, jak bieżąca modernizacja układu komunikacyjnego czy rozbudowa ścieżek rowerowych, w połączeniu z kontrolami podmiotów gospodarczych przyczyniają się nie tylko do ograniczenia zagrożenia hałasem w mieście Świnoujście, ale również poprawy jakości powietrza.

Najmniej działań zaplanowanych było w ramach 3 obszaru interwencji jakim są: „Pola elektromagnetyczne”. Cel „Ochrona mieszkańców przed polami elektromagnetycznymi” był realizowany na bieżąco poprzez monitoring emisji pól elektromagnetycznych. WIOŚ w swoich badaniach monitoringowych nie stwierdził w okresie sprawozdawczym przekroczeń emisji tych pól, w latach obowiązywania POŚ zgodnie z planem monitoringu, na terenie miasta nie były prowadzone pomiary emisji pól elektromagnetycznych.

W ramach obszaru interwencji „Gospodarowanie wodami” wyznaczono 2 cele: „Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego” oraz „Ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w celu osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych”. W ramach pierwszego celu wykonano przeglądy wałów przeciwpowodziowych. Realizacja zadań z zakresu melioracji szczegółowych była utrudniona, gdyż w analizowanym okresie zaszły zmiany w strukturze organizacyjnej gospodarowania wodami. Natomiast w ramach drugiego celu realizowane były zadania z zakresu kompleksowego gospodarowania wodami celem ograniczenia dopływu zanieczyszczeń, monitoring zrekrutowanych składowisk odpadów, monitoring strefy brzegowej południowego Bałtyku, jak również prowadzono kontrolę podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych. W ramach gospodarowania wodami przeprowadzono również rozbudowę sieci wodociągowej wraz z rozbudową i modernizacją ujęć wód oraz zmniejszeniem zużycia wody na cele komunalne i przesyłowe poprzez realizację programu ograniczenia strat wody.

W ramach obszaru interwencji „Gospodarka wodno – ściekowa” w rzeczonym okresie rozbudowano sieć kanalizacyjną oraz przyłączono kolejne budynki mieszkalne do sieci kanalizacyjnej, co przekłada się na wartości wskaźników. Ponadto zrealizowano zadanie polegające na rozbudowie sieci kanalizacji deszczowej

i separatorów oraz infrastruktury technicznej w porcie w Świnoujściu oraz zmodernizowano oczyszczalnię ścieków, w tym blok odwadniania osadów pościekowych oraz blok wykorzystania biogazu. Rozwój sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci kanalizacji deszczowej, wywarł pozytywny wpływ na długofalową poprawę jakości wód, zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych.

W ramach obszaru interwencji „Zasoby geologiczne” w sposób ciągły realizowano zadanie jakim była kontrola podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych. W związku

z obecnymi zasobami geologicznymi na terenie miasta: torf, gaz ziemny i wody uzdrowiskowe, zadanie należy realizować w dalszym ciągu, pomimo realizacji wyznaczonego celu.

Działania w ramach obszaru interwencji „Gleby” polegały głównie na prowadzeniu rejestrów obszarów narażonych na występowanie ruchów masowych, wykonanie rekultywacji i rewitalizacji terenów, unieszkodliwiania odpadów składowanych w miejscach do tego nieprzeznaczonych, jak również monitorowanie prac remediacyjnych środowiska gruntowo – wodnego na terenach przemysłowych.

W ramach działań z obszaru interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” na bieżąco realizowane były działania związane z gminnymi obowiązkami związanymi z obowiązującym systemem odbioru odpadów komunalnych i selektywnej zbiórki. Działania były uzupełniane przez bieżącą kontrolę w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi oraz kontrolę podmiotów gospodarczych w zakresie dotrzymywania zapisów decyzji administracyjnych.

W ramach obszaru interwencji „Zasoby przyrody” wyznaczono cel o nazwie „Ochrona obszarów i gatunków chronionych oraz zasobów leśnych z uwzględnieniem turystycznego i uzdrowiskowego charakteru miasta”. Realizowano zadania w zakresie zapewnienia równowagi ekologicznej ekosystemów leśnych oraz dążeniu do dalszego powiększania powierzchni leśnej.

W ramach obszaru interwencji „Zagrożenie poważnymi awariami” wyznaczono zadanie, które realizowane było na bieżąco. Jest to zadanie kontrolne. Nie mniej jednak w analizowanym obszarze odnotowano 1 zdarzenie mające znamiona poważnej awarii przemysłowej. W związku z czym należy uznać, że należy kontynuować wykonywanie zadania, aby cel mógł zostać osiągnięty, a poważne awarie przemysłowe nie zdarzały się w przyszłości.

Z 49 zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska, podjęto się realizacji 41. W pełni zrealizowano 19 zadań, 4 zostały zrealizowane częściowo, natomiast 18 jest realizowanych na bieżąco. Daje to stopień realizacji na poziomie 83,67%.

Z analizy zadań środowiskowych wyznaczonych do realizacji na terenie miasta Świnoujście, zawartych w powyższych tabelach, wynika, że łączne koszty na ochronę środowiska wyniosły 37 653 714,6 zł. Zadania zrealizowane, wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska generowały koszty w wysokości 37 558 468,63 zł, natomiast zrealizowane dodatkowo, zadania nieujęte w Programie w wysokości 95 245,97 zł.

Najwięcej kosztów z zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska generowały zadania realizowane w obszarze ochrony klimatu i powietrza atmosferycznego oraz w obszarze zagrożenia hałasem. Było to odpowiednio 11 298 242,41 zł oraz 12 319 243 zł. Realizacja zadań z obszaru gospodarowania wodami wyniosła 6 265 858,36 zł. Są to zadania realizowane w szczególności przez Miasto oraz ZWiK.. Wiele zadań, zwłaszcza z obszaru pól elektromagnetycznych oraz zasobów geologicznych i gleb realizowane były bez kosztowo.

W związku z nieosiągnięciem oczekiwanych wartości wskaźników w obszarze ochrony klimatu i powietrza (niedotrzymane poziomy dla pyłu PM10 oraz benzo(a)pirenu – klasa C), w obszarze gospodarowania wodami (zły stan wód powierzchniowych i podziemnych, przekroczenia w wodach ujmowanych na cele komunalne oraz w wodach odciekowych), jak również w obszarze gospodarki wodno – ściekowej (w szczególności procent skanalizowania i zwodociągowania poniżej 100% w obydwóch przypadkach) oraz w obszarze gospodarowania odpadami (rosnąca ilość powstających odpadów komunalnych, niewystarczająca ilość zdemontowanych wyrobów azbestowych) należy kontynuować zadania o charakterze ciągłym wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście, zrealizować te 13 zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska do realizacji na lata 2017 – 2018, a które nie zostały zrealizowane, jak również podjąć nowe działania.

W tym w szczególności do zadań takich należy:

Zachęcanie mieszkańców do wymiany przestarzałych źródeł ciepła opalanych paliwami stałymi do wymiany,

Zachęcanie mieszkańców miasta do termomodernizacji budynków mieszkalnych,

Stworzenie mechanizmów finansowych na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację budynków dla osób prywatnych i prawnych (w tym zarządców nieruchomości),

Pozyskanie środków finansowych na demontaż wyrobów azbestowych,

Stworzenie efektywnego systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, obejmującej odpady biodegradowalne,

Zwiększenie lesistości miasta poprzez tworzenie nowych nasadzeń.

OCENA STANU ŚRODOWISKA

Charakterystyka Miasta Świnoujście

Informacje ogólne i położenie

Świnoujście jest miastem na prawach powiatu, położonym w północno-zachodniej części Polski, w województwie zachodniopomorskim – w jego północno-zachodniej części. Północną granicę miasta stanowi linia brzegowa Morza Bałtyckiego, natomiast południową oraz wschodnią Zalew Szczeciński oraz Jezioro Wicko Wielkie. Zachodnią granicę miasta stanowi granica państwowa Niemiec.

Miasto Świnoujście ma powierzchnię 20 207 ha, która rozczłonkowana jest pomiędzy wieloma wyspami, z czego zamieszkałe są trzy z nich: wyspa Uznam, wyspa Wolin i Wyspa Karsibór. Do pozostałych, zdecydowanie mniejszych wysp, należą m.in.: Wielki Krzek, Karsiborska Kępa, Bielawki, Warnie Kępy, Wólcza Kępa, Mały Krzek, Koński Smug oraz wyspy Trzcinice.

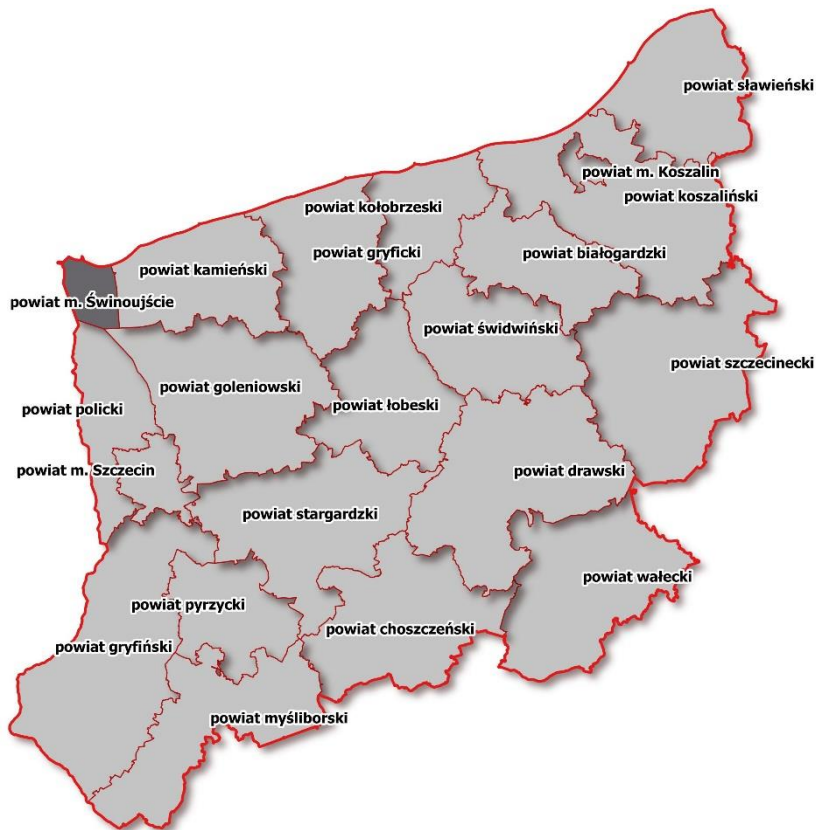
Na wyspie Uznam znajduje się centrum administracyjno-usługowe, dzielnica nadmorska wraz z obiektami turystyczno-uzdrowiskowymi. Wyspę tą zamieszkuje około 80% populacji Świnoujścia. Tylko 72 km² wyspy Uznam leży w granicach Polski, pozostała część znajduje się po niemieckiej stronie.

Wolin, o powierzchni 265 km², to największa polska wyspa. Oddzielona jest od stałego lądu cieśniną Dziwną, która tworzy rozlewiska Zatok Cichej i Madejskiej, Zalewu Kamińskiego i Jeziora Wrzosowskiego. Część Świnoujścia leżąca na wyspie Wolin (osiedla Warszów, Przytór-Łunowo i Ognica) pełni funkcję dzielnicy przemysłowej - tu znajdują się największe zakłady związane z gospodarką morską oraz węzły komunikacyjne: terminal promowy, dworzec PKP i PKS. Tutaj dochodzi droga międzynarodowa E-65.

Trzecia zamieszkała wyspa to Karsibór posiada doskonałe warunki do rozwoju agroturystyki, uprawiania wędkarstwa i sportów wodnych. Na północy wyspy utworzona została ostoja ptaków

Karsiborska Kępa. Na powierzchni przeszło 180 hektarów występuje ok. 140 gatunków ptaków, w tym również gatunki bardzo rzadkie.

Jedyną łączność pomiędzy wyspami Wolin i Uznam stanowią dwie przeprawy promowe.

Rysunek 1. Położenie Świnoujścia na tle sąsiednich powiatów

Źródło: opracowanie własne

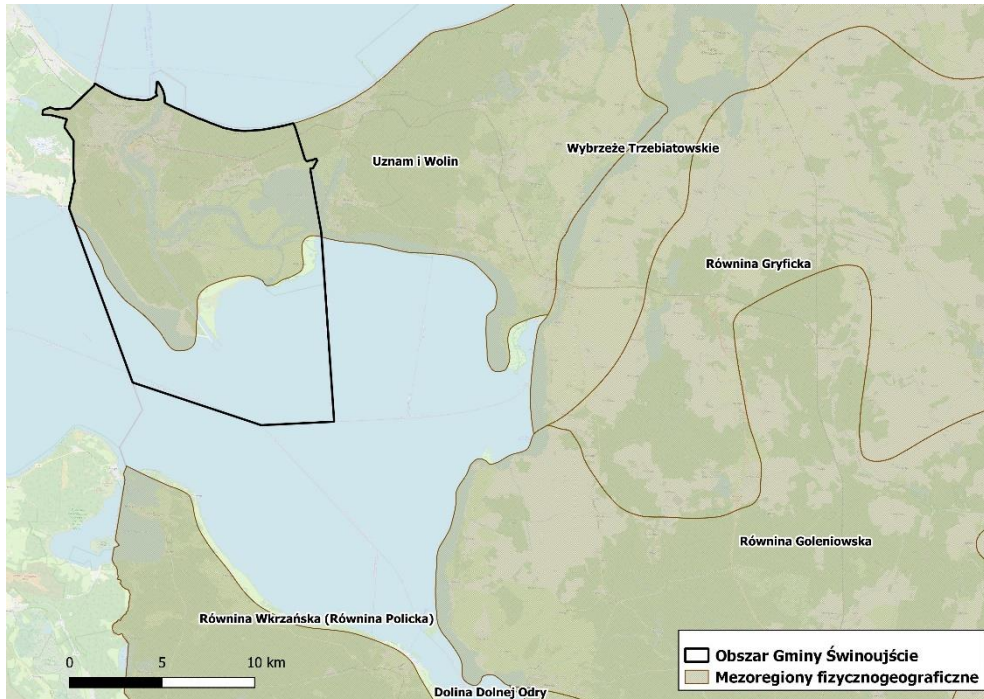
Biorąc pod uwagę podział fizyczno-geograficzny Polski (Kondracki, 2002), obszar Miasta Świnoujście określają następujące jednostki:

Prowincja: Niż Środkowopolski (31)

Podprowincja: Pobrzeża Południowobałtyckie (313)

Makroregion: Pobrzeże Szczecińskie (313.2-3)

Mezoregion: Uznam i Wolin (113.21)

Rysunek 2. Położenie Miasta Świnoujście na tle regionów fizycznogeograficznych
Źródło: opracowanie własne

Uznam i Wolin (313.21) - mezoregion fizycznogeograficzny Pobrzeża Szczecińskiego o powierzchni około

424 km², obejmujący wyspę Uznam, większą część wyspy Wolin, a także wiele mniejszych wysepek we wstecznej delcie Świny. Region ten oddziela Zalew Szczeciński od Zatoki Pomorskiej. W środkowej części wysp występują wzgórza moren czołowych, do których wskutek działalności fal morskich przyrosły piaszczyste wały brzegowe przekształcane eolicznie w niewysokie wydmy. Procesy brzegowe są stale aktywne, o czym świadczą falezy, zwłaszcza od strony Zatoki Pomorskiej.

Uznam - wyspa przybrzeżna na Bałtyku na pograniczu Polski i Niemiec, zamykająca od północnego zachodu Zalew Szczeciński. Wyspa o powierzchni 445 km², z czego na terenie Polski około 72 km². Na zachodzie od lądu stałego oddziela wyspę cieśnina Piana, na wschodzie od wyspy Wolin oddziela ją cieśnina Świna, natomiast sztucznie wykonany pod koniec XIX wieku Kanał Piastowski oddzielił od Uznamu wyspę Karsibór. Najwyższym szczytem jest Golm (69 m n.p.m.), położony przy granicy po niemieckiej stronie, tuż przy części Świnoujścia – Paprotnie.

Na wyspie Uznam znajdują się miejscowości wypoczynkowe i uzdrowiskowe, m.in. Świnoujście. Znajduje się tu wiele ośrodków wypoczynkowych i sanatoriów. Walory turystyczne podnoszą mola i wieże widokowe. Są doskonałe warunki i infrastruktura do uprawiania turystyki rowerowej.

Wolin - wyspa o powierzchni 265 km². Wolin wraz z Parkiem Narodowym jest ograniczony przez Zatokę Pomorską, Dziwnę, Zalew Szczeciński i Świnę. Warunki naturalne Wolina są urozmaicone: tereny bagniste na południu, nizinne, leśne, a także wzniesienia morenowe (Pasma Wolińskie z kulminacją Grzywacza – 116 m n.p.m., najwyższym punktem wyspy) oraz wybrzeże klifowe – najwyższe w Polsce – ok. 80 m oraz ciągnące się na przestrzeni 15 km, od Międzyzdrojów do Świętej Kępy. Na obszarze wyspy wyróżnić można trzy charakterystyczne półwyspy: Półwysp Przytórski w części zachodniej, Półwysp Międzywodzki w części wschodniej oraz Półwysp Rów na południu Wolina. W środkowej części wyspy znajduje się Pojezierze Wolińskie, z największym jeziorem Koprowo. Środkową część wyspy zajmuje Woliński Park Narodowy. Wschodnie tereny przybrzeżne objęte są granicami obszaru Natura 2000 – Ujście Odry i Zalew Szczeciński.

U południowo-zachodniego wybrzeża, przy Wicku Wielkim i Starej Świnie znajduje się szereg drobnych wysepek, z których największa to Wielki Krzek. Na północnym wybrzeżu wyspy znajdują się znane kąpieliska: Międzywodzie, Międzyzdroje, Wiselka i wschodnia dzielnica Świnoujścia – Warszów.

Sytuacja demograficzna

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 XII 2021 roku teren Miasta Świnoujście zamieszkiwało 40 696 osób, w tym 19 548 mężczyzn i 21 148 kobiet. Liczba ludności gminy w ostatnich latach wykazuje tendencję spadkową. Tabela poniżej przedstawia sytuację demograficzną na terenie Miasta Świnoujście na przestrzeni lat 2015-2021.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Miasta Świnoujście w latach 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców ogółem	41 152	41 115	41 032	40 910	40 888	40 864	40 696
Kobiety	21 279	21 302	21 276	21 220	21 205	21 215	21 148
Mężczyźni	19 873	19 813	19 756	19 690	19 683	19 649	19 548
Współczynnik feminizacji	107	108	108	108	108	108	108
Przyrost naturalny	-211	-157	-146	-215	-169	-195	-369

Źródło: GUS

Struktura ludności gminy pod względem wielkości grup ekonomicznych w 2015 roku przedstawiała się następująco: 14,2% ogółu mieszkańców stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat), 62,6% osoby w wieku produkcyjnym natomiast 23,1% stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym. W roku 2021 sytuacja przedstawiała się następująco: 14,7% ogółu mieszkańców stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat), 57,7% osoby w wieku produkcyjnym a 27,6% stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym. Strukturę ludności gminy, według ekonomicznej grupy wieku oraz liczbę bezrobotnych zarejestrowanych i udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym przedstawia poniższe tabele.

Tabela 2. Grupy wieku ekonomicznego oraz struktura bezrobocia w latach 2015-2021

Rok	Wiek przedprodukcyjny		Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]	[osoby]	[%]
2015	5 856	14,2	25 772	62,6	9 524	23,1
2016	5 848	14,2	25 375	61,7	9 892	24,1
2017	5 858	14,3	24 956	60,8	10 218	24,9
2018	5 889	14,4	24 549	60,0	10 472	25,6
2019	5 891	14,4	24 209	59,2	10 788	26,4
2020	5 037	14,6	24 820	58,4	11 091	27,1
2021	4 950	14,7	24 338	57,7	11 179	27,6

Źródło: GUS

Tabela 3. Bezrobocie na terenie Miasta Świnoujście w latach 2015-2021

Rok	Bezrobotni zarejestrowani ogółem [os.]	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci [%]
2015	967	3,8
2016	783	3,1
2017	714	2,9
2018	614	2,5
2019	495	2,0
2020	714	3,0
2021	559	2,4

Źródło: GUS

Bezrobocie Miasta Świnoujście od roku 2015 do roku 2019 stale malało. W roku 2019 na analizowanym obszarze bezrobotnych było 495 mieszkańców gminy. W stosunku do roku 2015 jest to różnica 472 osób. Bezrobocie rejestrowane w Mieście Świnoujście wynosiło w 2019 roku 2,0%. Jednakże w roku 2020 nastąpił gwałtowny przyrost liczby bezrobotnych, co w odniesieniu do roku 2019 oznaczało wzrost o 219 osób. Pandemia koronawirusa mocno wpłynęła na sytuację na rynku pracy. Wiele branż zostało dotkniętych przedłużającymi się lockdownami, co spowodowało zamknięcie wielu przedsiębiorstw a w konsekwencji lawinowy wzrost osób bezrobotnych. W latach

2015-2019 zmniejszał się udział osób w wieku produkcyjnym, którzy pozostają bezrobotni, jednak od roku 2020 odsetek ten znów ulega zwiększeniu stanowiąc w 2020 roku 3,0 %.

Gospodarka

Położenie Miasta Świnoujście oraz znaczące walory uzdrowiskowe i krajobrazowe sprawiają, że większość dużych podmiotów gospodarczych jest związana z gospodarką morską, turystyką, handlem i usługami. W dużym stopniu udział mają podmioty związane z uzdrowiskiem, hotelarstwem, gastronomią, ale także przemysłem i gastronomią.

Prawobrzeżna część miasta to obszar silnie zindustrializowany, zaś na lewobrzeżu dominują podmioty gospodarcze związane z turystyką i działalnością uzdrowiskową.

Podmioty obejmują swoją działalnością przede wszystkim aktywność związaną z morzem w tym remonty jednostek pływających oraz transport międzynarodowy drogą morską (przemysł portowy, żegluga, administracja portowa, turystyka morską). Większość przedsiębiorstw związanych z gospodarką morską ma siedzibę w obrębie portu morskiego w Świnoujściu oraz na terenach do niego przyległych.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w Świnoujściu w roku 2021 funkcjonowało 6 683 podmiotów gospodarczych. Od roku 2015 liczba ta widocznie wzrosła o 268 podmiotów.

Najwięcej jednostek działa w sektorze usługowym (5 519 podmiotów). Miasto ma rozwiniętą bazę handlową, wykorzystywaną również przez mieszkańców okolicznych miejscowości, w tym miast po niemieckiej części wyspy Uznam. Działalność przemysłowa i budownicza sprowadza się do 1 115 podmiotów gospodarczych. Na terenie gminy zarejestrowano 49 podmiotów działających w dziedzinie rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa. Rolnictwo dla Świnoujścia ma bardzo niewielkie znaczenie i skupia się głównie w centralnej i wschodniej części wyspy Karsibór, na południowo - wschodnich obrzeżach wyspy Wolin oraz na wyspie Karsiborska Kępa, którą pokrywają w całości. Główną cechą rolnictwa na terenie Miasta jest jego rozproszenie. W Świnoujściu brak jest typowych gospodarstw specjalizujących się w kierunkach produkcji, korespondujących z charakterem miasta.

Większość podmiotów, bo aż 6 534 działa w sektorze prywatnym. Jedynie 122 podmioty działają w sektorze publicznym.

W tabelach poniżej przedstawiono zmiany liczby podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat 2015–2021 z podziałem na działy PKD oraz z podziałem na sektor publiczny i prywatny.

Tabela 4. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Świnoujście w latach 2015-2021

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON	6 415	6 293	6 233	6 217	6 511	6 599	6 683

Źródło: GUS

Tabela 5. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Świnoujście w latach 2015-2021 według działów PKD 2007

PKD 2007	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybołówstwo	50	51	54	54	55	53	49
Przemysł i budownictwo	1 067	1 038	1 034	1 046	1 073	1 089	1 115
Pozostała działalność	5 298	5 204	5 145	5 117	5 383	5 457	5 519

Źródło: GUS

Tabela 6. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Świnoujście w latach 2015-2020 według sektorów własnościowych

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sektor publiczny	130	132	125	122	122	124	122
Sektor prywatny	6 271	6 151	6 092	6 077	6 370	6 435	6 534

Źródło: GUS

Infrastruktura mieszkaniowa

Zabudowa mieszkaniowa na terenie Miasta Świnoujście związana jest z układem historycznym oraz powiązanymi z nim uwarunkowaniami. Lewobrzeżna część Świnoujścia położona na wyspie Uznam,

ukształtowana w XVIII wieku jako miasto z portem a później także kurort, stanowi do dnia dzisiejszego zasadniczy zurbanizowany człon miejski. Znajduje się tu niemal cała sieć usług ogólnomiejских jak również cała infrastruktura turystyczna. Na obszarze śródmieścia koncentrują się usługi o charakterze ogólnomiejским (administracja, oświata, kultura, gastronomia, bankowość itp.).

Tereny mieszkaniowe na obszarze śródmieścia występują głównie w formie zabudowy wielorodzinnej. W znacznej mierze jest to zabudowa historyczna typu kamienica, aktualnie uzupełniana zespołami utrzymanymi w tym samym charakterze. W obrębie tego obszaru znajdują się jeszcze niewielkie rezerwy terenowe do wypełnienia zabudową.

Na zachód i południowy - zachód od terenu śródmieścia zlokalizowane są duże powojenne osiedla zabudowy wielorodzinnej (Os. Matejki, Os. Zachodnie) ze znacznym udziałem zabudowy wysokiej. Na obrzeżach terenów zainwestowania miejskiego lewobrzeżnej części Świnoujścia w kierunku wschodnim i zachodnim zlokalizowane są zespoły zabudowy jednorodzinnej.

W dzielnicy Warszów funkcja mieszkaniowa występuje w formie ekstensywnej. Zwarty zespół zabudowy mieszkaniowej wiele i jednorodzinnej zlokalizowany jest we wschodniej części dzielnicy. Natomiast w zachodniej jej części, w rejonie dworca kolejowego ma charakter zanikowy.

Osiedla: Ognica i Przytór - Łunowo na wyspie Wolin oraz Karsibór na wyspie Karsibór pozostały odrębnymi przestrzennie jednostkami o czym zdecydowały warunki naturalne. W osiedlach tych koncentruje się zabudowa jednorodzinna, która w Ognicy, częściowo w Karsiborzu oraz na niewielką skalę w Przytorze - Łunowie egzystuje jako zabudowa zagrodowa. Układ przestrzenny zabudowy w osiedlach Ognica, Karsibór i częściowo w Łunowie prezentuje formę rozproszoną.

Według danych GUS na koniec 2021 roku, w Świnoujściu znajdowało się 3 169 budynków mieszkalnych. W porównaniu z rokiem 2015 liczba ta wzrosła o 281 budynków. Na koniec roku 2020 liczba mieszkań wynosiła 21 468, natomiast ich łączna powierzchnia 1 435 643 m². Od roku 2015 liczba mieszkań wzrosła o 1 182, natomiast ich powierzchnia o 73 722 m². Tabela poniżej przedstawia zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Świnoujście na przestrzeni lat 2015-2021.

Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Świnoujście w latach 2015-2021

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Budynki mieszkalne	szt.	2 888	2 900	2 957	3 002	3 079	3 130	3 169
Mieszkania	szt.	20 286	20 393	20 636	20 962	21 182	21 468	-
Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	1 361 921	1 368 899	1 385 351	1 405 665	1 417 948	1 435 643	-
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania	m ²	67,1	67,1	67,1	67,1	66,9	66,9	-
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	33,1	33,3	33,8	34,4	34,7	35,1	-
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	os.	2,03	2,02	1,99	1,95	1,93	1,91	-

Źródło: GUS

Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną, gaz i ciepło

Teren Miasta Świnoujście zaopatrywany jest w energię elektryczną poprzez stacje 110/15 kV (GPZ) należące do ENEA Operator Sp. z o.o.: Świnoujście (3x16MVA) i Warszów (2x16MVA). Na terenie gminy zlokalizowane są również obce stacje 110/15 kV takie jak: Świnoport (2x10MVA), Będąca w budowie Terminal LNG (2x25MVA). Zużycie energii elektrycznej w 2019 roku na terenie miasta wyniosło 29 318,54 MWh, co daje 717,13 MWh/mieszkańca.

System zaopatrzenia w ciepło miasta Świnoujście zbudowany jest w oparciu o:

miejski system ciepłowniczy, eksploatowany przez PEC Sp. z o.o. i zabezpieczający potrzeby cieplne w obiektach zlokalizowanych w zasięgu istniejącej sieci ciepłowniczej, lokalne źródła ciepła – zasilające jeden bądź kilka sąsiadujących budynków z reguły zlokalizowanych poza zasięgiem miejskiej sieci ciepłowniczej, indywidualne źródła ciepła-dostarczające ciepło na potrzeby pojedynczych lokali mieszkalnych lub domów.

Znaczna część zabudowy mieszkalno – usługowej Świnoujścia jest podłączona do centralnej sieci ciepłowniczej. Energia cieplna jest dostarczana głównie do terenów zabudowy o wysokiej gęstości energetycznej, położonych w centrum miasta i na terenie dużych osiedli mieszkaniowych. Stan ten dotyczy lewobrzeżnej części miasta.

Część potrzeb miasta jest pokrywana z wykorzystaniem indywidualnych rozwiązań grzewczych. Szczególnie dotyczy to budynków zlokalizowanych poza terenem centrum i prawobrzeżnej przemysłowej części miasta. Ciepło jest w tych przypadkach wytwarzane w indywidualnych kotłowniach, spalających przede wszystkim paliwa stałe: węgiel, koks i drewno. Te same paliwa wykorzystywane są w piecach kaflowych oraz w piecach innej konstrukcji. W nowobudowanych domach jednorodzinnych instaluje się także kotłownie spalające gaz płynny i olej opałowy.

Na terenie Gminy Miasta Świnoujście Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie eksploatuje sieć gazową niskiego i średniego ciśnienia (poniższe tabele) oraz stacje gazowe, którymi dystrybuowany jest gaz ziemny wysokometanowy grupy E. Zużycie gazu na terenie Świnoujścia w 2019 roku wyniosło 2 019,6 kWh/mieszkańca.

Gmina Miasta Świnoujście zaopatrywana jest w gaz z dwóch stacji redukcyjno-pomiarowych I stopnia, będących własnością OGP GAZ-SYSTEM S.A. Przepustowości i szczytowe pobory poniżej: SRP I st. Przy ulicy Karsiborskiej, przepustowość 10000 nm³/h pobór szczytowy: 3940 nm³/h, rezerwa: 6060 nm³/h,

SRP I st. W Ognicy przepustowość 6000 nm³/h pobór szczytowy: 1450 nm³/h, rezerwa: 4550 nm³/h.

Ponadto w m. Świnoujście znajdują się jeszcze dwie sieciowe stacje redukcyjne II stopnia będące własnością spółki.

Infrastruktura komunikacyjna

Szczegółowa charakterystyka infrastruktury technicznej i komunikacyjnej została przedstawiona w kolejnych rozdziałach.

Ochrona klimatu i jakości powietrza

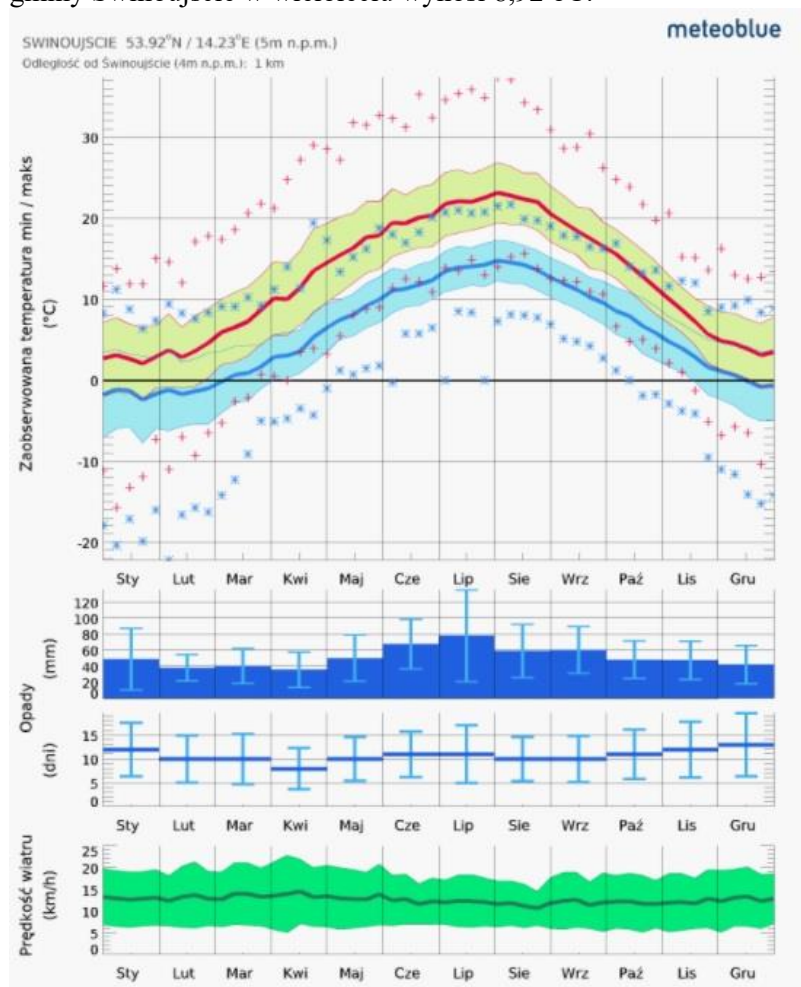
Analiza stanu wyjściowego

Opis klimatu

Jakość powietrza – a dokładniej poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu ściśle zależy od warunków meteorologicznych oraz działalności antropogenicznej. Temperatura powietrza, prędkość wiatru, natężenie promieniowania słonecznego czy też wilgotność oddziałują na wielkość emisji zanieczyszczeń.

Na rozprzestrzenianie się substancji zanieczyszczających znaczący wpływ mają prędkość i kierunki wiatrów. W momencie braku wiatrów oraz wiatrów o małych prędkościach następuje pogarszanie wentylacji powietrza, co przyczynia się do wzrostu stężeń zanieczyszczeń w przypowierzchniowych warstwach atmosfery. Prędkość wiatru wpływa na tempo przemieszczania się powietrza wraz z zanieczyszczeniami, natomiast kierunek decyduje o trasie ich migracji. Opady atmosferyczne, wilgotność, natężenie promieniowania słonecznego wpływa także na przemiany fizyko – chemiczne zanieczyszczeń w atmosferze oraz ich wymywanie. Od kierunków i prędkości wiatru zależy natomiast transport zanieczyszczonych mas powietrza z obszarów ich emisji. Innym czynnikiem fizycznym wpływającym na poziom zanieczyszczeń jest stopień zróżnicowania ukształtowania terenu, w którym

mogą występować obszary o specyficznym klimacie, mikroklimacie i specyficznych warunkach meteorologicznych. Kolejnym czynnikiem wyznaczającym jakość powietrza jest zjawisko tzw. inwersji termicznej, odznaczające się występowaniem temperatury niższej tuż przy powierzchni ziemi, niż w wyższych partiach atmosfery. Najlepsze warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń panują na terenach płaskich, gdzie występuje duża liczba dni z nasłonecznieniem, dobre warunki termiczne oraz wysokie prędkości mas powietrza. Natomiast w dolinach, nieckach wymiana mas powietrza jest utrudniona. Temperatura powietrza wpływa pośrednio na jakość powietrza. Niskie temperatury powodują wzrost emisji zanieczyszczeń związanych ze spalaniem paliw w instalacjach grzewczych. Gmina miejska Świnoujście leży w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego morskiego. Wpływa na niego w znacznym stopniu ciepły prąd atlantycki. Cechuje go niższa roczna amplituda temperatur niż w innych częściach kraju. Zimy są mniej mroźne i łagodniejsze. Średnia temperatura stycznia z wielolecia wynosi 0,5 oC. Lata cechuje duża zmienność klimatu. Występują zarówno długie okresy ciepłej i słonecznej pogody jak i deszczowej. Średnia roczna temperatura powietrza na terenie gminy Świnoujście w wieloleciu wynosi 8,92 oC.

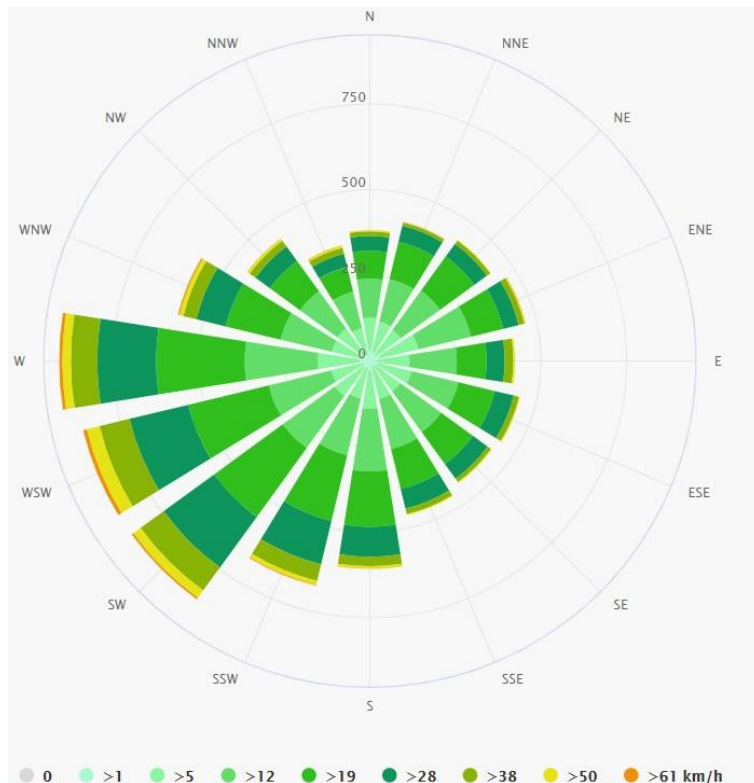

Rysunek 3. Meteogram dla najbliższej stacji pomiarowej Świnoujście

Źródło: <https://www.meteoblue.com>

Klimat cechuje również duża wilgotność powietrza, czego przyczyną jest obecność cząstek wody morskiej w powietrzu. Opady są tu niewielkie (ok. 550 mm rocznie). Łączna liczba dni z opadem to 167 w roku. Na terenie Świnoujścia występuje dominacja wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich.

Niestety zmiany klimatyczne powodują również wzrost częstotliwości i intensywności występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych takich jak silne wiatry, trąby powietrzne, ulewne deszcze czy wyładowania atmosferyczne.

Rysunek 4. Róża wiatrów dla Gminy Miasta Świnoujście
Źródło: www.meteoblue.pl

Jakość powietrza atmosferycznego

Zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, Główny Inspektor Ochrony Środowiska co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w poszczególnych strefach. Ocenę taką przeprowadza się z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin. W rozumieniu założeń do ustawy Prawo ochrony środowiska, przygotowywanych w związku z transpozycją do prawa polskiego Dyrektywy w sprawie jakości i czystszej powietrza dla Europy przyjmuje się, że od stycznia 2010 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie, strefę stanowi:

aglomeracja,

miasto,

pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast.

Substancje podlegające ocenie to:

dwutlenek siarki SO₂,

dwutlenek azotu NO₂,

tlenek węgla CO,

benzen C₆H₆,

pył zawieszony PM₁₀,

pył zawieszony PM_{2.5},

ołów w pyle Pb(PM₁₀),

arsen w pyle As(PM₁₀),

kadm w pyle Cd(PM₁₀),

nikiel w pyle Ni(PM₁₀),

benzo(a)piren w pyle B(a)P(PM₁₀),

ozon O₃.

Zgodnie z art. 89 ustawy - Prawo ochrony środowiska, kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są:

dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń),
dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji),
poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu),
poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

Zgodnie z definicjami zawartymi w dyrektywie 2008/50/WE:

Poziom dopuszczalny oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie.

Poziom celu długoterminowego oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie - z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków - w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie jego stężeń występujących w rejonach, gdzie stężenia te są najwyższe na obszarze strefy. Zaliczenie strefy do gorszej klasy (klasa C) nie oznacza zatem, że jakość powietrza na terenie całej strefy nie spełnia określonych kryteriów. Przypisanie strefie klasy C nie oznacza także konieczności prowadzenia intensywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarze całej strefy. Oznacza natomiast potrzebę podjęcia odpowiednich działań w odniesieniu do wybranych obszarów w strefie (z reguły o ograniczonym zasięgu) i dla określonych zanieczyszczeń.

Klasy stref dla zanieczyszczeń oraz wymagane działania w zależności od ich poziomu stężeń przedstawia tabela poniżej.

Tabela 8. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomu stężeń zanieczyszczenia

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa	Wymagane działania
Poziom dopuszczalny			
nie przekraczający poziomu dopuszczalnego	dotyczy: dwutlenku siarki SO ₂ , dwutlenku azotu NO ₂ , tlenku węgla CO, benzenu C ₆ H ₆ , pyłu PM ₁₀ , oraz zawartości ołowiu Pb w pyłach PM ₁₀ - ochrona zdrowia oraz: dwutlenku siarki SO ₂ tlenków azotu NO _x - ochrona roślin. W przypadku pyłu PM _{2,5} , w roku 2020 obowiązuje poziom dopuszczalny II fazy, przy ocenie którego stosuje się dotychczasowe oznaczenie klas: A1 i C1	A	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa	Wymagane działania
Poziom docelowy			
nie przekraczający poziomu docelowego	Dotyczy: ozonu O ₃ (ochrona zdrowia ludzi, ochrona roślin) oraz arsenu As, kadmu Cd, niklu Ni, benzo(a)pirenu B(a)P w pyłe PM ₁₀ - ochrona zdrowia ludzi	A	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego		C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
Poziom celu długoterminowego			
nie przekraczający poziomu celu długoterminowego	Ozon	D1	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2021

System pomiarów zanieczyszczeń powietrza

Do przeprowadzenia rocznej oceny jakości powietrza i wynikającej z niej klasyfikacji stref wykorzystano stanowiska pomiarowe, które spełniały kryteria dotyczące kompletności danych pomiarowych.

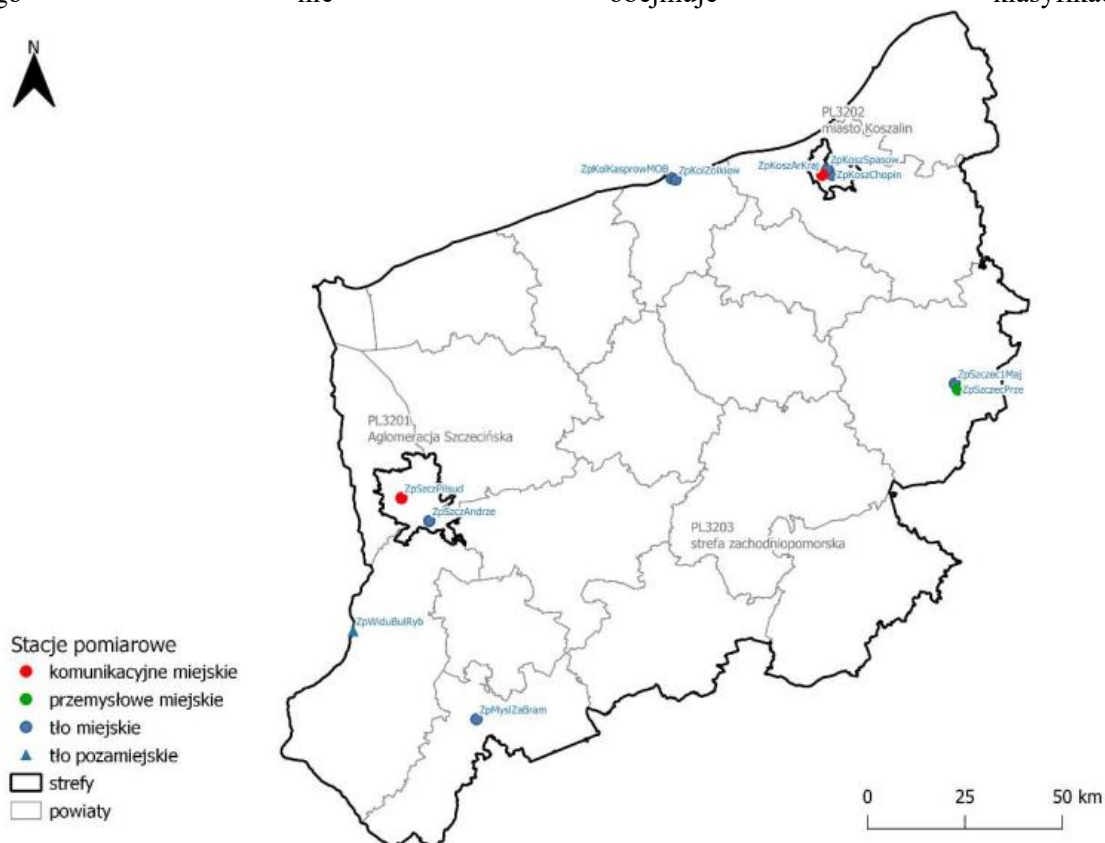
Pomiary automatyczne

W 2021 roku GIOŚ prowadził automatyczne pomiary zanieczyszczeń powietrza z wykorzystaniem 7 stacji automatycznych – dwóch stacji w aglomeracji szczecińskiej (ul. Andrzejewskiego, ul. Piłsudskiego), dwóch stacji w strefie miasto Koszalin (ul. Armii 24 20 Krajowej, ul. Chopina) oraz trzech stacji zlokalizowanych w strefie zachodniopomorskiej: w miejscowości Widuchowa (powiat gryfiński), w Kołobrzegu w obrębie strefy uzdrowiskowej A i w Szczecinku przy ul. Przemysłowej (powiat szczecinecki).

Pomiary manualne

W 2021 roku manualne pomiary pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} prowadzone były na 10 stacjach (dwie w aglomeracji szczecińskiej, dwie w Szczecinku i trzy w Koszalinie, dwie stacje w Kołobrzegu i jedna w Myśliborzu). Łącznie było to 13 stanowisk pomiarów pyłowych (9 stanowisk pyłu zawieszonego PM₁₀ i 4 stanowiska pyłu zawieszonego PM_{2,5}). Na 8 stanowiskach oznaczano stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, a na stacji tła miejskiego w Szczecinie, przy ul. Andrzejewskiego pozostałe WWA (benzo(a)antracen, benzo(b)fluoranten, benzo(j)fluoranten, benzo(k)fluoranten, indeno(1,2,3-cd)piren, dibenzo(a,h)antracen). Na trzech stanowiskach (Szczecin, Koszalin, Szczecinek) prowadzono pomiary stężeń metali ciężkich (arsen, kadm, nikiel, ołów) w pyłe zawieszonym PM₁₀. Ponadto, na stacji w Szczecinku, przy ul. Przemysłowej, wykonywane były pomiary formaldehydu,

którego nie obejmuje klasyfikacja.

Rysunek 5. Lokalizacja stacji pomiarowych w województwie zachodniopomorskim, wykorzystanych w ocenie za rok 2021

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2021

Gmina miejska Świnoujście należy do strefy zachodniopomorskiej (PL320) oceny jakości powietrza. Prowadzona ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i ma być podstawą do podjęcia działań powodujących zmniejszenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie. W tabeli 9 przedstawione zostały dane za rok 2021.

Tabela 9. Klasyfikacja strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia za rok 2021

Rok	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO2	SO2	CO	C6H6	Pył PM 2,5	Pył PM10	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O3
2021	A	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za rok 2021

W rocznej ocenie jakości powietrza dla strefy zachodniopomorskiej za rok 2021 z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, klasę C uzyskała jedynie strefa zachodniopomorska ze względu na zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w pyłe PM10. W przypadku pozostałych zanieczyszczeń strefę zachodniopomorską sklasyfikowano jako A. Oceny przeprowadzono głównie w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w roku 2021 na stacjach włączonych do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Jako metody uzupełniające wykorzystano dla wybranych zanieczyszczeń dostępne wyniki modelowania, metody szacowania uwzględniające modelowanie, pomiary wykonywane w innych strefach i województwach oraz informacje o lokalizacji źródeł i wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W roku 2021 badania jakości powietrza pod kątem zanieczyszczenia benzo(a)pirenem w pyłe zawieszonym PM10 były prowadzone na 8 stanowiskach w województwie. Ocena wyników pomiarów benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 wykazała, że na 1 stanowisku pomiarowym, zlokalizowanym na obszarze strefy zachodniopomorskiej został przekroczony poziom docelowy określony pod kątem ochrony zdrowia. Na obszarze gminy Świnoujście wyznaczono podobszar o wielkości 4,6 km², w którym odnotowano przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10.

Strefy: aglomeracja szczecińska oraz miasto Koszalin otrzymały klasę A, natomiast strefa zachodniopomorska otrzymała klasę C dotyczącą benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 ze względu na kryterium stężeń średniorocznych. Poziom docelowy dla tego zanieczyszczenia wynosi 1 ng/m³. Przekroczenie poziomu docelowego wystąpiło na stanowisku pomiarowym w Myśliborzu (ul. Za Bramką). Na pozostałych stanowiskach, tj. w Szczecinku przy ul. 1 Maja oraz ul. Przemysłowej, w Kołobrzegu przy ul. Żółkiewskiego i przy ul. Kasprowicza, nie wystąpiły przekroczenia wartości kryterialnej. Warto zauważyć, że na wszystkich stanowiskach pomiarowych rysuje się tendencja spadkowa dla stężeń średniorocznych, a w roku 2021 zanotowano najniższe poziomy stężeń na przestrzeni lat 2012-2021.

W ocenie za rok 2021 ze względu na ochronę roślin, wskazano strefę zachodniopomorską, która otrzymała klasę D2 ze względu na przekroczenia poziomu celu długoterminowego pod kątem zanieczyszczenia ozonem.

Działania podejmowane w celu poprawy jakości powietrza

Uchwałą Nr XVI/206/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 4 czerwca 2020 r. uchwalono program ochrony powietrza oraz plan działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej. Celem opracowania Programu ochrony powietrza jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych dla pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu (dla pyłu PM10 – poziom dopuszczalny, dla benzo(a)pirenu – poziom docelowy), a następnie wskazanie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza.

Uchwałą Nr XXXV/540/18 z dnia 26 września 2018 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął tzw. uchwałę antysmogową wprowadzającą na obszarze województwa zachodniopomorskiego ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwała jest aktem prawa miejscowego i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2018 r. (Dz. Urz. Z 2018 r., poz. 4984).

W instalacjach, które

dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przenoszenie ciepła lub wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika.

zakazuje się stosowania następujących paliw stałych:

- 1) niesortowanych w rozumieniu ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2018 r. poz. 427 t.j. ze zm. 4);
- 2) mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) węgla brunatnego;
- 4) niespełniających wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2018 r. poz. 427 t.j. ze zm.4)

Uchwała wprowadziła także terminy przejściowe dla instalacji, których eksploatacja rozpoczęła się przed dniem wejścia jej w życie:

instalacji dostarczających ciepło do systemu centralnego ogrzewania nie spełniających wymagań odnoszących się do sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3, 4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012 (tzw. instalacje bezklasowe) obowiązywać będą od dnia 1 stycznia 2024 r.;

instalacji dostarczających ciepło do systemu centralnego ogrzewania spełniających wymagania odnoszące się do sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012 obowiązywać będą od dnia 1 stycznia 2028 r.

w przypadku instalacji, które dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przenoszenie ciepła lub wydzielają ciepło i przenoszą je do innego nośnika

Uchwałą Nr XIV/97/2015 Rady Miasta Świnoujście z dnia 22 października 2015 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Świnoujście, opracowanego w ramach realizacji projektu pn. „Zintegrowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego” przyjęto dokument, w którym określono wizję na przyszłość, cele strategiczne i szczegółowe oraz kierunki działań dla Gminy Miasto Świnoujście, które w ramach PGN zaleca się realizować, aby obniżyć energochłonność wszystkich sektorów, a tym samym obniżyć emisję dwutlenku węgla jak i również zapewnić wzrost wykorzystania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii.

Ich elementami może być zrównoważony rozwój komunikacji publicznej, rowerowej, które ograniczą uciążliwy w środowisku miejskim hałas i zanieczyszczenia powietrza i będą konsekwencją racjonalnej polityki parkingowej i ograniczeń komunikacji indywidualnej.

Ważny jest recycling przestrzeni i wyeksploatowanej substancji budowlanej oraz tworzenie atrakcyjnych przestrzeni o wysokiej jakości w centrum miasta adresowanych do wszystkich grup wiekowych np. przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych, kulturalnych, rozrywkowych, zachowywanie i wykorzystywanie w celach sportowo-rekreacyjnych terenów zielonych oraz akwenów wodnych.

W celu obniżania stopnia zanieczyszczeń i podnoszenia jakości środowiska w mieście należy kontynuować i rozwijać strukturę Systemu Zieleni Miejskiej wraz z ochroną terenów zieleni urządzonej i naturalnej. Adaptacja miasta do zmian klimatycznych polegająca na minimalizowaniu lub przeciwdziałaniu efektom: wysp ciepła, miejskich podstopień i deficytu wody również stanowi elementy gospodarki niskoemisyjnej.

W celu wypracowania racjonalnej gospodarki energią i wodą oraz w celach upowszechniania szacunku do energii i wody rekomenduje się wykreowanie polityki prosumenckiej. Do grupy takich działań ograniczających energochłonność można zaliczyć:

opracowanie i wdrażanie słonecznej mapy miasta z możliwością zastosowania mikroinstalacji OZE, zapewnienie w mieście dużej i małej retencji wód deszczowych poprzez ich wtórne wykorzystanie do celów sanitarnych lub gospodarczych, zatrzymywanie lub spowalnianie spływu wód, przy jednoczesnym wzbogacaniu przestrzeni zamieszkania.

Wskazany jest tutaj czynny udział miasta polegający na realizacji projektów demonstracyjnych, modelowych z tego zakresu, zwłaszcza w obszarach istotnych dla miasta, np. tam gdzie może mieć to dodaną wartość rewitalizacji.

Dodatkowo należy skupić się na:

ograniczeniu energochłonności budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych, w szczególności poprzez termomodernizację budynków, których zły stan wymaga podjęcia takich działań oraz modernizację systemów oświetleniowych, redukcji emisji z indywidualnych systemów grzewczych poprzez, w zależności od istniejących warunków, likwidację lub wymianę starych kotłów, rozwoju i modernizacji sieci ciepłowniczych; rozwój nowych sieci przesyłowych powinien następować na terenach, gdzie jest to ekonomicznie uzasadnione, ograniczeniu emisji z transportu indywidualnego, ulepszaniu i optymalizacji wdrożonego systemu gospodarki odpadami wprowadzaniu technologii w zakładach przemysłowych ograniczających emisję substancji zanieczyszczających powietrze, organizację kampanii/akcji społecznych promujących gospodarkę niskoemisyjną.

Skuteczność wskazanych elementów Planu Gospodarki Niskoemisyjnej polega na ich konsekwentnej implementacji do dokumentów strategicznych, programowych i planistycznych na poziomie Gminy Miasto Świnoujście. Podjęte postulaty winny znaleźć odzwierciedlenie i rozwinięcie w polityce przestrzennej miasta Świnoujście.

Zaopatrzenie w ciepło

Świnoujście posiada zorganizowany system zaopatrzenia w ciepło. Należą do nich: Miejski system ciepłowniczy oraz ciepłownia miejska eksploatowane przez PEC Sp. z o.o., Lokalne kotłownie opalane węglem, gazem ziemnym, olejem opalowym i biomasą, zasilające jeden lub więcej wielorodzinnych budynków mieszkalnych, Indywidualne źródła w domach mieszkalnych jedno i wielorodzinnych oraz obiektach usługowych, na gaz ziemny, paliwa stałe węgiel oraz drewno).

Ciepłownia miejska o dwóch halach znajduje się przy ulicy Daszyńskiego 2. Składa się na nią 6 kotłów wodnych wysokotemperaturowych o sumarycznej mocy 85 MW. Wszystkie kotły w ciepłowni podłączone są do jednego komina. W instalacji spalane jest paliwo węglowe – miał energetyczny.

Ciepło z ciepłowni miejskiej w Świnoujściu dystrybuowane jest do odbiorców końcowych przy pomocy sieci ciepłowniczej będącej w zarządzie PEC sp. z o.o..

Ponad to na terenie Świnoujścia znajduje się około 10 większych kotłowni, należących do: PKP CARGO S.A. ZACHODNIOPOMORSKI ZAKŁAD SPÓŁKI Z SIEDZIBĄ W SZCZECINIE, A.K.S. COATING SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, REJONOWY ZARZĄD INFRASTRUKTURY W SZCZECINIE (2 kotłownie na olej opałowy), REJONOWY ZARZĄD INFRASTRUKTURY W SZCZECINIE, OT PORT ŚWINOUJŚCIE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, MORSKA STOCZNIA REMONTOWA "GRYFIA" S.A. (2 kotłownie, na olej opałowy i gaz ziemny), ZARZĄD MORSKICH PORTÓW SZCZECIN I ŚWINOUJŚCIE S.A.

Rozwój długości sieci ciepłowniczej na terenie miasta Świnoujście w latach 2017 – 2020 wyglądała następująco:

Boh. Września 50 – przyłączy o średnicy 2 x DN65 mm i długości sieci 87,30 m;

Piastowska 21-24 – przyłączy o średnicy 2 x DN65 mm i długości sieci 3,1 m oraz średnicy 2 x DN125 mm i długości 37 m,

Chrobrego 20 – przyłączy o średnicy 2 x DN65 mm i długości 1 m,

Boh. Września 53 – przyłączy o średnicy 2x DN50 mm i długości sieci 97,52 m oraz o średnicy DN80 mm i długości sieci 11,35 m,

Grunwaldzka – 66, 68, 70 przyłączy o średnicy 2 x DN50 mm i długości 89 m oraz o średnicy 2x DN65 mm i długości 126,30 m,

Staszica – 26-30 przyłączy o średnicy 2 x DN40 mm i długości 56,55 m.

W tych samych latach wykonano 8 przyłączy ciepłych dla 8 nieruchomości.

Zaopatrzenie w gaz

Przez teren miasta Świnoujście przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia, którą eksploatuje Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Poznaniu. Gazociągi wysokiego ciśnienia w zarządzie Gaz-System:

Odgałęzienie Wolin-Świnoujście,

Świnoujście-Szczecin,

Terminal LNG – Świnoujście.

Powyższymi gazociągami przesyłany jest gaz ziemny wysokometanowy. Gaz-System jest właścicielem dwóch stacji gazowych:

Stacja gazowa Świnoujście Ognica o przepustowości 6 000 m³/h

Stacja gazowa Świnoujście Karsiborska o przepustowości 10 000 m³/h.

Sieć dystrybucyjna na terenie miasta Świnoujście należy jest zarządzana przez operatora systemu dystrybucyjnego Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.. Spółka rozprowadza gaz ziemny wysokometanowy typu E odebrany w dwóch stacjach redukcyjno-pomiarowych I-go stopnia przynależnych do GAZ-SYSTEM S.A. poprzez sieć średniego oraz niskiego ciśnienia do odbiorców końcowych. Na terenie miasta znajdują się dwie stacje redukcyjno – pomiarowe II-go stopnia przy ulicy Sienkiewicza oraz ul. Stayera. Stacje redukcyjne II-go stopnia pracują na ciśnieniu przychodzącym: P_{nmin} – 150 kPa, P_{nmax} – 500 kPa oraz wychodzącym: P_{nmin} – 1,6 kPa, P_{nmax} –

2,5 kPa (Źródło: Aktualizacja Projektu Założeń do Planu Zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta Świnoujście na lata 2017-2032).

Charakterystykę sieci gazowej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Charakterystyka sieci gazowej na terenie gminy miejskiej Świnoujście

Długość czynnej sieci ogółem [m]					
2015	2016	2017	2018	2019	2020
122 002	124 251	124 491	124 688	125 158	125 439
Długość czynnej sieci przesyłowej [m]					
2015	2016	2017	2018	2019	2020
24 749	25 223	25 223	25 223	25 223	25 223
Długość czynnej sieci rozdzielczej [m]					
2015	2016	2017	2018	2019	2020
97 253	99 028	99 268	99 465	99 935	100 216
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych [szt.]					
2015	2016	2017	2018	2019	2020
2 590	2 619	2 645	2 668	2 713	2 748
Odbiorcy gazu					
2015	2016	2017	2018	2019	2020
13 475	13 483	13 501	13 486	13 669	14 194
Zużycie gazu [tys.m ³]					
2015	2016	2017	2018	2019	2020
7 435,3	7 444,1	-	-	-	-
Korzystający z sieci gazowej [os.]					
2015	2016	2017	2018	2019	2020
29 307	29 179	29 155	28 638	28 740	29 445

Źródło: GUS

Odnawialne źródła energii

Energia słoneczna

W wykorzystaniu zasobów energii słonecznej najistotniejszymi parametrami są natężenie promieniowania słonecznego oraz nasłonecznienie, które wyraża ilość energii słonecznej padającej na jednostkę powierzchni płaszczyzny w określonym czasie. Dodatkowym parametrem jest usłonecznienie, które oznacza czas, podczas którego na powierzchnię ziemi padają bezpośrednio promienie słoneczne.

Energia słoneczna w Polsce może być przekształcana poprzez kolektory słoneczne do postaci energii cieplnej, głównie na potrzeby podgrzania ciepłej wody użytkowej lub ogniwa fotowoltaiczne do postaci energii elektrycznej.

Obszar Świnoujścia charakteryzuje się dobrym położeniem do wykorzystania energii słonecznej. Mikroinstalacje mogą mieć zastosowanie na budynkach gospodarstw domowych, a większe przestrzenie stanowią dobre miejsce dla elektrowni fotowoltaicznych.

Energia wiatru

Jednym ze źródeł OZE jest energia wiatru. Jest ona przekształcana w energię elektryczną za pomocą turbin wiatrowych, jak również wykorzystywana jako energia mechaniczna w wiatrakach i pompach wiatrowych. Lokalizacja elektrowni wiatrowych głównie zależy od dwóch czynników tj. od zasobu energii wiatru oraz od uwarunkowań przyrodniczo-przestrzennych. Przyjmuje się, że strefy I - III charakteryzują się korzystnymi warunkami dla rozwoju energetyki wiatrowej.

Najlepsze warunki do wykorzystania energii wiatru na wysokości 30 m n.p.g. w Polsce występują na Wybrzeżu oraz Suwalszczyźnie. Dość dobre również w środkowej Polsce oraz lokalnie bardzo korzystne warunki występują także w górach i w pasie Przedgórze Sudeckiego i Pogórza Karpackiego. Analiza potencjału wiatru na wysokości 10 m n.p.g. prowadzi do korekt w klasyfikacji regionów Polski. Charakteryzując Polskę należy wyróżnić obszar północny – nadmorski i pas Pojezierzy Mazurskiego i Zachodniosuwalskiego jako bardzo dogodny. Niewiele gorsze warunki panują w centralnej Polsce w pasie przebiegającym od zachodniej granicy między Wartą i Odrą, przez

Pojezierze Wielkopolskie (z najkorzystniejszymi warunkami między Poznaniem a Płockiem), aż po centralną część Niziny Mazowieckiej.

Miasto Świnoujście położone jest na obszarze o korzystnych warunkach wykorzystania energii wiatru, zarówno pod względem ogólnej gęstości mocy wiatru na wysokości 30 m n.p.g. jak i na wysokości 10 m n.p.g..

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście przyjętego Uchwałą Nr LXVII / 442 / 2002 Rady Miasta Świnoujścia w dniu 5 lipca 2002 roku nie przewiduje elektrowni wiatrowych w Świnoujściu (na żadnej z wysp) z uwagi na walory przyrodniczo – krajobrazowe i trudne warunki gruntowo – wodne wielu obszarów otwartych (aktualnie niezabudowanych i niezalesionych).

Biomasa i biogaz

Biomasa to najczęściej wykorzystywane źródło energii odnawialnej. Stanowi całą istniejącą na Ziemi materię organiczną, a wszystkie jej stałe lub ciekłe substancje pochodzenia roślinnego i zwierzęcego ulegające biodegradacji. Wykorzystanie biomasy pozwala spożytkować odpady oraz zagospodarować nieużytki. W zależności od stopnia przetworzenia biomasy, wyodrębnić można następujące rodzaje surowców:

surowce energetyczne pierwotne: drewno, słoma, rośliny energetyczne,

surowce energetyczne wtórne: gnojowica, obornik, inne produkty dodatkowe i odpady organiczne, osady ściekowe,

surowce energetyczne przetworzone: biogaz, bioetanol, biometanol, estry olejów roślinnych (biodiesel), biooleje, biobenzyna i wodór.

Potencjalne zasoby energetyczne biomasy można podzielić w zależności od kierunku pochodzenia na trzy grupy:

biomasa pochodzenia leśnego,

biomasa pochodzenia rolnego,

odpady organiczne.

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów.

Na terenie Świnoujścia energia z biogazu jest wykorzystywana, m.in. poprzez oczyszczalnię ścieków komunalnych zlokalizowaną przy ul. Karsiborskiej. Jest to oczyszczalnia z podwyższonym systemem usuwania biogenów.

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest najtrudniejszym do pozyskania rodzajem odnawialnego źródła energii. Najbardziej wydajne złoża gromadzą się bowiem głęboko pod powierzchnią ziemi w postaci gorącej wody, pary lub suchych gorących skał. Zasoby te można wykorzystać do generowania energii elektrycznej w elektrowniach geotermalnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych dlatego na terenie omawianej gminy nie ma wystarczającego rozpoznania zasobów wód geotermalnych pozwalającego ocenić opłacalność ich wykorzystania. Na terenie Polski występują naturalne baseny sedymentacyjno-strukturalne, wypełnione gorącymi wodami podziemnymi o zróżnicowanych temperaturach, których bezwzględna wartość zdeterminowana jest powierzchniowymi zmianami intensywności strumienia ciepłego ziemi. Temperatury tych wód wynoszą od kilkudziesięciu do ponad 90°C, a w skrajnych przypadkach osiągają ponad 100°C.

Zasoby energii geotermalne są największe w Polsce zachodniej oraz lokalnie w południowej. Miasto Świnoujście leży na obszarze średnim strumieniu ciepłym z wnętrza Ziemi i na terenie miasto mogą występować miejsca z potencjałem na wykorzystanie energii geotermalnej.

Energia wodna

Energia wodna to wykorzystywana gospodarczo, energia mechaniczna płynącej wody. Współcześnie energię wodną zazwyczaj przetwarza się na energię elektryczną (hydroenergetyka, często oparta na spiętrzeniach uzyskanych dzięki zaporom wodnym). Można ją także wykorzystywać bezpośrednio

do napędu maszyn – istnieje wiele rozwiązań, w których płynąca woda napędza turbinę lub koło wodne.

Miasto Świnoujście leży na terenie o średnim rocznym rzeczonym odpływie z hektara powierzchni. Woda jest istotnym elementem w gospodarce miasta, w oparciu o akweny wodne na terenie miasta działa znaczna ilość przedsiębiorstw, aktualne wykorzystanie akwenów wodnych uniemożliwia użytkowanie akwenów na cele energetyczne.

Zagadnienia horyzontalne

Zmiany klimatu - W ostatnich latach występują coraz częstsze i intensywniejsze fale upałów, a okresy, gdy dni upalne trwają przez co najmniej kilka dni stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi. Szczególnie narażone na udar słoneczny są osoby starsze oraz dzieci. W celu adaptacji należy rozbudowywać systemy klimatyzacyjne w budynkach użyteczności publicznej oraz prywatnych mieszkaniach. Długo trwające fale upałów powodują występowanie zjawiska suszy. Susza jest skutkiem długotrwałych okresów bez opadów atmosferycznych i upałów, kiedy maksymalna temperatura dobowo osiąga wartości wyższe niż 30°C. Ujemny wpływ zjawiska suszy można zaobserwować w różnych dziedzinach gospodarczych i społecznych. Jednym z najbardziej wrażliwych na niedobory wody sektorów jest rolnictwo. Występowanie zjawiska suszy obniża potencjał produkcyjny gleb i utrudnia prowadzenie produkcji rolnej. Zmiany klimatu mogą negatywnie wpływać na przemysł, m.in. dotyczy to sektora energetycznego. Potrzeba chłodzenia elektrowni może obniżać stan wód w jeziorach. Używanie klimatyzatorów zwiększa natomiast pobór energii, a więc może prowadzić do przeciążenia sieci przesyłowych. W celu adaptacji należy rozwijać alternatywne źródła energii.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska – Znaczenie będą miały tu awarie przemysłowe (np. wybuchy substancji niebezpiecznych, katastrofy podczas przewozu substancji niebezpiecznych), przez które do atmosfery mogą uwalniać się szkodliwe substancje zanieczyszczające środowisko.

Działania edukacyjne - Na terenie Świnoujścia edukacja ekologiczna prowadzona jest m.in. w placówkach edukacyjnych ale edukowani są również dorośli mieszkańcy (plakaty, ulotki, spotkania informacyjne). W zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza prowadzi się edukację ekologiczną dotyczącą m.in. niskiej emisji.

Monitoring środowiska – Gmina miejska Świnoujście należy do strefy zachodniopomorskiej oceny jakości powietrza, w której prowadzony jest monitoring z uwzględnieniem kryteriów ochrony roślin oraz ochrony zdrowia. Na terenie powiatu nie ma zlokalizowanych stanowisk pomiarowych.

Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu zidentyfikowania najważniejszych problemów i zagrożeń w gminie miejskiej Świnoujście w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza.

Tabela 11. Analiza SWOT – Ochrona klimatu i jakości powietrza

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Opracowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (dofinansowania na wymianę źródeł ciepła), Istniejące instalacje odnawialnych źródeł energii, Systematyczny rozwój sieci gazowej, Położenie względem wód, stwarzające korzystny mikroklimat, Występowanie terapeutycznych cech morskiego klimatu pozwalające utrzymać formalny status miasta - uzdrowiska, Rozbudowana i na bieżąco modernizowana sieć ciepłownicza miasta,	Brak stacji pomiarowej jakości powietrza na terenie miasta, Przekroczenia w zakresie benzo(a)pirenu dla strefy zachodniopomorskiej oraz na terenie Świnoujścia, Wzrost zanieczyszczenia pyłami w okresie zimowym, spowodowany sezonem grzewczym, Obecność uciążliwych zakładów przemysłowych w prawobrzeżnej części miasta, Znajdujące się na terenie miasta podmioty zaliczane do szczególnie szkodliwych dla

<p>Funkcjonowanie rozbudowanej sieci ciepłowniczej na terenie miasta, Zaliczenie strefy zachodniopomorskiej do klasy A pod kątem ochrony zdrowia ludzi dla dwutlenku siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenku węgla CO, benzenu C₆H₆, pyłu PM 2,5 i PM10 oraz zanieczyszczenia arsenem, kadmem, niklem i ołowiem zawartym w pyłe, Bliskość i dostępność infrastruktury komunikacyjnej (również po stronie niemieckiej)- kolej, lotnisko regionalne, drogi kołowe i wodne, dobre połączenie promami morskimi ze Skandynawią, Dbalność o tereny zielone i ciągłe rozwijanie zieleni miejskiej, która służy regulacji ekosystemu miasta,</p>	<p>środowiska np. port morski, terminal paliw, Przewaga budynków o niskiej efektywności energetycznej na osiedlach Warszów (w pobliżu ulicy Barlickiego) i Karsibór oraz w centrum miasta (ulice: Barkowa, Krzywoustego, Wierzbowa, Reja, Grodzka, Rybaki, Batalionów Chłopskich, Narutowicza, Staszica, Poznańska, Bema oraz Bunkrowa,</p>
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<p>Rozwój instalacji odnawialnych źródeł energii, Monitoring jakości powietrza na terenie gminy, Wymiana indywidualnych źródeł ciepła, Budowanie świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa, w tym promowanie wśród mieszkańców alternatywnych źródeł energii w ramach funduszy UE, Kontrole WIOŚ pod kątem spalania odpadów, Rewitalizacja terenów w kwartale ulic Markiewicza – Grunwaldzka – Gdyńska w Świnoujściu poprzez zwiększenie terenów zieleni absorbujących hałas oraz wymianę nawierzchni, Termomodernizacja budynków (przy ul. Grunwaldzkiej 64 wraz z zagospodarowaniem terenu zaplecza budynków gminnych przy ul. Grunwaldzkiej 62a, 62b, 64 w Świnoujściu, przy ul. Łużyckiej 3 i 4 w Świnoujściu, przy ul. Armii Krajowej 1), Kontrole wykonywane przez Urząd Miasta w zakresie przestrzegania uchwały antysmogowej</p>	<p>Niska emisja pochodząca z niesprawnych bądź przestarzałych urządzeń grzewczych, Indywidualne systemy grzewcze wykorzystujące paliwo stałe, w tym głównie węgiel, Spalanie odpadów w domowych kotłowniach, Duże uprzemysłowienie miasta, Powstawanie nowych zakładów przemysłowych oraz rozbudowa istniejących</p>

Źródło: opracowanie własne

Zagrożenia hałasem

Analiza stanu wyjściowego

Hałas to każdy dźwięk o częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz, zwykle o nadmiernym natężeniu (odczuwalne jako zbyt głośne) w danym miejscu i czasie. Z fizycznego punktu widzenia hałas, czyli odbierane jako dokuczliwe, przykre i szkodliwe dźwięki, to drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, najczęściej powietrza. Zmiana ciśnienia gazu w stosunku do ciśnienia atmosferycznego wywołana tymi drganiami, przenosi się w postaci następujących po sobie lokalnych rozrzedzeń i zagęszczeń cząstek ośrodka w przestrzeni otaczającej źródło drgań, tworząc falę akustyczną. Różnica między wartością chwilową ciśnienia w ośrodku przy przejściu fali akustycznej a wartością ciśnienia atmosferycznego zwana jest ciśnieniem akustycznym. Ciśnienie akustyczne opisuje natężenie dźwięku i wyrażane jest w paskalach. Ponieważ słuch ludzki reaguje na bodźce w sposób logarytmiczny, ciśnienie akustyczne wyraża się często w skali logarytmicznej – w decybelach (dB).

Długotrwałe narażenie na hałas może powodować negatywne skutki zdrowotne. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego, w szczególności przez obniżenie

hałasu przynajmniej do stanu normatywnego, i utrzymywanie go na jak najniższym poziomie. Dopuszczalne poziomy emisji hałasu do środowiska, uzależnione są od formy zagospodarowania terenu i pory dnia, zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

Hałas drogowy

Jednym ze źródeł hałasu na terenie Gminy Miasta Świnoujście jest hałas komunikacyjny.

Główne połączenie drogowe Świnoujścia z pozostałymi miejscowościami kraju zapewnia droga krajowa nr 3 położona na wyspie Wolin. Stanowi ona jednocześnie szlak międzynarodowy oznaczony numerem E65, przebiegający z południa Europy, przez Polskę Zachodnią do krajów Europy Północnej. Uzupełnieniem sieci drogowej na wyspie Wolin są: droga krajowa nr 93 łącząca przeprawę promową Centrum z drogą krajową nr 3 oraz drogi powiatowe łączące przeprawę promową Warszów z drogą krajową nr 3, a także drogi powiatowe dojazdowe do terenów portowych i dzielnic mieszkalnych (Warszów, Przytór – Łunowo, Ognica i Karsibór) oraz drogi gminne.

Na wyspie Karsibór głównym ciągiem komunikacyjnym jest droga powiatowa – ulica 1-ego Maja. Pozostałe drogi na wyspie Karsibór to drogi gminne.

Główny ciąg komunikacyjny na wyspie Uznam stanowi droga krajowa nr 93 łącząca przeprawę promową Centrum z pozostałą częścią miasta oraz z drogą nr 110 przez przejście graniczne Garz, a także drogi powiatowe: ul. Grunwaldzka, 11 Listopada i Wojska Polskiego, łączące drogę krajową nr 93 z nadmorską drogą nr 111 przez przejście graniczne Ahlbeck. Uzupełnieniem sieci drogowej na wyspie Uznam są pozostałe drogi powiatowe łączące główny układ komunikacyjny z dzielnicami mieszkalnymi oraz drogi gminne.

Wszystkie drogi w Świnoujściu zarządzane są przez Prezydenta Miasta. Łączna długość sieci dróg publicznych zlokalizowanych na terenie miasta wynosi 127,7 km i obejmuje 22,9 km dróg krajowych, 37,7 km dróg powiatowych i 67,1 km dróg gminnych. Ponadto rozbudowuje się system dróg i ścieżek rowerowych. Na terenie Świnoujścia nie występują drogi wojewódzkie.

Hałas przemysłowy

Źródłem hałasu mogą być zakłady przemysłowe i odbywające się w nich procesy technologiczne. Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od rodzaju maszyn i urządzeń hałasotwórczych, izolacyjności obudowy hal przemysłowych, prowadzonych procesów technologicznych oraz od funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nimi terenów. Specyfiką hałasu przemysłowego jest jego długotrwałość występowania (zmianowy charakter pracy), a także czasowe krótkotrwałe duże natężenia.

Najważniejszymi podmiotami gospodarczymi, stanowiącymi źródło hałasu na terenie Świnoujścia są:

OT Port Świnoujście Sp. z o. o.,
Żegluga Świnoujska w Świnoujściu,
Terminal Promowy Świnoujście,
AKS HOLDING Sp. z o. o.,
Polskie LNG S.A.,
Baltchem S.A.,
Poltramp Yard Sp. z o. o.,
Alumare Sp. z o. o.,
Terminal Paliw w Świnoujściu PKN Orlen S.A.,
Euroterminal,
Bunge Polska Sp. z o.o

Większość podmiotów gospodarczych stanowiących źródło hałasu Świnoujścia jest związana z gospodarką morską. Podmioty obejmują swoją działalnością przede wszystkim związaną z korzystaniem z transportu międzynarodowego drogą morską (przemysł portowy, żegluga, administracja portowa, turystyka morska) oraz częściowo z rybołówstwem. Większość tych przedsiębiorstw ma siedzibę w obrębie portu morskiego w Świnoujściu oraz na terenach przyległych. Skoncentrowanie wielu podmiotów gospodarczych na tym terenie sprawia, że miejsce to stanowi zagrożenie dla środowiska związane z hałasem.

Hałas kolejowy

Na wyspie Wolin znajduje się dworzec kolejowy Świnoujście oraz przystanki: Świnoujście Odra, Świnoujście Przytór i Świnoujście Port, których obsługą zajmują się Polskie Koleje Państwowe. Z miasta kursują pociągi regionalne do Szczecina jak również pociągi dalekobieżne. Na wyspie Uznam znajduje się tylko jedna stacja Świnoujście Centrum, z której od 2008 roku kursują pociągi Usedomer Bäderbahn (Uznamskiej Kolei Nadmorskiej) do Heringsdorf, Wolgast, Züssow oraz Stralsund.

Hałas lotniczy

Najbliżej zlokalizowane lotniska to leżące w odległości ok. 60 km lotnisko w Goleniowie i w odległości ok. 10 km sezonowe lotnisko Heringsdorf. Obecnie lotnisko w Goleniowie obsługuje całoroczne rejsowe połączenia.

Transport wodny

W Świnoujściu znajduje się Terminal Promowy Świnoujście, który jest największym i najnowocześniejszym terminalem promowym w Polsce. Regularnie kursuje stąd kilka promów morskich do Szwecji (Trelleborg i Ystad). Do Świnoujścia zawijają również statki białej floty umożliwiające rejsy do okolicznych miejscowości w Polsce i w Niemczech. Komunikację śródlądową zapewnia droga wodna prowadząca przez Kanał Piastowski, Odrę, Kanał Haweli i łącząca Świnoujście z południem Polski.

Komunikacja rowerowa

Na terenie miasta Świnoujście istnieje rozbudowywany system ścieżek rowerowych (długość ścieżek rowerowych wzrosła z 18,1 km w 2009 do 26 km w 2012 roku). Długość ścieżek rowerowych w 2019 roku wyniosła 37,7 km, w tym:

ścieżki rowerowe 25,8 km,

kontrapasy 2,3 km,

ciągi pieszo-rowerowe 9,6 km.

Ponadto wyznaczonych jest kilka szlaków rowerowych o łącznej długości ponad 100 km. Są to:

Nadmorski Międzynarodowy Szlak Rowerowy R-10,

szlak rowerowy dookoła Zalewu Szczecińskiego i dookoła wyspy Karsibór.

Na terenie Miasta funkcjonuje kilka wypożyczalni rowerowych, w tym całoroczna wypożyczalnia z dowozem na telefon, bezobsługowy system wypożyczania rowerów UsedomRad (obejmujący kilkadziesiąt stacji rowerowych po polskiej i niemieckiej stronie wyspy Uznam). W wielu miejscach Miasta zainstalowano stojaki na rowery.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

Ochrona środowiska przed ponadnormatywnym hałasem jest regulowana ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.), która polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Zgodnie z art. 117 ust 1. ustawy POŚ źródłem oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS).

Główny Inspektor Ochrony Środowiska realizuje zadania PMS poprzez coroczną ocenę stanu akustycznego środowiska oraz obserwację zmian na terenach nie wymienionych w art. 117 ust. 2 ustawy POŚ.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi na terenie województwa zachodniopomorskiego badania klimatu akustycznego. Na terenie Świnoujścia w ostatnich latach nie był badany klimat akustyczny. Jednak w ramach działań prewencyjnych oraz pozwalających zmniejszyć emisję hałasu nawierzchnie dróg powinny być utrzymywane w dobrym stanie. Podczas budowy i remontów dróg powinny być wykorzystywane tzw. ciche nawierzchnie. Ciche nawierzchnie charakteryzujące się zawartością wolnych przestrzeni powyżej 15%, nawierzchnie drogowe o zwiększonej zawartości wolnych przestrzeni wpływają istotnie na zmniejszenie emisji hałasu.

Jednym ze sposobów na zmniejszenie emisji hałasu jest zachęcenie do korzystania z transportu zbiorowego, rowerowego oraz zapewnienie bezpieczeństwa pieszym.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normalizującym dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112).

Tabela 12. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		LAeq D Przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 h	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8-miu najmniej korzystnym godz. dnia	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1-ej najmniej korzystnej godz. nocy
1.	a. Obszary A ochrony uzdrowiskowej b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego c. Tereny zabudowy zagrodowej d. Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 poz. 112.)

O poziomie hałasu komunikacyjnego decyduje głównie charakter drogi, jej stan techniczny oraz parametry ruchu.

W celu zmniejszenia emisji hałasu nawierzchnie dróg powinny być utrzymywane w dobrym stanie. Podczas budowy i remontów dróg powinny być wykorzystywane tzw. ciche nawierzchnie. Ciche nawierzchnie charakteryzujące się zawartością wolnych przestrzeni powyżej 15%, nawierzchnie drogowe o zwiększonej zawartości wolnych przestrzeni wpływają istotnie na zmniejszenie emisji hałasu.

Na wielkość emisji hałasu wpływa także prędkość przejeżdżających pojazdów. Zmniejszenie prędkości ruchu jest efektywną metodą redukcji hałasu drogowego. Dużym problemem jest skuteczna egzekucja prędkości ruchu pojazdów samochodowych. W tym celu stosuje się fotoradary, progi spowalniające, ronda, wyniesione skrzyżowania, przewężenia jezdni (np. wysepki), fragmenty ulic z nawierzchnią w innym kolorze lub innym rodzajem nawierzchni (np. z kostki brukowej).

Średni poziom głośności różnych źródeł hałasu komunikacyjnego w dB wynosi:

- samochód osobowy – 40-80,
- hałas ulicy – 60-105,

autobus – 65-104,

samochód ciężarowy – 64-92.

Uchwałą Nr III/33/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 stycznia 2019 r. przyjęto Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa zachodniopomorskiego. Opracowanie Programu ma na celu określenie strategii działań, których zadaniem jest ograniczenie nadmiernego hałasu od dróg oraz linii kolejowych na terenach wymagających ochrony akustycznej. Programem zostały objęte obszary przekroczeń wynikające z map akustycznych przekazanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie, Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie oraz PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.

Na terenie Miasta Świnoujście zaplanowano budowę ekranów akustycznych o łącznej długości ok. 12 275 metrów bieżących podczas realizacji zadania jakim jest budowa drogi ekspresowej S3 na odcinku Świnoujście – Troszyn.

Zagadnienia horyzontalne

Zmiany klimatu – Wzrost średnich temperatur może generować zwiększanie się ilości stosowanych urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych co może generować nadmierną emisję hałasu.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska – Nasadzenia zieleni izolacyjnej oraz poprawa jakości dróg w celu ograniczenia emisji hałasu mogą mieć wpływ także na ograniczenie możliwości wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska (wypadki drogowe przewozów towarów niebezpiecznych).

Działania edukacyjne – Niezbędne jest wdrożenie działań edukacyjnych dotyczących wpływu emisji hałasu (szczególnie przemysłowego) na życie człowieka oraz zwierząt.

Monitoring środowiska – Na terenie gminy miejskiej Świnoujście w ostatnich latach nie były wykonywane pomiary poziomu hałasu.

Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu zidentyfikowania najważniejszych problemów i zagrożeń w Świnoujściu w zakresie zagrożenia hałasem.

Tabela 13. Analiza SWOT – Zagrożenie hałasem

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Nadmorskie położenie na szlakach międzynarodowych, Dobre położenie komunikacyjne w ruchu drogowym, lotniczym i morskim, Funkcjonowanie komunikacji zastępczej, Posiadanie dużej obszarów terenów zadrzewionych stanowiących funkcje izolacyjne poszczególnych dzielnic miasta, Linia kolejowa Szczecin – Świnoujście, mająca duże znaczenie dla przewozów towarowych oraz towarzysząca im infrastruktura kolejowa, (bocznice kolejowe, rozjazdy i miejsca sprzątnia wagonów),</p>	<p>Brak pomiarów natężenie hałasu, Duża uprzemysłowienie miasta w obrębie portu morskiego, Znaczny ruch kołowy, który koncentruje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, szczególnie biegnących przez prawobrzeżny obszar miasta, w tym droga międzynarodowa E65 (ulice: Wolińska i Fińska) oraz droga krajowa DK93 (ulice: Pomorska, Karsiborska i Grunwaldzka), Korki, tworzące się w godzinach szczytu i w sezonie turystycznym, potęgowane przez przeprawę promową, kursującą w obrębie miasta pomiędzy wyspami Wolin-Uznam (przeprawa Warszów – promami typu Bielik oraz przeprawa Centrum promami typu Karsibór), Znaczne natężenie ruchu na ulicach przechodzących przez centralną część miasta, tzn. Konstytucji 3 Maja, Wojska Polskiego, Marynarzy, Armii Krajowej, Wybrzeże Władysława IV, 11 Listopada, Grunwaldzka, a także na ulicach łączących drogi E65 i DK93 z portem, tzn. Mostowa, Ludzi Morza, Barlickiego i Dworcowa,</p>

	Brak wyznaczonych miejsc postojowych (wyspa Karsibór, osiedle Warszów),
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Pomiary natężenia hałasu, Stałe modernizacje i rozbudowa dróg, Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, Stały monitoring poziomów hałasu na terenie Portu Morskiego Rozwój i pielęgnacja zieleni miejskiej, w tym zadrzewień, zakrzewień przydrożnych, które pełnią funkcję izolacyjną, Skomunikowanie południowej części wyspy Uznam, Rozwój infrastruktury postojowej na obszarze Warszowa, Budowa infrastruktury związanej z modernizacją węzła przesiadkowego kolejowo-promowo-autobusowego w Świnoujściu, Budowa bulwaru wzdłuż Wybrzeża Władysława IV odciążająca drogę dojazdową do przeprawy promowej Warszów</p>	<p>Wysokie koszty modernizacji dróg, Negatywne oddziaływanie akustyczne na mieszkańców mieszkających wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu Rosnąca liczba samochodów zarejestrowanych w mieście oraz rosnąca liczba zmotoryzowanych turystów odwiedzających miasto</p>

Źródło: opracowanie własne

Pola elektromagnetyczne

Analiza stanu wyjściowego

Działania w ramach ochrony przed polami elektromagnetycznymi polegają na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach albo zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Na pole elektromagnetyczne (PEM) składają się pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz, które tworzą zakres promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839), w kontekście pól elektromagnetycznych, zalicza się:

stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym wynoszącym nie mniej niż 110 kV;

instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, z wyłączeniem radiolinii, emitujące pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0,03 MHz do 300 000 MHz, których równoważna moc promieniowana izotropowo wyznaczona dla jednej anteny wynosi nie mniej niż 15 W.

Dystrybucją energii elektrycznej w Polsce zajmują się lokalni Operatorzy Systemów Dystrybucyjnych (OSD). Operatorem Systemu Dystrybucyjnego sieci elektroenergetycznej wyznaczonym przez Urząd Regulacji Energetyki na terenie miasta Świnoujście jest spółka ENEA-Operator Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, Oddział Dystrybucji w Szczecinie.

Miejscem włączenia sieci elektroenergetycznej znajdującej się na terenie miasta Świnoujście do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego jest stacja rozdzielcza wysokiego napięcia w Reclawiu. Teren miasta ma połączenie z resztą Krajowego Systemu poprzez linię wysokiego napięcia 110 kV nr 1044 łączącej miasto z GPZ Międzyzdroje oraz poprzez linię 110 kV nr 1016 do GPZ Reclaw.

Na terenie miasta Świnoujście znajdują się 3 głównie stacje zasilania (GPZ) pracujących na napięciu 110kV/15kV:

GPZ „Świnoujście”,

GPZ „Świnoport”,

GPZ „Warszów”.

Sieć wysokiego napięcia (110kV) na terenie miasta Świnoujście składa się z linii:

linia nr 1016 relacji GPZ Warszów – GPZ Reclaw o długości linii napowietrznej w granicach miasta 5,16 km,

linia nr 1044 relacji GPZ Świnoport – GPZ Międzyzdroje o długości linii napowietrznej w granicach miasta 9,5 km,

linia nr 1072 relacji GPZ Świnoujście – GPZ Warszów o długości linii napowietrznej w granicach miasta 5,16 km,

linia nr 1040 relacji GPZ Świnoujście – GPZ Świnoport o długości linii w granicach miasta napowietrznej 3,84 km i linii kablowej o długości 8,3 km,

linia nr 1039 relacji GPZ Warszów – GPZ Świnoport o długości linii w granicach miasta napowietrznej 2,4 km i linii kablowej o długości 1,4 km.

Na terenie miasta Świnoujście znajduje się 4 odbiorców przyłączonych na wysokim napięciu.

Do pozostałych odbiorców energia elektryczna przekazywana jest poprzez sieć średniego napięcia.

Na terenie miasta Świnoujście linie średniego napięcia (15 kV) mają łączną długość 170,7 km, przy czym:

28,7 km stanowią linie napowietrzne

142 km stanowią linie kablowe.

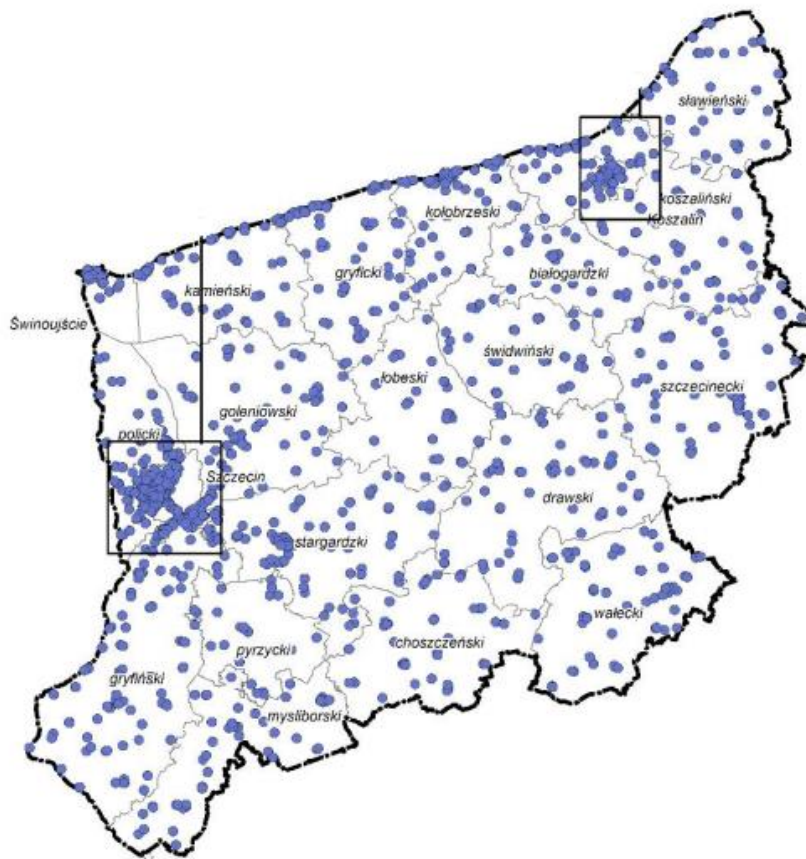
Do sieci średniego napięcia na terenie miasta przyłączonych jest 49 odbiorców. Na terenie miasta znajduje się 175 stacji transformatorowych 15kV/0,5kV, których zadaniem jest zmiana napięcia na niskie. Sieć niskiego napięcia na terenie miasta składa się z:

235,4 km linii kablowych,

37,7 km linii napowietrznych (Źródło: Aktualizacja projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Świnoujście na lata 2017-2032).

Do najliczniejszych źródeł PEM na terenie województwa zachodniopomorskiego zaliczamy nadajniki stacji bazowych telefonii komórkowej. W latach 2020-2021 nastąpiła znacząca zmiany przepisów dotyczących monitoringu pól elektromagnetycznych (PEM). Od 2020 roku obowiązują znowelizowane wartości dopuszczalne poziomów pól elektromagnetycznych. Wprowadzone zostały nowe, wyższe poziomy, gdzie wartość dopuszczalna poziomów PEM dla częstotliwości objętych badaniami w ramach monitoringu wynosi od 28 V/m do 61 V/m. Aktem prawnym wprowadzającym nowe normy było rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448). Natomiast od roku 2021 nastąpiła zmiana w sposobie prowadzenia monitoringu pól elektromagnetycznych. Od tego roku pomiary wykonane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311), gdzie wynikiem pomiarów jest średnia arytmetyczna z półgodzinnego pomiaru prowadzonego w sposób ciągły oraz wyliczana wartość wskaźnika poziomu emisji WMe.

Rozmieszczenie stacji bazowych, dla których wydane zostały pozwolenia na terenie województwa, zachodniopomorskiego przedstawiono na poniższej rycinie.

Rysunek 6. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej (stan na dzień 31.12.2021r.) na podstawie pozwoleń radiowych wydawanych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej w 2021 r. (źródło: www.uke.gov.pl)

W roku 2021 pomiary monitoringowe poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa zachodniopomorskiego wykonano łącznie w 60 punktach pomiarowych:

w 48 punktach w ramach stałej sieci monitoringu:

- miasta powyżej 200 000 mieszkańców (obszar A) – 7 pomiarów;
- miasta w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców (obszar B) – 2 pomiary;
- miasta w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców (obszar C) – 2 pomiary;
- miasta w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców (obszar D) – 12 pomiarów;
- miasta poniżej 20 000 mieszkańców (obszar E) – 25 pomiarów;

2. w 12 punktach w ramach monitoringu badawczego na obszarze gmin (obszar GW).

Na obszarze Świnoujścia pomiary pól elektromagnetycznych w roku 2021 zostały wykonane przy ul. Stanisława Wyspiańskiego i wyniosły 2,57 V/m.

Działalność w zakresie kontroli poziomów pól elektromagnetycznych

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie (WIOŚ) w 2021 roku przeprowadził 7 kontroli, a zgodnie z art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973 z późn. zm.) przekazanych do WIOŚ zostało 610 sprawozdań z pomiarów. Nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych PEM w środowisku, określonych w rozporządzeniu z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448)

Zagadnienia horyzontalne

Zmiany klimatu – Wzrost temperatury powietrza może powodować zmiany w emitowaniu pól elektromagnetycznych (większy zasięg rozchodzenia fal). W celu adaptacji należy rozważnie lokalizować nowe źródła promieniowania elektromagnetycznego.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska – Mogą to być wszelkie możliwe awarie urządzeń, które powodują emisję promieniowania elektromagnetycznego i które mogą negatywnie wpływać na zdrowie ludzi, zwierząt oraz stan środowiska przyrodniczego.

Działania edukacyjne – Edukacja w zakresie PEM powinna koncentrować się na zagrożeniach dla zdrowia płynących z nadmiernego promieniowania.

Monitoring środowiska – Na obszarze Świnoujścia pomiary pól elektromagnetycznych zostały wykonane w 2021 roku przy ulicy Stanisława Wyspiańskiego.

Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń miasta w zakresie pól elektromagnetycznych.

Tabela 14. Analiza SWOT - pola elektromagnetyczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Systematyczne prowadzenie pomiarów pól elektromagnetycznych przez WIOŚ w Szczecinie, Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów w zakresie pól elektromagnetycznych, Istnienie punktów pomiarowych w mieście (ul. S. Wyspiańskiego), Brak przekroczeń stężeń PEM w badanym punkcie pomiarowym na terenie miasta, Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców wynikający z niskiego poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku	Występowanie źródeł promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy w postaci stacji bazowych telefonii komórkowej (m.in. róg ulic Chrobrego i Komandorskiej, ul. T. Kościuszki, ul. I. Daszyńskiego), Wystąpienie naruszeń w zakresie braku zgłoszenia nowych stacji elektroenergetycznych,
SZANSE	ZAGROŻENIA
Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi, Kontrola obecnych oraz potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Dynamiczny wzrost liczby abonentów telefonii komórkowej skutkujący zagęszczeniem lokalizacyjnym stacji bazowych telefonii komórkowej, Niski poziom świadomości społecznej w zakresie narażenia i oddziaływania na ludzi i zwierzęta PEM, Lokalizowanie obiektów radiokomunikacyjnych i radiolokacyjnych w pobliżu obszarów zabudowanych

Źródło: Opracowanie własne

Gospodarowanie wodami

Zgodnie z art. 113 ustawy Prawo wodne (Dz.U. z 2022 r. poz. 2625 ze zm.) jednym z dokumentów planistycznych w gospodarowaniu wodami są plany gospodarowania wodami na obszarze dorzecza. Dokumenty te stanowią podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w przyszłości.

Obecnie obowiązującym na terenie Gminy Miejskiej Świnoujście jest Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. 2016 poz. 1967). Dokument ten wyznacza cele środowiskowe dla JCWP które zostały na podstawie granicznych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny i chemiczny wód zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Analiza stanu wyjściowego

Gmina Miejska Świnoujście jest bardzo zasobna w wody słone i słodkie. Połowa gruntów miasta położona jest pod wodami. Cała gmina rozczłonkowana jest szeregiem cieków oraz większych i mniejszych zbiorników. Atrakcyjnym walorem jest dostęp do Morza Bałtyckiego. Fragment Morza Bałtyckiego znajdującego się na terenie Świnoujścia ma postać Zatoki Pomorskiej. Jest częścią Bałtyku wcinającą się w ląd w północno-zachodniej części Polski. Głębokość tej zatoki nie przekracza 15 m.

Świnoujście położone jest w obrębie Dorzecza Odry, regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Głównym ciekim przepływającym przez miasto jest Cieśnina Świna, która rozdziela się na szereg mniejszych cieków tworząc ujście w postaci delty. W skład Delty Świny wchodzi szereg wysp, są to m.in.: Uznam, Wolin, Karsibór oraz Karsiborska Kępa i pozostałe małe wyspy. Wyspy powstały w wyniku akumulacji piasku i mułu – osadzanych przez wody Świny, pchanych wstecznym prądem podczas silnych sztormów z wiatrem wiejącym z kierunku północnego.

Na obszarze Świnoujścia występują następujące rodzaje wód powierzchniowych:

jednolite części wód powierzchniowych – rzecznych

RW60000317929 Kanał Torfowy

jednolite części wód powierzchniowych – przejściowe

TWIWB8 Zalew Szczeciński; jest to silnie zmieniona część wód o powierzchni 407,28 km², której stan ekologiczny jest słaby, zaś stan chemiczny słaby. Wody są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

TWVWB7 Ujście Świny; silnie zmieniona część wód o powierzchni 8,93 km². Stan ekologiczny wód określono jako słaby, podobnie jak stan chemiczny wód – poniżej dobrego. Ogólny stan oceniono jako zły. Wody Ujścia Świny zagrożone są ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

jednolite części wód powierzchniowych – przybrzeżne

CWIIIWB9 Dziwna – Świna o powierzchni 58,83 km². Jest to naturalna część wód o złym stanie ekologicznym i stanem chemicznym poniżej dobrego. Jednolita część wód jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

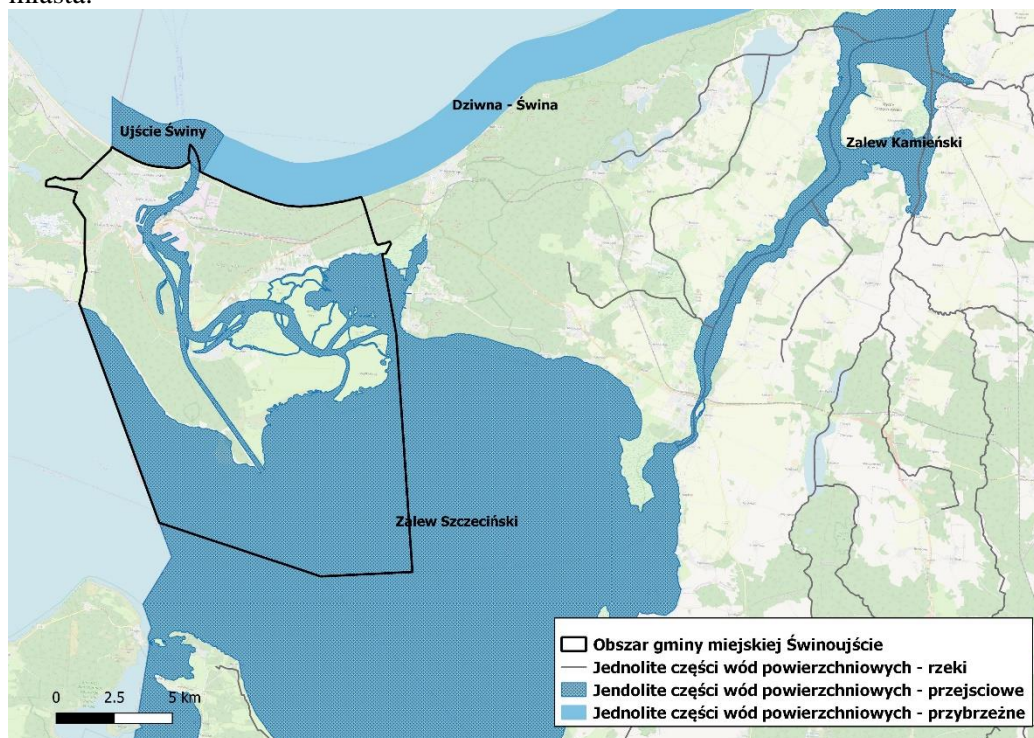
Tabela 15. Opis JCWP na terenie Miasta Świnoujście

Jednolita Część Wód Powierzchniowych RZEKI			Region Wodny	Status
Lp.	Nazwa JCWP	Europejski Kod JCWP		
1.	Kanał Torfowy	RW60000317929	Dolnej Odry i Rzek Przymorza	Sztuczna część wód
2.	Ujście Świny	TWVWB7	Dolnej Odry i Rzek Przymorza	silnie zmieniona (sztucznie ukształtowane ujście - nurt kierowany za pomocą kierownic),
3.	Zalew Szczeciński	TWIWB8	Dolnej Odry i Rzek Przymorza	silnie zmieniona (droga wodna, infrastruktura portowa),
4.	Dziwna - Świna	CWIIIWB9	Dolnej Odry i Rzek Przymorza	naturalna

Źródło: Program wodno – środowiskowy kraju

Na terenie miasta Świnoujście zlokalizowanych 15 urządzeń i budowli hydrotechnicznych służących racjonalnemu zarządzaniu wodami powierzchniowymi. Są to głównie kanały i pompownie.

Zagrożenie powodziowe na terenie miasta Świnoujście występuje wzdłuż Zalewu Szczecińskiego i cieśniny Świny. Obszary zagrożone wystąpieniem powodzi obejmują centralną i południową część miasta.

Rysunek 7. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy miejskiej Świnoujście

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KZGW

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska (PMŚ). Stan JCWP ocenia się uwzględniając wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Stan ekologiczny określa się dla wód typu naturalnego, potencjał ekologiczny dla wód uznanych jako sztuczne lub silnie zmienione. Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego JCWP składają się elementy biologiczne, wspierające ich ocenę wskaźniki fizykochemiczne wraz z grupą substancji specyficznych i hydromorfologiczne. Klasyfikuje się je na podstawie kryteriów wyrażonych jako wartości graniczne wskaźników jakości wód, z uwzględnieniem typów wód powierzchniowych. Stan ekologiczny JCWP klasyfikuje się przez przypisanie jej jednej z pięciu klas jakości. Potencjał ekologiczny klasyfikuje się poprzez przypisanie JCWP czterech klas jakości (klasy I i II tworzą wspólnie potencjał dobry i powyżej dobrego). Kolejnym osobnym elementem oceny JCWP jest stan chemiczny, klasyfikowany na podstawie wyników badań obecności substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń. Środowiskowe normy jakości dla substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń nie uwzględniają typologii wód. Są to stężenia pojedynczego wskaźnika lub grupy wskaźników w wodzie, osadach wodnych lub w organizmach wodnych, które nie powinny być przekroczone z uwagi na ochronę środowiska i zdrowia ludzi.

Spośród czterech jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie Świnoujścia, monitoringiem jakości wód powierzchniowych zostały objęte wszystkie JCWP.

Ponadto, JCWP Zalew Szczeciński i Ujście Świny objęte zostały również badaniami jakości wód w ramach współpracy polsko-niemieckiej, na mocy umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską, a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych sporządzonej w Warszawie dnia 19 maja 1992 r. (Dz.U. z 1997 r., poz. 56).

Ostatnie wyniki monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie miasta Świnoujścia przedstawione zostały w poniższej tabeli:

Tabela 16. Wyniki monitoringu JCWP na terenie Miasta Świnoujście

Lp.	Nazwa ocenianej	Kod ocenianej	Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód	Stan/potencjał	Stan chemic	Stan
-----	-----------------	---------------	---	----------------	-------------	------

	JCWP	JCWP	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	ekologiczny	zny	
1.	Ujście Świny	TWVWB 7	3 (2021 r.)	-	>2 (2021 r.)	3 (umiarkowany potencjał) 2019 r.	Poniżej dobrego (2018 r.)	Zły (2019 r.)
2.	Zalew Szczeciński	TWIIWB8	3 (2021 r.)	-	>2 (2021 r.)	4 (słaby potencjał ekologiczny) 2019 r.	Poniżej dobrego (2019 r.)	Zły (2019 r.)
3.	Dziwna Świna	- CWIIIWB9	3 (2019 r.)	1 (2019 r.)	>2 (2019 r.)	3 (umiarkowany potencjał) 2019 r.	Poniżej dobrego (2019 r.)	Zły (2019 r.)
4.	Kanał Torfowy	RW6000 0317929	3 (2020 r.)	4 (2020 r.)	>2 (2020 r.)	-	-	-

Źródło: MONITORING I OCENA JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD. Portal jakości wód powierzchniowych. GIOŚ

W tabeli powyżej zebrane zostały wyniki ostatnich badań prowadzonych w ramach monitoringu i oceny jednolitych części wód powierzchniowych. Trzy z czterech JCWP zostały ocenione jako charakteryzujące się złym stanem chemicznym i złym stanem JCWP. W odniesieniu do RW60000317929 w roku 2020 została wykonana wyłącznie klasyfikacja wskaźników jakości wód.

Wody podziemne

Zasoby wody pitnej Świnoujścia związane są z czwartorzędowym piętnem wodonośnym. Położenie miasta powoduje iż zasoby wód podziemnych stanowią w głównej mierze opady atmosferyczne. Jedynym zbiornikiem słodkich wód podziemnych pod wyspami Uznam i Wolin jest nieciągła warstwa glacialnych utworów holocenijsko-plejstocenijskich.

Na terenie wschodniej części wyspy Uznam tzw. lewobrzeża, zlokalizowane są ujęcia wody podziemnej z utworów czwartorzędowych, dla zaopatrzenia w wodę do spożycia.

Ujęcie wody podziemnej GRANICA uruchomione w 1908 r., posiada aktualnie zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w ilości $Q = 230,0 \text{ m}^3/\text{h}$. Ujęcie składa się z 11 czynnych studni, których wydajności eksploatacyjne studni wynoszą od $25,0 \text{ m}^3/\text{h}$ do $64,0 \text{ m}^3/\text{h}$, zaś głębokości od 34 do 51,5 m p.p.t., Pozwolenie wodnoprawne na pobór wody zostało wydane Dyrektora Zarządu Zlewni w Szczecinie wód podziemnych w ilości:

$Q_{\text{maxs}} = 0,0639 \text{ m}^3/\text{s}$,

$Q_{\text{maxh}} = 230 \text{ m}^3/\text{h}$ (wielkość zasobów eksploatacyjnych ujęcia).

Średniodobowy pobór wody wyniesie:

$Q_{\text{śrd}} = 1639 \text{ m}^3/\text{d}$ do dnia 21.11.2021 roku

$Q_{\text{śrd}} = 3599 \text{ m}^3/\text{d}$ od dnia 22.11.2021 roku

Maksymalny dobowy pobór wody wyniesie:

$Q_{\text{maxd}} = 5520 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{\text{maxh}} \times 24 \text{ h}$)

Maksymalny roczny pobór wody wyniesie:

$Q_{\text{maxr}} = 598\,235 \text{ m}^3/\text{rok}$ ($Q_{\text{śrd}} \times 365 \text{ d}$) - do dnia 21.11.2021 r.

$Q_{\text{maxr}} = 1\,313\,635 \text{ m}^3/\text{rok}$ ($Q_{\text{śrd}} \times 365 \text{ d}$) - od dnia 22.11.2021 r.

Zgodnie z Rozporządzeniem nr 8/2020 z dnia 20 sierpnia 2020 r. Wojewody Zachodniopomorskiego w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej GRANICA wprowadzono granice stref, lokalizację studni oraz zakazy obowiązującym na terenie ujęcia wody (Dz. U. Woj. Zachodniopomorskiego, poz. 3855, z dnia 25.08.2020 r.).

Ujęcie wody podziemnej WYDRZANY uruchomione w 1974 roku. Posiada aktualnie zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w ilości $Q = 300,0 \text{ m}^3/\text{h}$. Ujęcie składa się obecnie z 23 studni, łącznie ze studniami eksploatowanymi awaryjnie oraz nieeksploatowanymi. Wydajności eksploatacyjne poszczególnych studni wynoszą od $14,0 \text{ m}^3/\text{h}$ do $40,0 \text{ m}^3/\text{h}$, a głębokości od 25 do 38 m p.p.t.

Pozwolenie wodnoprawne na pobór wody zostało wydane decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 21 listopada 2012 r., znak: WOŚ.II/7322.33-7.2012 MU. Termin ważności decyzji do 21.11.2021 r.

Decyzja zezwala na pobór wód podziemnych w ilości

$Q_{\text{maxr}} = 2\ 007\ 500 \text{ m}^3/\text{rok}$,

$Q_{\text{śrd}} = 5\ 500 \text{ m}^3/\text{d}$,

$Q_{\text{maxh}} = 300 \text{ m}^3/\text{h}$.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie wydał rozporządzenie ws. ustanowienia strefy ochronnej komunalnego ujęcia wody podziemnej WYDRZANY, które zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego Nr 102, poz. 1894 z dnia 29.09. 2006 r. Granice stref, lokalizacje studni oraz zakazy wprowadzone rozporządzeniem znajdują się w podanej publikacji.

Na terenie zachodniej części wyspy Wolin tzw. prawobrzeże, zlokalizowane są dwa ujęcia wody podziemnej z utworów czwartorzędowych, zaopatrujące w wodę dzielnice: Warszów, Przytór, Ognicę i Karsibór.

Ujęcie wody podziemnej NA WYDMACH uruchomione w 1992 roku. Posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w ilości:

$Q = 60,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 1,5 - 3,5 \text{ m}$.

Ujęcie składa się z 4 aktualnie czynnych studni (M-1, M-2, P-2 i P-5) i nowej studni awaryjnej P-5a wykonanej w 2013 r. Wydajności eksploatacyjne poszczególnych studni wynoszą od $12,0 \text{ m}^3/\text{h}$ do $40,0 \text{ m}^3/\text{h}$ a głębokości od 26 do 37 m p.p.t.

Pozwolenie wodnoprawne na pobór wody zostało wydane decyzją Prezydenta Miasta Świnoujście z dnia 31.12.2014. r. znak: WS.6341.20.2.2014.BZ. Termin ważności decyzji do 31.12.2030 r.

Decyzja zezwala na pobór wód podziemnych w ilości:

$Q_{\text{max/h}} = 60 \text{ m}^3/\text{h}$,

$Q_{\text{max/r}} = 401\ 500 \text{ m}^3/\text{r}$,

$Q_{\text{śrd}} = 1\ 100 \text{ m}^3/\text{d}$.

Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie ustanowiono strefy ochronne komunalnego ujęcia wody podziemnej NA WYDMACH. Treść rozporządzenia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego Nr 43, poz. 995 z 2005 r. Granice stref, lokalizacje studni oraz zakazy wprowadzone rozporządzeniem znajdują się w podanej publikacji.

Ujęcie wody podziemnej ODRA przy ul. Wolińskiej o zasobach eksploatacyjnych $60 \text{ m}^3/\text{h}$ (pozwolenie wodnoprawne wydane przez Prezydenta Miasta), zatwierdzone strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej.

Zapotrzebowanie na wodę do celów przemysłowych i innych poza komunalnych pokrywane jest także z ujęć własnych. Własne ujęcia wód podziemnych i powierzchniowych posiadają: Morska Stocznia Remontowa Gryfia SA, Baltchem (do celów monitoringowych), Terminal Paliw Orlen (cele przeciwpożarowe), OT PORT Świnoujście, Zarząd Portów Morskich Szczecin i Świnoujście (Zarząd posiada umowy na dostarczanie wody z wodociągu lokalnego np. z Terminalem LNG).

Jednolite części wód podziemnych

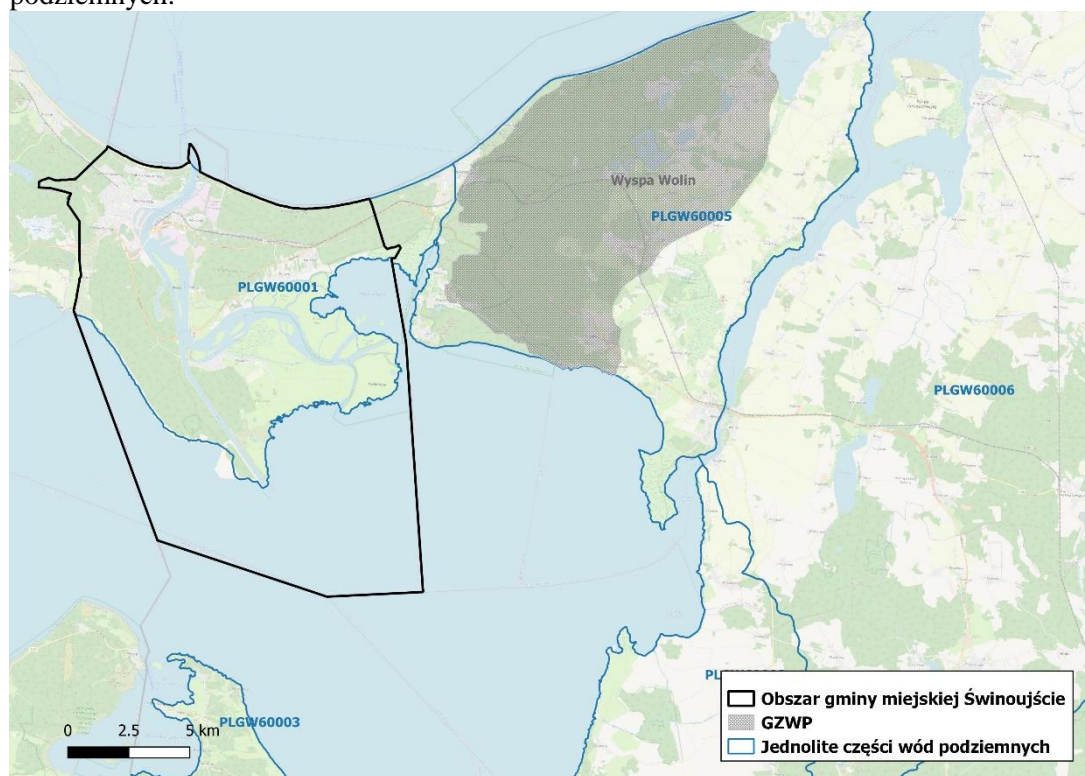
Teren gminy położony jest w zasięgu występowania jednolitej części wód podziemnych nr 1 o powierzchni $121,6 \text{ km}^2$. Jest strukturą złożoną z czwartorzędowego piętra wodonośnego zbudowanego z piasków i żwirów. Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu wynosi 2-15 metrów. Zwierciadło wód jest częściowo napięte. Przepływ wód podziemnych w obszarze

JCWPd 1 nie jest ograniczony strukturalnie i odbywa się zgodnie ze spadkiem zwierciadła wody, tj. w stronę wód przybrzeżnych: Bałtyku, Zalewu Szczecińskiego, Jeziora Wieko, Świny. Na omawianym obszarze występuje dział wód powierzchniowych i podziemnych, rozdzielający spływ wód podziemnych w kierunku Świny oraz w stronę wód przybrzeżnych.

W warunkach naturalnych wody podziemne w obrębie Wysp zasilane są wyłącznie w wyniku infiltracji opadów atmosferycznych. Zasoby podziemne dostępne do zagospodarowania wynoszą 10 378 m³/d.

Stan ilościowy wód jest słaby, podobnie jak stan chemiczny. Ogólna ocena stanu jest słaba, a jednolita część wód jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Jako przyczynę podaje się ingresję wód morskich od strony kanałów portowych, Zatoki Pomorskiej i Zalewu Szczecińskiego. Czynnikiem przyspieszającym wymianę wód podziemnych i powierzchniowych jest intensywna eksploatacja wód piętra czwartorzędowego powodująca znaczne obniżenie zwierciadła wody. W Świnoujściu stwierdzono wzrost mineralizacji wód podziemnych wraz ze wzrostem ich głębokości oraz wahania mineralizacji wód w stropie warstwy wodonośnej, uzależnione głównie od wielkości poboru wód na ujęciach. Na wyspie Uznam pobór wód przekracza zasoby dyspozycyjne. Na obszarze południowej części wyspy Uznam, na skutek powstania leja depresji wokół ujęcia „Wydrzany” nastąpiła trwała zmiana kierunków przepływu wód podziemnych, powodując dopływ wód powierzchniowych z Zalewu Szczecińskiego i Kanału Piastowskiego. W strefie przyległej do Zalewu Szczecińskiego w obrębie zasięgu leja depresji możliwy wpływ na ekosystemy zależne od wód podziemnych.

Rycina poniżej przedstawia położenie Świnoujścia względem jednolitych części wód podziemnych.

Rysunek 8. Jednolite Części Wód Podziemnych na terenie gminy miejskiej Świnoujście
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych KZGW

Na terenie miasta zalegają pokłady wysokomineralizowanej leczniczej wody chlorkowo-sodowej, bromkowej, jodkowej, żelazistej i borowej. Dla eksploatacji tych wód ustanowiono teren i obszar górniczy Świnoujście o powierzchni 3 700 847 m², gdzie udokumentowane są trzy odwierty. Został on utworzony przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego w 2013 r., który jednocześnie udzielił koncesji na eksploatację wód leczniczych. Na terenie miasta w celu ochrony naturalnych czynników niezbędnych dla prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego wyznaczono strefy ochrony

uzdrowiskowej A, B i C. Granice terenu uzdrowiska ustanowiono uchwałą Rady Miasta w roku 2005, a weryfikacja statusu uzdrowiska nastąpiła w roku 2015 i w 2019 roku.

Monitoring stanu chemicznego wód podziemnych wykonywany jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na poziomie krajowym. Wykonawcą monitoringu stanu chemicznego wód podziemnych jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH), której zadania realizowane są przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).

W 2021 roku badania stanu chemicznego wód podziemnych na terenie województwa przeprowadzone zostały w ramach monitoringu operacyjnego. Na terenie Świnoujścia zlokalizowano 10 punktów monitoringu stanu chemicznego wód podziemnych. Szczegółowe wyniki monitoringu zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 17. Monitoring operacyjny jakości wód podziemnych dla PLGW6001

Nr JCWPd	Numer punktu pomiarowego wg MONBAD A	Miejscowość	Typ ośrodka wodonośnego	Zwierciadło wody	Rodzaj punktu pomiarowego	Użytkowanie terenu	Klasa jakości – końcowa
PLGW60001	1263	Świnoujście	porowy	Zwierciadło swobodne	piezometr	Lasy	III
PLGW60001	1275	Świnoujście	porowy	Zwierciadło swobodne	piezometr	Lasy	IV
PLGW60001	1303	Świnoujście	porowy	Zwierciadło napięte	st. wiercona	Zabudowa miejska luźna	V
PLGW60001	1491	Świnoujście	porowy	Zwierciadło swobodne	st. wiercona	Zabudowa wiejska	III
PLGW60001	1582	Świnoujście	porowy	Zwierciadło napięte	st. wiercona	Zabudowa miejska zwarta	IV
PLGW60001	1820	Świnoujście	porowy	Zwierciadło napięte	piezometr	Lasy	IV
PLGW60001	2694	Świnoujście	porowy	Zwierciadło swobodne	piezometr	Miejskie tereny zielone	IV
PLGW60001	2695	Świnoujście	porowy	Zwierciadło napięte	piezometr	Miejskie tereny zielone	II
PLGW60001	2696	Świnoujście	porowo-szczelinowy	Zwierciadło napięte	piezometr	Miejskie tereny zielone	V
PLGW60001	2706	Świnoujście	porowy	Zwierciadło swobodne	piezometr	Miejskie tereny zielone	III

Źródło: 2021 - Klasy jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring operacyjny

Spośród dziesięciu punktów monitoringu stanu chemicznego wód podziemnych, w dwóch punktach uzyskano wynik świadczący o wodach złej jakości, a w czterech punktach wody niezadawalającej jakości.

W punkcie pomiarowym nr 2695 wynik badania wskazał na wody dobrej jakości.

Zagrożenie powodziowe

Miasto Świnoujście zagrożone jest powodzią od strony morza. Duże zagrożenie występuje na lewym brzegu Świny w jej ujściowym odcinku. Wg analizy rozkładu przestrzennego ryzyka powodziowego w gminie zidentyfikowano zintegrowany poziom ryzyka od morza na poziomie bardzo wysokim.

Na potrzeby skutecznej ochrony przed powodzią opracowana została Instrukcja operacyjna na wypadek zagrożenia powodziowego i innych zdarzeń kryzysowych w regionie Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Instrukcja zawiera wskazania dla Zespołów Ratowania Kryzysowego w PGW WP RZGW Szczecin i podległych jednostek, w przypadku wystąpienia m.in. ryzyka powodziowego, Ponadto zawiera wykazy wałów przeciwpowodziowych, stacji pomp dla danych i obszarów oraz zestawienie i charakterystykę zagrożeń.

Tabela 18. Wykaz stacji pomp na terenie gminy miejskiej Świnoujście

Lp.	Nadzór wodny	Lokalizacja	Przepompownia	Wydajność [l/s]	Polder odwadniany [ha]
1.	Świnoujście	Wał Karsibór w-pa Dużą	Karsibór I	500	1 000
2.	Świnoujście	Kanał Karsibór A	Karsibór IV	500	0
3.	Świnoujście	Wał Karsibór w-pa Mała	Karsibór II	300	300
4.	Świnoujście	Wał Karsibór Wucyk	Karsibór III	200	300
5.	Świnoujście	Wał Ognica	Ognica	400	300
6.	Świnoujście	Wał Wydrzany	Wydrzany agregat I	500	215
			Wydrzany agregat II	400	

Źródło: PGW WP

Stacje pomp na terenie miasta poddawane są bieżącym naprawom, konserwacji i obsłudze w ramach zadania wykonywanego przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Zagadnienia horyzontalne

Zmiany klimatu – Głównym obszarem narażonym na zmiany klimatu jest gospodarka wodna. Występowania ulewnych deszczy zwiększają zagrożenie wystąpienia powodzi i podtopień. Na terenie powiatu występują obszary narażone na wystąpienie powodzi. Podczas ulewnych deszczy urządzenia melioracyjne takie jak kanały mogą jednak nie nadążyć z odbiorem wody i może dojść do lokalnych podtopień. Konieczna w związku z tym jest stała kontrola drożności urządzeń melioracyjnych, wykaszanie rowów, usuwanie powalonych drzew i gałęzi itp. Wzrost temperatur może powodować suszę, głównie rolniczą, czyli okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zmiany temperatur będą miały wpływ również na szybsze topnienie pokrywy śnieżnej, co może z kolei wydłużyć okres wegetacyjny.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska – Powodzie spowodowane zmianami klimatu mogą zagrażać życiu i zdrowiu ludzi i zwierząt, a także może powodować degradację środowiska przyrodniczego. Zagrożeniem dla wód może być spływ szkodliwych substancji (nawozy, środki ochrony roślin, ścieki przemysłowe i bytowe) z pól oraz zakładów przemysłowych czy nieszczelnych zbiorników bezodpływowych.

Działania edukacyjne – Edukacja ekologiczna dotycząca gospodarowania wodami powinna skupiać się na racjonalnym gospodarowaniu zasobami wodnymi, ochronie wód przed zanieczyszczeniami oraz zwiększeniem świadomości na temat wpływu rolnictwa na stan wód.

Monitoring środowiska – Spośród czterech jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się na terenie Świnoujścia, monitoringiem jakości wód powierzchniowych zostały objęte wszystkie JCWP. Ponadto, JCWP Zalew Szczeciński i Ujście Świny objęte zostały również badaniami jakości wód w ramach współpracy polsko-niemieckiej, na mocy umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską, a Republiką Federalną Niemiec o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych sporządzonej w Warszawie dnia 19 maja 1992 r. (Dz.U. z 1997 r., poz. 56).

W 2021 roku badania stanu chemicznego wód podziemnych na terenie województwa przeprowadzone zostały w ramach monitoringu operacyjnego. Spośród dziesięciu punktów monitoringu stanu chemicznego wód podziemnych, w dwóch punktach uzyskano wynik świadczący o wodach złej jakości, a w czterech punktach wody niezadawalającej jakości. W punkcie pomiarowym nr 2695 wynik badania wskazał na wody dobrej jakości.

Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Świnoujścia w zakresie gospodarowania wodami.

Tabela 19. Analiza SWOT - Gospodarowanie wodami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Dobrze rozwinięta sieć hydrograficzna, Ujęcia wody zaspokajające lokalne potrzeby, 10 punktów monitoringu jakości wód podziemnych na terenie Miasta,	Transport morski stanowiący źródło zanieczyszczeń wód, Występowanie obszarów zagrożonych powodzią (od strony morza), Zły stan jakości wód przejściowych i przybrzeżnych, Wpływ działalności antropogenicznej na jakość wód powierzchniowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
Upowszechnianie rolnictwa ekologicznego, Monitoring aktywności przedsiębiorstw, korzystających z zasobów morskich, Stała kontrola miejsc nielegalnego odprowadzenia zanieczyszczeń do wód, Pozyskiwanie alternatywnego źródła zaopatrzenia w wodę miasta Świnoujście, Dalsza rozbudowa i monitoring systemu ochrony przeciwpowodziowej i zapobieganie degradacji linii brzegowych, Rozwój monitoringu stref przybrzeżnych, Opracowanie, aktualizacja oraz stosowanie planów zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń wód portowych, Wprowadzenie zakazu zrzutu ścieków do Morza Bałtyckiego ze statków pasażerskich	Wystąpienie awarii, na skutek której substancje niebezpieczne dostaną się do wód gruntowych, Spływ zanieczyszczeń z dróg do wód gruntowych (szczególnie intensywny w okresie zimowo-wiosennym), Prognozowany, znaczący wzrost zużycia wody spowodowany rozwojem turystycznym miasta (budowa obiektów noclegowych, hoteli, itp.), Zmiany klimatyczne sprzyjające występowaniu powodzi (w tym sztormowych)

Źródło: opracowanie własne

Gospodarka wodno-ściekowa

Gospodarkę ściekową reguluje Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2020 roku poz. 2028), która ściekiem bytowym określa ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków. Ściekami komunalnymi nazywa się ścieki bytowe lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie

kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych, a ścieki przemysłowe to ścieki, niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Analiza stanu wyjściowego

Gospodarkę ściekową reguluje Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2020 roku poz. 2028 ze zm.), która ściekiem bytowym określa ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków. Ściekami komunalnymi nazywa się ścieki bytowe lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych, a ścieki przemysłowe to ścieki, niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Sieć wodociągowa

Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Miasta Świnoujście w 2015 r. wynosiła 113,4 km, a w 2021 r. 120,1 km. W 2020 roku z sieci wodociągowej korzystało 40 944 osób. Na obszarze objętym Programem w 2020 r. znajdowało się w 3 305 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Zużycie wody w 2021 roku w mieście wyniosło 37,6 m³/mieszkańca. Z sieci wodociągowej korzysta 100% mieszkańców miasta.

Dane ilościowe dotyczące sieci wodociągowej zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 20. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy miejskiej Świnoujście w latach 2015-2021

Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
113,8	115,9	116,8	117,1	118,4	119,45	120,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
3 010	3 061	3 113	3 168	3 258	3 305	-
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
41 148	41 111	41 028	40 906	40 884	40 944	-
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
36,7	36,2	35,5	36,6	36,9	37,8	37,6
Korzystający z sieci wodociągowej [%]						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Źródło: GUS, ZWiK Sp. z o. o.

Sposób zaopatrywania Świnoujścia w wodę, oraz dane na temat ujęć wód opisano w rozdziale 5.5. Gospodarowanie wodami.

Sieć kanalizacyjna

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej Gminie Miasto Świnoujście wynosi obecnie 123,8 km. W porównaniu z rokiem 2015 jej długość wzrosła o zaledwie 2,9 km. Z danych GUS wynika, iż sieć kanalizacyjna obsługuje 94,6% mieszkańców gminy tj. 38 736 osób.

Ścieki bytowe trafiają do oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem związków azotu i fosforu przy ulicy Karsiborskiej. Oczyszczalnia zbiera ścieki komunalne z dzielnic położonych po lewej i prawej stronie rzeki Świny, jak również z dzielnic podmiejskich położonych na wyspach Uznam i Wolin, łącznie ze ściekami z zakładów przemysłowych, a także z trzech gmin niemieckich: Bansin, Heringsdorf i Ahlbeck.

Pozwolenie wodnoprawne określa ilość odprowadzanych ścieków:

w sezonie turystyczno-wczasowym (lipiec-sierpień): średniodobowo - 14 000 m³/d oraz maksymalnie dobowo – 20 000 m³/d,

poza sezonem turystyczno-wczasowym: średniodobowo - 16 000 m³/d oraz maksymalnie dobowo – 18 000 m³/d.

W 2020 odebrano następujące ilości ścieków: z terenu miasta Świnoujście 2 792 211 m³, z terenu Niemiec 1 078 038 m³. W tym samym roku oczyszczono 2 754 202 m³ ścieków z Świnoujścia) i 1 078 038 m³ z Niemiec.

Tabela 21. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy miejskiej Świnoujście 2015-2021

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
120,9	119,1	120,1	120,2	121,6	123,59	123,8
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1 981	2 019	1 055	2 055	2 126	2 161	2 168
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną [dam ³]						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
2 912,4	4 029,6	4 334,1	3 035,5	2 673,0	2 620,1	2 547,1
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
38 793	38 788	38 738	38 632	38 654	38 736	-
Korzystający z kanalizacji [%]						
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
94,3	94,3	94,4	94,4	94,5	94,6	-

Zródło: GUS, ZWiK Sp. z o. o.

Oprócz oczyszczalni komunalnej działają w Świnoujściu także przyzakładowe oczyszczalnie ścieków socjalno-bytowych i przemysłowych. Takie obiekty posiadają:

Morska Stocznia Remontowa Gryfia SA (odbiornik cieśnina Świny, socjalno-bytowa i wód zaolejonych),

Ot Port Świnoujście,

Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście (na terenie Terminala Promowego socjalno-bytowa i wód zaolejonych).

Ścieki bytowe, które nie trafiają do oczyszczalni odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub poprzez przydomowe oczyszczalnie do gruntu. Szczelny zbiornik bezodpływowy służy do gromadzenia ścieków bytowo-gospodarczych na działkach niewyposażonych w sieć kanalizacji sanitarnej. W swojej funkcji zbiornik ten spełnia jedynie rolę magazynową i musi sukcesywnie być opróżniany z zawartości przez specjalistyczną firmę świadczącą usługi asenizacyjne. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U z 2019 poz. 1065), zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe mogą być stosowane tylko na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej, przy czym nie dopuszcza się ich stosowania na obszarach chronionych, narażonych na powódzie oraz zalewanych wodami opadowymi. Dla procesu budowy zbiorników bezodpływowych odnoszą się przepisy regulujące proces inwestycyjny małych przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zmiany ilości przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorników bezodpływowych na terenie Świnoujścia przedstawia tabela poniżej.

Tabela 22. Zmiana liczby zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Miejskiej Świnoujście w latach 2015-2021

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020
zbiorniki bezodpływowe	241	231	234	228	231	230	228
przydomowe oczyszczalnie	4	2	2	10	10	10	10

Źródło: GUS

Zagadnienia horyzontalne

Zmiany klimatu – Zmiany klimatu mogą powodować gwałtowne zjawiska pogodowe, np. burze, w czasie których do sieci kanalizacyjnej mogą dostawać się ilości wód, których kanalizacja ta nie jest w stanie przyjąć. W takim przypadku również przepustowość oczyszczalni ścieków może się okazać niewystarczająca. Aby dostosować się do zmian klimatu należy brać pod uwagę większe możliwości przepustowe sieci i oczyszczalni na etapie projektowania.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska – Awaryjne sieci kanalizacyjnej lub oczyszczalni ścieków mogą powodować przedostawanie się szkodliwych substancji do gleb i wód i zanieczyszczenie środowiska. Problemem mogą być również awaryjne w zakładach przemysłowych oraz awaryjne podczas transportu ścieków. Awaryjne sieci wodociągowej mogą doprowadzić do przerw w dostawie wód, lub skażenia wody pitnej, a to niesie za sobą bezpośrednie zagrożenie zdrowia ludności.

Działania edukacyjne – Edukacja ekologiczna dotycząca gospodarki wodno-ściekowej powinna skupiać się na zwiększeniu świadomości mieszkańców na temat roli sieci wodno-kanalizacyjnych w ochronie wód oraz na tym jak ważne dla środowiska jest właściwe postępowanie ze ściekami.

Monitoring środowiska – W gminie miejskiej Świnoujście prowadzony jest przez GIOŚ monitoring wód powierzchniowych i podziemnych.

Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Świnoujścia w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Tabela 23. Analiza SWOT - Gospodarka wodno-ściekowa

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Duża liczba mieszkańców podłączonych do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, Istniejąca oczyszczalnia ścieków, Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Duża liczba zbiorników bezodpływowych przy bardzo małej liczbie przydomowych oczyszczalni ścieków Możliwość wystąpienia awarii sieci kanalizacyjnej i wodociągowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
Stałe modernizacje sieci wodociągowej i kanalizacyjnej Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, Rozbudowa kanalizacji deszczowej zarówno na prawobrzeżu jak i lewobrzeżu Świnoujścia	Zły stan techniczny zbiorników bezodpływowych, Możliwość zanieczyszczenia wód w przypadku awarii w oczyszczalni lub wycieków ze zbiorników bezodpływowych, Możliwość zanieczyszczenia wód morskich nieoczyszczonymi ściekami

Źródło: opracowanie własne

Zasoby geologiczne

Analiza stanu wyjściowego

Budowa geologiczna Miasta Świnoujście opiera się na utworach pochodzących z ery mezozoicznej oraz kenozoicznej. Osady kenozoiczne reprezentowane są przez utwory czwartorzędowe (iłowce, mułowce, margle, wapienie, kredę, piaski, piaskowce, iły oraz mułki, torfy i gliny). Pod nimi występują osady mezozoiczne w skład, których zalicza się utwory jurajskie oraz kredowe.

Charakterystyczną cechą budowy geomorfologicznej Świnoujścia jest występowanie wydm przybrzeżnych, ciągnących się równoległe do linii brzegowej, oraz wysp deltowych położonych w delcie Świny.

Czwartorzędową budowę geologiczną tworzą:

piaski eoliczne, lokalnie w wydmach pochodzenia czwartorzędowego,
mułki, piaski i żwiry morskie pochodzące z okresu turonu,
piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły pochodzące z holocenu,
piaski i mułki kemów pochodzące ze zlodowacenia północnopolskiego,

gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe pochodzące ze zlodowacenia północnopolskiego,
piaski i żwiry sandrowe pochodzące ze zlodowacenia północnopolskiego,
piaski, żwiry i mułki rzeczne pochodzące ze zlodowacenia północnopolskiego

Na terenie Miasta występują udokumentowane zasoby złóż kopalin: wód leczniczych, torfu oraz gazu ziemnego.

Tabela 24. Złóża na terenie gminy miejskiej Świnoujście

Lp.	Nazwa złoża	Zasoby bilansowe	Stan zagospodarowania	Kopalina
GAZ ZIEMNY [mln m3]				
1.	Międzyzdroje – W	300,00	złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie	gaz ziemny
2.	Przytór	360,00	złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie	gaz ziemny
TORF [tys. m3]				
3.	Świnoujście – Płachcin	37,60	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	torf
WODY LECZNICZE [m3/h]				
4.	Świnoujście I	10,55	złożo eksploatowane, którego pobór wód w 2021 roku wyniósł 3 753,00 m3/rok	wody lecznicze zmineralizowane (mineralizacja >1 g/dm3)

Źródło: [http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/index.jsp?conversationContext=2&conversationContext=2/Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce](http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/index.jsp?conversationContext=2&conversationContext=2/Bilans%20zasobow%20zloz%20kopalin%20w%20Polsce)

stan na 31.12.2021 r.

Do najważniejszych złóż na terenie Miasta należą: wody lecznicze oraz torfy.

Torfy lecznicze – borowiny – są wykorzystywane w balneologii do kąpieli i okładów oraz do wytwarzania produktów leczniczych. Wykorzystuje się borowiny o odpowiedniej czystości mikrobiologicznej, znacznym stopniu rozkładu, konsystencji maziowej, dużej zawartości czynnych związków organicznych i wilgotności ponad 75%, nieprzemrożone. Uzdrowisko Świnoujście S.A nie eksploatuje lokalnych złóż torfu. Borowiny dostarczane są z innych ujęć.

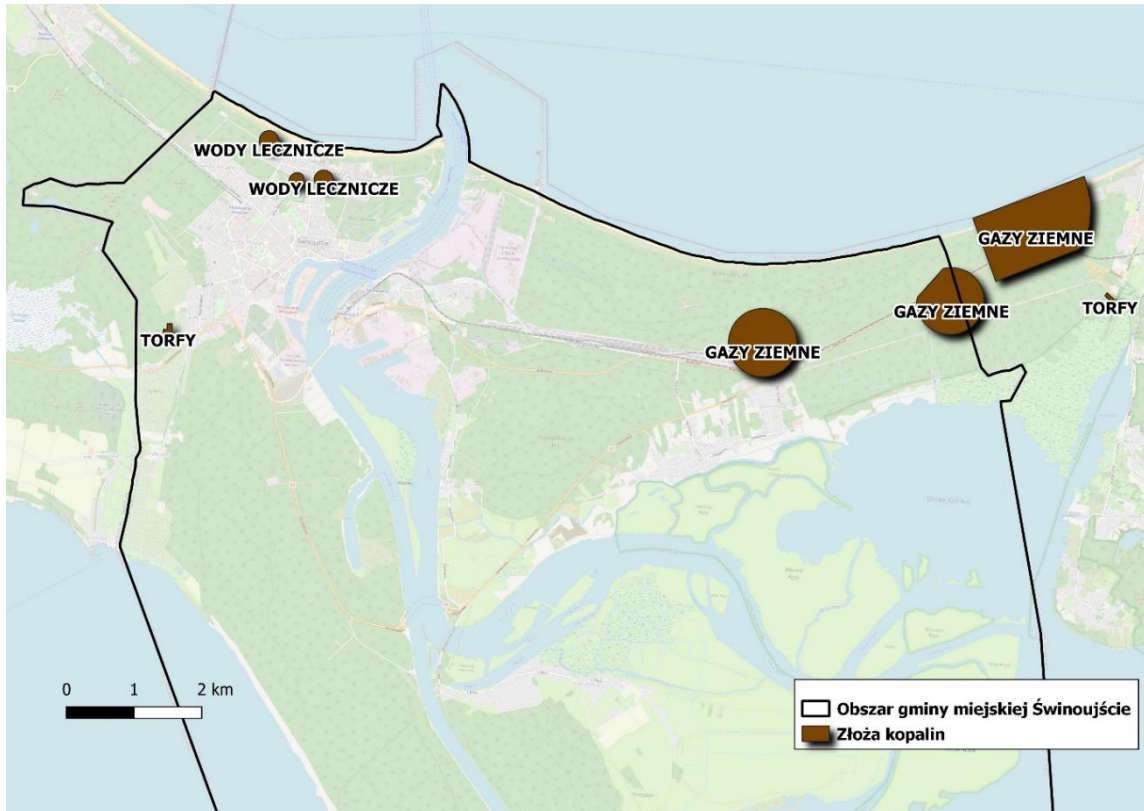
Wodami leczniczymi są wody podziemne niezanieczyszczone pod względem chemicznym i mikrobiologicznym, o naturalnej zmienności cech fizycznych i chemicznych oraz minimalnej zawartości poszczególnych pierwiastków.

Występowanie na terenie gminy zasobów wód leczniczych - wód chlorkowo – sodowo – bromkowo - jodkowych oraz torfu leczniczego tj. borowiny pozwalają na funkcjonowanie Uzdrowiska Świnoujście.

Dla potrzeb Uzdrowiska Świnoujście S.A. z utworów dolnokredowych poprzez trzy odwierty: Jantar, Teresa, XXX-Lecia, wydobywane są wody lecznicze tzw. Solanki. Złożo solankowe posiada zatwierdzony obszar górniczy, a Uzdrowisko Świnoujście strefę ochronną A, B oraz C.

Złożo borowiny „Świnoujście – Płachcin” o powierzchni ok 97 ha położone jest przy granicy z Niemcami, na północ od ul. Grunwaldzkiej i stanowi fragment większego złoża położonego po niemieckiej stronie granicy.

Aktualnie na terenie Świnoujścia Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego udzielił jednej koncesji na wydobywanie surowców naturalnych. Jest to koncesja na wydobywanie wód leczniczych dla Uzdrowiska Świnoujście S. A., z dnia 17 czerwca 2013 roku.

Rysunek 9. Złoża na terenie gminy miejskiej Świnoujście

Źródło: opracowanie własne

Zagadnienia horyzontalne

Zmiany klimatu – Zmiany klimatu mogą negatywnie wpływać na przemysł wydobywczy, głównie poprzez ekstremalne warunki pogodowe – powodzie, wiatry huraganowe, ulewy, deszcze marznące oraz długotrwałe zaleganie pokrywy lodowej. Należy dbać więc o sprawną technicznie infrastrukturę wydobywczą, monitoring obszarów górniczych oraz odpowiednią edukację i szkolenia pracowników odkrywek.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska – Do nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, w zakresie złóż można zaliczyć nielegalne wydobycie surowców naturalnych oraz szkody powstające podczas wydobycia surowców. Wydobycie odkrywkowe wiąże się to z negatywnym wpływem na warstwę glebową, krajobraz, roślinność i zwierzęta. Maszyny wydobywcze mogą także zwiększać poziomy dźwięku w otoczeniu miejsca wydobycia surowca.

Działania edukacyjne – Edukacja ekologiczna powinna przestrzegać przed nielegalnym wydobyciem surowców oraz uświadamiać jakie szkody mogą wyniknąć dla środowiska w wyniku jego prowadzenia.

Monitoring środowiska – Nadzorem nad zagospodarowaniem złóż kopalin zajmują się Urzędy Górnicze.

Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Świnoujścia w zakresie zasobów geologicznych.

Tabela 25. Analiza SWOT - Zasoby geologiczne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
--------------	--------------

Występowanie złóż kopalin na terenie gminy, Brak nielegalnej i niekontrolowanej eksploatacji kopalin, Eksploatacja kopaliny na podstawie ważnej koncesji, Występowanie leczniczych surowców mineralnych (solanki i borowiny) stanowiące podstawę atrakcyjności uzdrowiskowej,	Eksploatacja surowców mogąca powodować zanieczyszczenie lub zubożenie walorów środowiska przyrodniczego
SZANSE	ZAGROŻENIA
Monitoring obszarów występowania złóż Zabezpieczenie obszaru występowania udokumentowanych zasobów dla ich ewentualnej późniejszej eksploatacji,	Negatywne oddziaływanie możliwej eksploatacji torfu – niszczenie szaty roślinnej torfowiska, Wydobywanie kopalin bez koncesji lub niezgodnie z koncesją

Źródło: opracowanie własne

Gleby

Analiza stanu wyjściowego

Gleby Gminy Miasta Świnoujście charakteryzują się małą zasobnością w składniki pokarmowe. Główne rodzaje jakie wytworzyły się na tym terenie to gleby bielcowe piaszkowe i bagienne. W skład gleb bagiennych wchodzi gleby torfowe, murszowe oraz mułowo-bagiennie. Gleby bielcowe wykształcone zostały na osadach piaszczystych i piaszczysto żwirowych.

Przepływająca przez miasto cieśnina Świna, wpływając do Bałtyku, tworzy deltę. Jej obecność spowodowała powstanie warunków hydrologicznych pozwalających na rozwój gleb bagiennych. Jedną trzecią tych gleb stanowią gleby torfowe, powstające w środowisku stale uwodnionym przez co najmniej jeden miesiąc w roku. Występują one po obu stronach Świny na wyspach Uznam i Wolin.

Na terenie Świnoujścia występują także gleby murszowe powstające na terenach okresowo zalewanych. Wszystkie rodzaje gleb bagiennych charakteryzują się dużą zawartością związków organicznych (w tym kwasów humusowych i pozostałości roślin) oraz powstawaniem w warunkach ograniczonego natlenienia.

Najmniejszą odporność na chemiczne zanieczyszczenia wykazują gleby luźne i słabo gliniaste, ubogie w składniki pokarmowe, a więc głównie gleby bielcowe. Gleby brunatne, zasobne w składniki pokarmowe i wodę, są odporne na zagrożenia chemiczne.

Podstawowym źródłem przekształceń gleb miasta jest działalność człowieka związana z rozbudową zabudowy na cele mieszkalnictwa oraz działalności gospodarczej. Powoduje to zmianę struktury gleb. Działania antropogeniczne powodują przechodzenie związków biogenych i innych zanieczyszczeń bezpośrednio do gleby, wód podziemnych i powierzchniowych.

Słaba jakość gleb, specyficzny układ przestrzenny oraz uwarunkowania własnościowe stanowią duże ograniczenie dla rozwoju rolnictwa na terenie miasta. Użytki rolne stanowią tylko około 9% powierzchni ogólnej i kumulują się głównie w centrum i na wschodzie wyspy Karsibór oraz w części wyspy Wolin. Są to głównie użytki zielone oraz grunty orne. Do najpowszechniejszych upraw należą zboża: żyto i owies oraz rośliny pastewne: ziemniaki i seradela.

Udział powierzchni użytków rolnych na terenie Świnoujścia przedstawia się następująco:

łąki trwałe – 71,3

pastwiska trwałe – 13,9%

pozostałe grunty – 4,9%

grunty pod zasiewami – 3,9%

pozostałe użytki rolne – 2,3%

grunty ugorowane – 1,8%

las i grunty leśne – 0,6%

ogrody przydomowe – 0,4%

Znacznie większa część gleb na terenie miasta Świnoujście pokryta jest utwardzoną, szczelną nawierzchnią (asfaltową lub cementową) lub przeznaczona jest pod budownictwo i infrastrukturę techniczną wykorzystywaną przez człowieka. Tymczasem gleba w mieście pomaga w utrzymaniu różnorodności biologicznej, zapewniając przetrwanie wielu gatunkom – roślinom, zwierzętom i mikroorganizmom. Pozwala też łagodzić skutki zmian klimatycznych: jeśli nie jest przykryta, działa

jak regulator odpływu wody (i dodatkowo ją filtruje), może więc przyczynić się do zapobiegania powodziom i suszom; poza tym pozwala obniżać temperaturę w mieście podczas upałów, podnosząc jednocześnie wilgotność powietrza. Gleba to również magazyn węgla, dlatego zdejmowanie urodzajnej warstwy gleby na potrzeby prac budowlanych powoduje uwolnienie go w postaci gazów cieplarnianych.

Jednym z zagrożeń uszczelniania gleb w miastach jest potęgowanie fali upałów i tworzenie tzw. miejskich wysp ciepła. Budynki i ulice w dzień łatwiej się nagrzewają, a w nocy oddają ciepło, przez co są o kilka stopni cieplejsze od terenów niezabudowanych. Wzrost temperatury maksymalnej, fale upałów, okresy bezopadowe z suszą oraz efekt miejskiej wyspy ciepła, to jedne z większych zagrożeń jakie mogą występować w Świnoujściu.

Drugim problemem, z którym należy się zmierzyć w mieście są nawalne deszcze i problem z infiltracją wód do gleby. Dlatego tak ważne jest, aby działania miasta skupiały się też na szeroko pojętej gospodarce wodami opadowymi. Chodzi m.in. o zatrzymanie wody, która pojawia się w nadmiarze podczas gwałtownych opadów, by uzupełniać braki podczas suszy.

Jednym z głównych czynników zmian w strukturze chemicznej gleb może być działalność na terenach ogrodów działkowych. W wyniku niewłaściwie prowadzonej działalności do gleb i gruntów przedostają się zanieczyszczenia pochodzące z użytych w nadmiarze nawozów mineralnych i organicznych. Niebezpieczne związki pochodzą także z stosowanych pestycydów i innych środków ochrony roślin.

Szkodliwe substancje zmieniają w znaczny sposób właściwości gleb. Zwiększone zakwaszenie lub alkalizacja gleb negatywnie wpływa na mikrofaunę i mikroflorę glebową, co powoduje zmniejszenie tempa rozkładu szczątków organicznych oraz tworzenie warstwy humusowej. Gleby takie stają się mniej urodzajne, co wpływa na mniejsze ilości i gorszą jakość plonów. Na zakwaszenie wpływają również tzw. kwaśne deszcze, które wymywają zanieczyszczenia z powietrza atmosferycznego. Zanieczyszczenie gleby azotanami, powoduje zmniejszenie odporności roślin na choroby i szkodniki.

Dla gleb obszaru problemem są również zanieczyszczenia pyłowe, których źródłem jest głównie rozwijający się transport drogowy oraz działalność przemysłowa. Z komunikacją samochodową związane są takie zanieczyszczenia jak: substancje ropopochodne, metale ciężkie, związki azotu, węglowodory i inne, takie jak sól stosowana w czasie zimy, detergenty, itp. Zanieczyszczenia te występują w pasach przyległych do dróg powodując lokalne zanieczyszczenia gruntu, a w przypadku gruntów podatnych na infiltrację, również środowiska wodnego. Zanieczyszczenia mogą spływać z powierzchni dróg do rowów i dalej do rzek.

W celu kontroli zanieczyszczenia gleb konieczne jest prowadzenie kontroli jej jakości. Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest obserwacja zmian gleb użytkowanych rolniczo, a szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu, pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka.

Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych reprezentatywnych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, czwarta edycja Monitoringu przypadła na lata 2010-2012. Badania monitoringowe były realizowane na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska a środki na realizację programu pochodziły z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W ramach Monitoringu oznaczane są parametry glebowe decydujące o ich jakości i zdolności do wypełniania funkcji produkcyjnych i środowiskowych (m.in. odczyn, zawartość materii organicznej, zasolenie, zawartość pierwiastków śladowych i zanieczyszczeń organicznych i wiele innych). Zgromadzone w latach 1995-2015 dane pozwalają na ocenę zmian i identyfikację potencjalnych zagrożeń dla jakości i wielofunkcyjności gleb.

Ostatnie badania gleb w ramach monitoringu chemizmu gleb ornych prowadzone były w 2015 roku. Na terenie Świnoujścia nie był zlokalizowany punkt pomiarowy. Najbliższy pomiar dokonywany był w miejscowości Tatynia w powiecie polickim.

Tereny wymagające rewitalizacji

Uchwałą NR XV/116/2019 Rady Miasta Świnoujście z dnia 27 czerwca 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasto Świnoujście na lata 2017-2027 przyjęto Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasto Świnoujście na lata 2017 – 2027. Dokument stanowi aktualizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Świnoujście na lata 2010 – 2020.

Gminny Program Rewitalizacji stanowi ważny instrument zarządzania rozwojem miasta, zmierzający do wyprowadzenia z kryzysowego obszaru cechującego się koncentracją problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

Jednym z celów rewitalizacji jest wzmocnienie potencjału rozwojowego wyspy Karsibór, w oparciu o cenne walory przyrodnicze i kulturowe – zagospodarowanie terenu wzdłuż Młyńskiej Toni. Teren inwestycyjny obecnie jest niezagospodarowany. Brak zorganizowanych ciągów pieszych, ruch rowerowy i pieszy odbywa się poboczem ulicy 1 Maja. Tereny nad wodą od 2020 roku stanowią tereny wolne od zabudowy, z miejsca korzystają rybacy oraz pozostali mieszkańcy i turyści.

W Karsiborze istnieje duży deficyt terenów publicznych, w szczególności z ogólnodostępnym terenem do wody. Na terenie wyspy prowadzenie innej działalności niż turystyczna jest zasadniczo utrudnione. Zatem budowa bulwaru wzdłuż Młyńskiej Toni, wzbogacająca ofertę turystyczną, przyczyni się do rozwoju gospodarczego obszaru. Projekt przyczynia się również do uzupełnienia infrastruktury rekreacyjno – turystycznej.

W programie uwzględniono także rewitalizację ulic i obszarów mocno zdegradowanych. Stworzenie nowoczesnej małej architektury z miejscem do spotkań międzypokoleniowych nie tylko poprawi estetykę tego miejsca wizerunek miasta, ale przede wszystkim da szansę okolicznym mieszkańcom na aktywne spędzenie wolnego czasu.

Szereg wyznaczonych celów przyczynia się do zagospodarowania nieużytkowanych terenów lub budynków, jednocześnie przekładając się na tworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej. Stare zabudowania Basenu Północnego w zdecydowanej większości od wielu lat nie są wykorzystywane i niszczeją. Projekty stanowią kontynuację działań inwestycyjnych w sąsiedztwie Basenu Północnego, przez co utrwała się wizerunek miasta otwartego na wodę. Jego dalszy rozwój przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa oraz poprawy warunków pobytu żeglarzy. Rozszerza on ofertę oraz stwarza warunki do dalszego rozwoju sektora uzdrowiskowo - turystycznego będącego podstawą aktywności gospodarczej na terenie lewobrzeża - Wyspy Uznam, dzięki czemu przyczyni się to także do zmniejszenia bezrobocia na obszarze rewitalizacji.

Zagadnienia horyzontalne

Zmiany klimatu – Zmiany klimatu mają wpływ poprzez wzrost temperatur, zmiany sumy opadów atmosferycznych oraz zdarzenia ekstremalne. W obszarach miast widoczne jest to w szczególności poprzez uszczelnienie gleb, a co za tym idzie wzrostem temperatur, która przyczynia się do tworzenia tzw. miejskich wysp ciepła, mniejszą powierzchnią zieleni, suszą, czy nawalnymi opadami i problemem odpływu wód w głąb gleb i tworzącymi się lokalnymi podtopieniami.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska – Zagrożeniem dla gleb w mieście są w szczególności uszczelnienia oraz ich lokalne zanieczyszczenia.

Działania edukacyjne – W ramach ochrony gleb należy chronić gleby wysokiej jakości występujące na obszarach zurbanizowanych i przeznaczać je do wykorzystania rolniczego. Należy z większą rozważą podejmować działania w zakresie uszczelniania kolejnych przestrzeni glebowych. Powszechną praktyką powinno być wprowadzanie obszarów zieleni urządzonej, w tym przydrożnej, parków i zieleńców na terenie miasta.

Monitoring środowiska – W celu kontroli należy monitorować stanu gleb i starać się odwrócić tendencję do ich przykrywania na obszarach miejskich. Podejmować należy także środki mające zmniejszyć skażenie gleby.

Analiza SWOT

Zapoznanie ze stanem aktualnym obszaru interwencji gleby pozwoliło na przeprowadzenie analizy SWOT, którą przedstawiono w formie poniższej tabeli.

Tabela 26. Analiza SWOT – Gleby

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Opracowany Gminny Program Rewitalizacji (zmiana wykorzystania gruntów),	Słabe grunty do rozwoju rolnictwa, Zanieczyszczenia pochodzące z transportu

Znaczna część rozpoczętych projektów (przynajmniej w fazie koncepcyjnej) z zakresu zagospodarowania terenów zdewastowanych i zdegradowanych (poprzemysłowych, kolejowych i powojkowych)	drogowego, Przekształcenia gleb spowodowane antropopresją, Duże powierzchnie zdegradowanych obszarów po-wojskowych Powstawanie miejskich wysp ciepła,
SZANSE	ZAGROŻENIA
Wzrost powierzchni zielonej w mieście, Zwiększenie nasadzeń zieleni przydrożnej, Planowanie przestrzenne z uwzględnieniem terenów zielonych	Depozycja zanieczyszczeń z wód opadowych, Możliwość powstawania podtopień w wyniku braku odpływu podczas deszczy nawalnych Degradacja gleb i utrata ich cennych walorów, przyrodniczych, na skutek działalności człowieka,

Źródło: opracowanie własne

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Analiza stanu wyjściowego

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach (Dz. U. 2022 poz. 699 ze zm.), do dnia 6 września 2019 r. funkcjonowały regiony gospodarki odpadami komunalnymi. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 poz. 1439 t.j.) wprowadziła zniesienie zasady regionalizacji systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016 – 2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023 – 2028 uchwalony został przez Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego dnia 27 grudnia 2016 r. Uchwałą Nr XVIII/321/16 (wraz z aktualizacją z 24 stycznia 2019 r. Uchwałą Nr III/38/19 Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego). Zgodnie z Planem województwo zachodniopomorskie zostało podzielone na II regiony gospodarki odpadami: wschodni i zachodni. Gmina Miejska Świnoujście znalazła się w regionie zachodnim gospodarki odpadami wraz z 60 innymi gminami.

Po zniesieniu regionalizacji systemu gospodarki odpadami komunalnymi przez zapisy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 poz. 1439 t.j.) podział ten nie jest obowiązujący. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2022 poz. 699 ze zm.) plan gospodarki odpadami aktualizowany jest nie rzadziej niż co 6 lat. Wobec powyższego w dniu 22 października 2020 r. Uchwałą Nr/XX/240/20 Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego ustanowił aktualizację Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032 wraz z załącznikiem Planem Inwestycyjnym, który zniósł obowiązek regionalizacji, co pozwala na przekazywanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i pozostałości z sortowania odpadów komunalnych oraz pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, do instalacji komunalnych na obszarze całego kraju. W dalszym

ciągu obowiązuje zakaz składowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Należy przyjmować, że docelowo wszystkie odpady komunalne będą przetwarzane oraz zostanie zwiększona efektywność prowadzenia selektywnego zbierania „u źródła”.

Na mocy odpowiednich uchwał Świnoujście wykonuje obowiązki wynikające ze znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, polegające m.in. na odbieraniu i zagospodarowywaniu odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach zamieszkałych. Ponadto, na gminie spoczywa obowiązek ustanowienia selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz tworzenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy.

Firmą wykonującą obowiązki w zakresie odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców jest Remondis Szczecin Sp. z o. o. Oddział w Świnoujściu. Właściciele pozostałych nieruchomości tj. takich, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, zobowiązani są zawrzeć umowę na odbiór odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej.

Odpady z terenu miasta zbierane są selektywnie, w podziale na poszczególne frakcje tj.

odpady zmieszane,
szkło,
metale,
tworzywa sztuczne,
opakowania wielomateriałowe,
papier,
odpady zielone,
odpady budowlane i rozbiórkowe,
meble i inne odpady wielkogabarytowe,
zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
przeterminowane leki,
chemikalia.

Odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny zbierane są metodą wystawek, zaś przeterminowane leki można oddawać/przekazywać do aptek, jak również do punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Odbiór odpadów budowlanych i rozbiórkowych następuje na indywidualne zgłoszenie właściciela nieruchomości.

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy mogą również oddawać selektywnie zebrane odpady komunalne do Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Na terenie Gminy Miasto Świnoujście funkcjonuje: PSZOK Lewobrzeże – ul. Karsiborska 33A (prowadzony przez firmę Remondis) oraz PSZOK Prawobrzeże – ul. Pomorska 10 (stacja przeładunkowa odpadów prowadzony przez Związek Celowy Gmin R-XXI pl. Wolności 5, Nowogard).

Do PSZOK przyjmowane są następujące frakcje odpadów:

papier,
metal,
tworzywa sztuczne,
opakowania wielomateriałowe,
szkło,
odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone i opakowaniowe ulegające biodegradacji,
zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych,
powstające w gospodarstwach domowych przeterminowane leki i chemikalia,
zużyte baterie i akumulatory,
meble i inne odpady wielkogabarytowe,
odpady budowlane i rozbiórkowe,
zużyte opony.

Gmina miejska Świnoujście należy do Celowego Związku Gmin R-XXI. Celowy Związek Gmin R-XXI prowadzi instalację przetwarzania odpadów komunalnych dla 28 gmin województwa zachodniopomorskiego. Moc przerobowa instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania

odpadów wynosi 120 000 mg/rok, co zapewnia zagospodarowanie strumienia odpadów kierowanego z regionu do instalacji. Instalacja znajduje się w Regionalnym Zakładzie Gospodarowania Odpadami w miejscowości Słajfino, gm. Nowogard. Do instalacji trafiają także odpady komunalne z terenu Świnoujścia.

Z terenu miasta Świnoujścia w 2020 roku odebrano 26 682,0386 ton odpadów, z czego 15 988,60 ton to odpady komunalne zmieszane, a 1 250,8360 tony to odpady zielone. W 2021 roku łącznie odebrano 28 106,1933 ton odpadów, z czego 16 714,44 ton odpadów to były odpady zmieszane, a 1 382,70 tony to odpady zielone. Wzrost ten niekoniecznie musi być związany z większą ilością wytwarzanych odpadów, ale większą świadomością mieszkańców i przekazywaniem przez nich wszystkich wytworzonych odpadów a nie pozbywanie się ich w sposób nielegalny na tzw. dzikich wysypiskach czy poprzez spalanie w przydomowych kotłowniach.

W 2020 r. miasto Świnoujście w roku osiągnęło następujące poziomy recyklingu poszczególnych frakcji odpadów:

Odpady ulegające biodegradacji nie były składowane,

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 55,39%,

Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych: 71,37%.

Wyroby azbestowe

Jednym z głównych priorytetów w gospodarce odpadami niebezpiecznymi w Polsce, ze względu na troskę o zdrowie ludzi i ochronę środowiska, jest systematyczne usuwanie, nadal użytkowanych w znacznych ilościach, wyrobów azbestowych. Do roku 2032 z obszaru kraju powinny zostać usunięte wszystkie wyroby zawierające azbest. W dokumencie Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032, przyjętym przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 lipca 2009 roku, jako jedno z zadań samorządu terytorialnego zostało wymienione tworzenie programu usuwania azbestu.

Według stanu na 31.03.2021 rok w Bazie Azbestowej wpisane jest jako zinwentaryzowane 1 428 963 kg wyrobów azbestowych, a do unieszkodliwienia pozostało 1 045 044 kg wyrobów azbestowych. Miasto Świnoujście posiada opracowany „Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest z terenu Miasta Świnoujście na lata 2013 – 2032” zatwierdzony uchwałą L/373/2017 z dnia 23.11.2017 r. Celem Programu jest całkowite wyeliminowanie wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta w perspektywie czasowej do 2032 r. Program jest dokumentem niezbędnym w celu ubiegania się Miasta o dofinansowanie z WFOŚiGW w Szczecinie na realizację działań związanych z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem wyrobów zawierających azbest z nieruchomości będących własnością Miasta oraz osób fizycznych. W efekcie realizacji ww. Programu w latach 2013 - 2017 usunięto 246 ton wyrobów zawierających azbest ze 180 nieruchomości. Na realizację Programu przeznaczono łącznie kwotę 133 820,48 zł (w tym: dotacja z WFOŚiGW w Szczecinie 130 729,48 zł, budżet Miasta 3 091,00 zł).

Zagadnienia horyzontalne

Zmiany klimatu – Wpływ na gospodarkę odpadami może mieć podwyższony stan wód w rzekach, który może grozić zalaniem obszarów, dlatego ważne aby nie lokalizować składowisk, punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych czy placów magazynowych w pobliżu terenów zalewowych.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska – W kontekście gospodarowania odpadami przyczyną większości awarii, będzie najczęściej niezachowanie zasad eksploatacji i bezpieczeństwa. Głównym zagrożeniem jest możliwość wybuchu pożaru odpadów komunalnych lub przemysłowych. W wyniku pożaru uwalniać się będą do atmosfery bardzo toksyczne substancje, przede wszystkim z tworzyw sztucznych. Zagrożeniem dla wód podziemnych oraz gleb mogą być odcieki ze składowisk bądź miejsc magazynowania.

Działania edukacyjne – Działania edukacyjne powinny skupiać się na edukowaniu dotyczącym prawidłowej segregacji odpadów oraz ich dalszego zagospodarowania. Gminy mogą organizować akcje takie jak sprzątanie świata, prowadzić zbiórkę baterii czy leków. Jednym z najważniejszych

aspektów edukacji ekologicznej powinno być wzmocnienie działań edukacyjnych w zakresie szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych

Monitoring środowiska – Monitoring w odniesieniu do gospodarki odpadami powinien skupiać się na ilościach wytwarzanych i przetwarzanych odpadów innych niż komunalne, w tym odpadów niebezpiecznych, pochodzących z działalności produkcyjnej i przemysłowej. W przypadku odpadów komunalnych konieczny jest monitoring osiągniętych poziomów recyklingu i odzysku odpadów. Ponadto, konieczne jest dalsze prowadzenie monitoringu jakości wód podziemnych.

Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń Miasta Świnoujście w zakresie gospodarki odpadami.

Tabela 27. Analiza SWOT - Gospodarka odpadami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Brak miejsc nielegalnego składowania odpadów, Funkcjonujący na terenie miasta PSZOK, Opracowany Program usuwania wyrobów azbestowych z terenu miasta Świnoujście	Duża ilość odpadów zmieszanych w całości wytwarzanych opadów Wyroby zawierające azbest
SZANSE	ZAGROŻENIA
Edukacja społeczeństwa w zakresie właściwego postępowania z odpadami, Modernizacja PSZOK, Usuwanie i utylizacja azbestu z terenu gminy, Wdrażanie i upowszechnianie wśród społeczności lokalnej nawyku selektywnej zbiórki odpadów, Zwiększenie kontroli prawidłowego przestrzegania przepisów dotyczących zagospodarowania odpadów.	Powstanie miejsc nielegalnego składowania odpadów, Zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów zmieszanych

Zródło: opracowanie własne

Zasoby przyrodnicze

Analiza stanu wyjściowego

Miasto Świnoujście ma unikatowe w naszym kraju położenie geograficzne – jego obszar administracyjny obejmuje fragmenty dwóch wysp: Uznamu i Wolina, przedzielonych wodami Świny i Kanału Piastowskiego. Obszar lądowy miasta obejmuje niemal w całości tzw. Bramę Świny, skomplikowaną strukturę mierzejową, składającą się z ułożonych w różnych kierunkach trzech zespołów wydmy wałowych (wydmy brunatne, żółte i szare).

W rejonie Świnoujścia zbiegają się prądy morskie transportujące materiał piaszczysty z zachodu i wschodu, odkładające szeroką i jedyną na wybrzeżu polskim przyrastającą plażę. Nadmiar tego materiału wnoszony jest podczas „cofki” do Zalewu Szczecińskiego i tam deponowany w postaci delty wstecznej Świny -archipelagu kilkudziesięciu płaskich wysp i wysepek, na których obserwuje się intensywny proces torfotwórczy. Podmokłe łąki, trzcinowiska, kanały i rowy skonstrastowane z sąsiadującymi w niewielkiej odległości wzgórzami morenowymi Wolina i Uznamu tworzą unikatowy w Polsce typ krajobrazu.

Wyjątkowe położenie miasta oraz dotychczas umiarkowany i ograniczony przestrzennie zakres działalności portowo - przemysłowej przyczyniły się do zachowania szczególnie dużej ilości elementów przyrody w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego. Delta wsteczna Świny jest wśród nich najcenniejszym obszarem, skupiającym najwięcej rzadkich i chronionych gatunków roślinności (zbirowiska solniskowe, szuwały kłociowe, wielopostaciowy szuwar trzcinowy, skupienia woskownicy europejskiej), które tworzą środowisko dla ginących gatunków fauny, a w szczególności ptaków (ostoja o znaczeniu europejskim). Obszar ten położony jest na przecięciu 2 korytarzy ekologicznych o ponadregionalnym znaczeniu - wielkiego korytarza ekologicznego Doliny Odry, przebiegającego w kierunku południe-północ od południowej granicy Polski do Bałtyku i korytarza biegnącego w kierunku wschód-zachód, wzdłuż południowych brzegów morza. W jego

obrębnie znajduje się zachodnia część Wolińskiego Parku Narodowego (powierzchnia w obrębnie miasta - 2522 ha), stanowiąca jeden z istotnych elementów atrakcyjności turystycznej Świnoujścia.

Przyrodniczym bogactwem miasta jest także duża powierzchnia lasów. Przeważają w nich drzewostany sosnowe, często jednolite, w wielu wypadkach niezgodne lub częściowo niezgodne z siedliskiem. Występują także drzewostany sosnowo-bukowe, bukowe i brzoźowo-dębowe, szczególnie w najstarszych klasach wiekowych (ponad 100 lat). Torfowiska niskie w południowych częściach wysp Uznam i Wolin oraz w rynnach międzywydmowych, długotrwanie podtapiane, porastają olsy. Charakterystyczny dla terenów nadmorskich zespół boru bażynowego występuje tylko w 3 kompleksach. Najwięcej jest drzewostanów w średnich i starszych klasach wiekowych. Wszystkie lasy, z wyjątkiem lasów komunalnych i prywatnych, są uznane za ochronne, przy czym lasy w pasach technicznych Urzędu Morskiego są uznane za glebochronne (wzdłuż wybrzeża morskiego - szer. do 200 m) i wodochronne (wzdłuż Kanału Piastowskiego - szer. ok. 50 m), a w lasach państwowych występuje 6 nakładających się na siebie kategorii ochronnych (od 2 do 5 w jednym oddziale). Na terenach leśnych znajduje się szereg gniazd orlich i innych ptaków chronionych strefowo oraz liczne gatunki flory i fauny objęte ochroną prawną. Do szczególnie cennych pod tym względem należą lasy w południowej części wyspy Uznam i na wyspie Karsibór. Część lasów w leśnictwie Lubiewo znajduje się w obrębnie strefy ochronnej WPN. Dużą część lasów, zwłaszcza na wyspie Uznam, uznano za nieprzydatne lub zamknięte dla rekreacji.

Ważnym elementem środowiska przyrodniczego, zwłaszcza lewobrzeżnej części Świnoujścia, jest urządzona zieleń miejska, w której skład wchodzi: Park Zdrojowy, promenada nadmorska (oba obiekty wpisane do rejestru zabytków), park przy ul. Chopina, cmentarz komunalny, obiekty sportowe w rejonie amfiteatru, ogrody działkowe (bardzo duży kompleks w zachodniej części miasta), niewielkie zieleńce i zieleń przyuliczna. W obrębnie wymienionych obiektów znajduje się część zarejestrowanych pomników przyrody oraz duża ilość drzew i krzewów ozdobnych rzadkich, egzotycznych i o imponujących rozmiarach. Tereny zieleni na prawobrzeżu i w rejonie fortów nad Świną są nie zinwentaryzowane i wymagają urzędzenia - wyróżniają się wśród nich 3 drzewa o pomnikowych rozmiarach przy latarni morskiej, dąb szypułkowy – pomnik przyrody przy kościele w Przytorze, 600-metrowa aleja dębowa wzdłuż głównej drogi w Karsiborzu oraz 3 skupiska starodrzewu na terenach nieczynnych cmentarzy.

Zbiorowiska cennej roślinności naturalnej występują w obrębnie wydmy szarej i szczególnie dobrze wykształconej wydmy białej (pierwotnej) wzdłuż brzegu morskiego na półwyspie Przytorskim, natomiast na lewobrzeżu w pasie oddzielającym promenadę od brzegu powszechnie występują sztucznie wprowadzone krzewy egzotyczne (wierzba kaspijska, oliwnik srebrzysty, karagana syberyjska, robinia biała).

W Świnoujściu występuje szczególnie duże, w porównaniu do innych gmin nadmorskich, bogactwo świata zwierzęcego, zwłaszcza gatunków ptaków uznanych za ginące lub zagrożone, a także płazów i gadów. Najbogatsze skupiska fauny występują na wyspach i w lasach południowej części obszaru miasta, ale szereg gatunków (w tym także chronione lub rzadkie) znajduje dogodny warunki rozwoju w środowiskach silnie zmienionych przez człowieka, jak: wody portowe i Kanał Piastowski (korytarz przemieszczania się ichtiofauny między Zalewem Szczecińskim a Bałtykiem), forty nad Świną (zimowiska nietoperzy), Park Zdrojowy (ornito- i herpetofauna).

Wyróżnia się 9 zasobów i walorów środowiska przyrodniczego Świnoujścia:

Zatokę Pomorską wraz z plażą;

wydmy białą i szarą na wyspach Uznam i Wolin;

Zalew Szczeciński wraz ze strefą brzegową;

deltę wsteczną Świny;

Wyspę Karsibór wraz z Karsiborską Kępą;

Świnę, wyspę Mielino, Kanał Piastowski, Kanał Mieliniński;

Kanał Mulnik;

Świdny Las na wyspie Uznam;

Międzydrojski Las na wyspie Wolin;

zurbanizowaną część Miasta na lewym brzegu Świny (głównie Park Zdrojowy).

O uzdrowiskowej atrakcyjności miasta decydują terapeutyczne walory klimatu morskiego i mineralne surowce lecznicze (solanki, złoża borowinowe), których wykorzystanie może być powiększone w przyszłości.

Obszary prawnie chronione

Obszar Miasta Świnoujście objęty jest ochroną prawną wynikającą z ustawy o ochronie przyrody. Ochrona przyrody oznacza ochronę wartości ekologicznych, naukowych, dydaktycznych, estetycznych oraz cech stanowiących o tożsamości przyrodniczej regionu. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.) elementami środowiska objętymi ochroną na podstawie w/w ustawy są następujące formy ochrony przyrody:

- parki narodowe,
- rezerwaty przyrody,
- parki krajobrazowe,
- obszary chronionego krajobrazu,
- obszary Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- stanowiska dokumentacyjne,
- użytki ekologiczne,
- zespoły przyrodniczo – krajobrazowe,
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

W Gminie Miasto Świnoujście znajdują się następujące obszary chronione:

- Woliński Park Narodowy wraz z otuliną
- Rezerwat Przyrody Karsiborskie Paprocie
- Obszar Natura 2000 „Wolin i Uznam” PLH320019
- Obszar Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” PLH320018
- Obszar Natura 2000 „Ostoja na Zatoce Pomorskiej” PLH990002
- Obszar Natura 2000 „Delta Świny” PLB320002
- Obszar Natura 2000 „Zalew Szczeciński” PLB320009
- Obszar Natura 2000 „Zatoka Pomorska” PLB990003
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Torfowiska Uznamskie
- pomniki przyrody.

Woliński Park Narodowy - powołany Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 marca w 1960 roku do ochrony unikatowego bogactwa flory, fauny oraz krajobrazu polskiego wybrzeża obejmuje ochroną część największej polskiej wyspy – Wolin, pomiędzy Zatoką Pomorską i Zalewem Szczecińskim. Część Wolińskiego Parku Narodowego znajdująca się na terenie Miasta Świnoujście obejmuje swoim zasięgiem Deltę Świny oraz Przystań Jachtową w Łunowie. Szczególne walory Parku to: odcinek polskiego wybrzeża klifowego, dobrze zachowane lasy bukowe, unikalna, wyspiarska delta Świny, przybrzeżny pas wód Bałtyku. Powierzchnia Parku wynosi 10 937 ha i obejmuje m.in. granice obszar 1 mili morskiej wód przybrzeżnych Bałtyku, archipelag wysp we wstecznej delcie Świny wraz z otaczającymi je wodami Zalewu Szczecińskiego. Ścisłą ochroną objęte jest 498,72 ha Parku co daje 4,56% całości.

Krajobraz Wolińskiego Parku Narodowego jest mocno zróżnicowany. Ukształtowany został przez działalność ostatniego zlodowacenia oraz kontakt z wiatrami oraz wodą. Dominują w nim pasma wzniesień będące częścią moreny czołowej. Na obszarze 15 km tworzą one klify mające kontakt z wodami Morza Bałtyckiego. Część terenów polodowcowych była zalewana tworząc bagna oraz torfowiska. Specyficznym elementem WPN jest Delta Świny zbudowana z dużej ilości bagnistych wysepek. Ostatnim typem krajobrazu jest pojezierze z jeziorami polodowcowymi, ozami oraz kemami.

Na wyspie Wolin stwierdzono występowanie ponad 1300 gatunków roślin naczyniowych. Zbocza stromych klifów porastają gęste zarośla rokitnika zwyczajnego. Płytkie piaszczyste dno Morza Bałtyckiego zajmują makroglony: zielenice, brunatnice i krasnorosty, wśród których najliczniejszymi są morskoczyn i zielenica. Tereny lądowe pokryte są dominującymi tutaj lasami bukowymi, bukowo-

dębowymi i sosnowymi. Specyficzne zbiorowiska roślinności nieleśnej spotykamy na obszarze Wstecznej Deltę Świny. Rosną tu rzadkie gatunki: woskownica europejska, kłóc wiechowata, turówka wonna oraz szczególnie rzadkie rośliny solnisk tzw. hallofity: świbka nadmorska, sit Gerarda, mlecznik nadmorski, czosnek kątowaty, muchotrzew solniskowy.

Fauna wyspy jest bardzo zróżnicowana i bogato reprezentowana przez gatunki rzadkie. Przez Woliński Park Narodowy przebiega główny szlak przelotu ptaków wzdłuż wybrzeża Bałtyku. Na terenie parku stwierdzono występowanie ponad 230 gatunków ptaków. Wśród lęgowych to m.in.: bielik (symbol parku), wodniczka, biegus zmienny, muchołówka mała. Park spełnia istotną rolę w ochronie ptaków wodno-błotnych, które tutaj znajdują spokój oraz bazę pokarmową, szczególnie w okresie wiosennych i jesiennych wędrówek. Na wodach parku zimuje lub odpoczywa w czasie migracji wiele tysięcy ptaków.

Z bogatego świata owadów zachowały się m.in. siedliska największego polskiego chrząszcza jelonka rogacza oraz związanej z obumierającymi dębami pachnicy dębowej. Na terenie parku oznaczono 3 nowe dla nauki gatunki: chrząszcza i 2 gatunki skoczogonków.

Rezerwat Przyrody Karsiborskie Paprocie - rezerwat florystyczny, o powierzchni 38,10 ha, utworzony 8 grudnia 1989 roku Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych. Swoją nazwę miejsce zawdzięcza unikatowym stanowiskom paproci w wysokim natężeniu takim jak długosz królewski czy wiciokrzew pomorski.

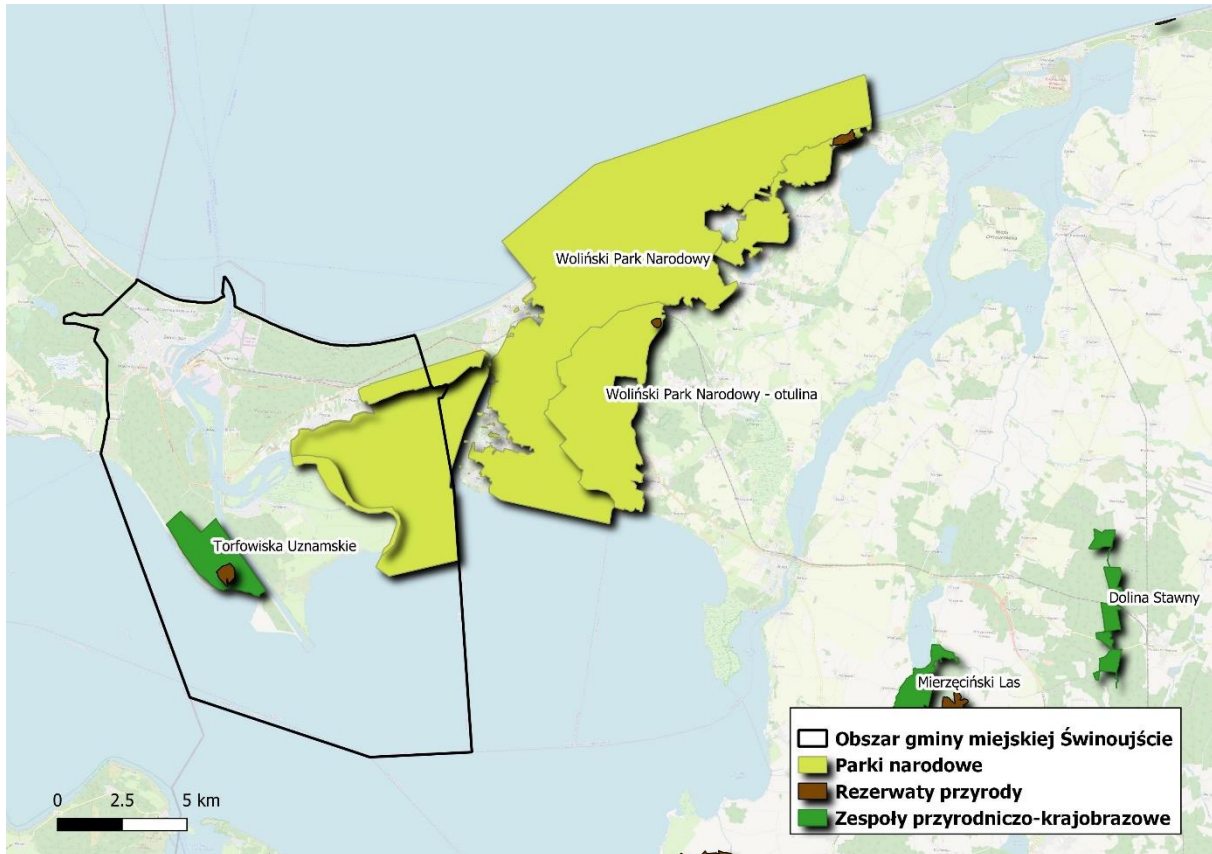
Celem ochrony jest zachowanie na Pomorzu Zachodnim ich najliczniejszych stanowisk wraz z siedliskami dąbrowy acidofilnej oraz chronionych i zagrożonych roślin.

Rezerwat stanowi największe skupisko paproci, której wysokość osiąga nawet do 2 metrów. Paprocie na terenie całego kraju są pod ścisłą ochroną. Obok tego rodzaju paproci, znaczący jest jeszcze jeden - orlica pospolita. Jej liście osiągają tu nawet rozmiary 4 m., co stanowi fenomen na skalę kraju, ponieważ ten gatunek występuje praktycznie wszędzie, lecz nigdy nie osiąga aż tak potężnych rozmiarów. Należy jednak pamiętać, że roślina jest silnie trująca i należy być bardzo ostrożnym przy kontaktach z nią.

Rezerwat jest również ostoją dla zagrożonych zwierząt tj.: bielik, gągoł lub zimorodek. To za sprawą idealnych warunków leśnych terenu, gdyż rezerwat w większej mierze stanowi las dębowo - bukowy z licznymi olchami. Drzewa rosną na wyjątkowo wilgotnym gruncie. W okresie jesiennym, kiedy poziom wód jest wysoki, drzewa często zalewane są wodą. Podkreśla to nietypowość obszaru i całego jego ekosystemu.

W północnej części rezerwatu znajdują się: ścieżka dydaktyczna, dł. 4,03 km, punkt widokowy, wiata. W pobliżu spotkać można znakowane trasy szlaków rowerowych.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Torfowiska Uznamskie - powstał dnia 10 maja 2003 roku na mocy Rozporządzenia Nr 7/2003 Wojewody Zachodniopomorskiego.

Rysunek 10. Formy ochrony przyrody na terenie gminy miejskiej Świnoujście

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane GDOS

Obszar Natura 2000 „Wolin i Uznam” PLH320019 – obszar o powierzchni 35 132,9 ha obejmuje dwie wyspy: Wolin i Uznam, razem z 5 kilometrowym pasem wód przybrzeżnych pomiędzy Karnolicami i Lubinem. Wyspy rozdziela cieśnina Świny, zaś od lądu na zachodzie, już po stronie niemieckiej - Piana, a na wschodzie - Dziwna. Ciekawym fragmentem ostoi jest delta rzeki Świny, obejmująca liczne, naturalne i sztuczne kanały oraz wyspy z torfowiskami, łąkami, trzcinowiskami, polami i płatami lasów olszowych. Centrum obu wysp tworzą wzniesienia morenowe opadające wysokimi falezami. Do nich przylegają białe i szare wydmy. Część z nich porośnięta jest stosunkowo mało zmienionym lasem. Na wyspach skupiły się rzadkie siedliska łądowe, bagienne i wodne oraz związane z nimi fitocenozy, niejednokrotnie endemiczne.

Łącznie w obszarze zidentyfikowano 30 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, a wśród nich siedliska priorytetowe. Do takich należą: nadmorskie wydmy szare (doskonale wykształcone i zajmujące największą powierzchnię), nadmorskie wrzosowiska bażynowe, murawy kserotermiczne ze stanowiskami storczyków, żywe torfowiska wysokie, torfowiska nakredowe, bory i lasy bagienne. Ogółem wyróżniono tu ponad 60 zbiorowisk roślinnych o naturalnym charakterze (lasy, zarośla, zbiorowiska nabrzeżne, piaskolubne, wodnobłotne, słonorośla).

W ostoi występuje bogata fauna - stwierdzono tu 20 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym szczególnie licznie bezkręgowce z priorytetową pachnicą dębową *Osmoderma eremita*.

Obszar Natura 2000 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” PLH320018 – obszar obejmuje akwen położony na północ od Szczecina o powierzchni 52 612 ha. Położony jest u ujścia rzeki Odry do Morza Bałtyckiego. Swoim zasięgiem obejmujący również dolny odcinek rzeki, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew Kamieński. Dźwina i Zalew Kamieński to najbardziej naturalne elementy ujścia Odry. Obszary morskie stanowią 85% powierzchni ostoi.

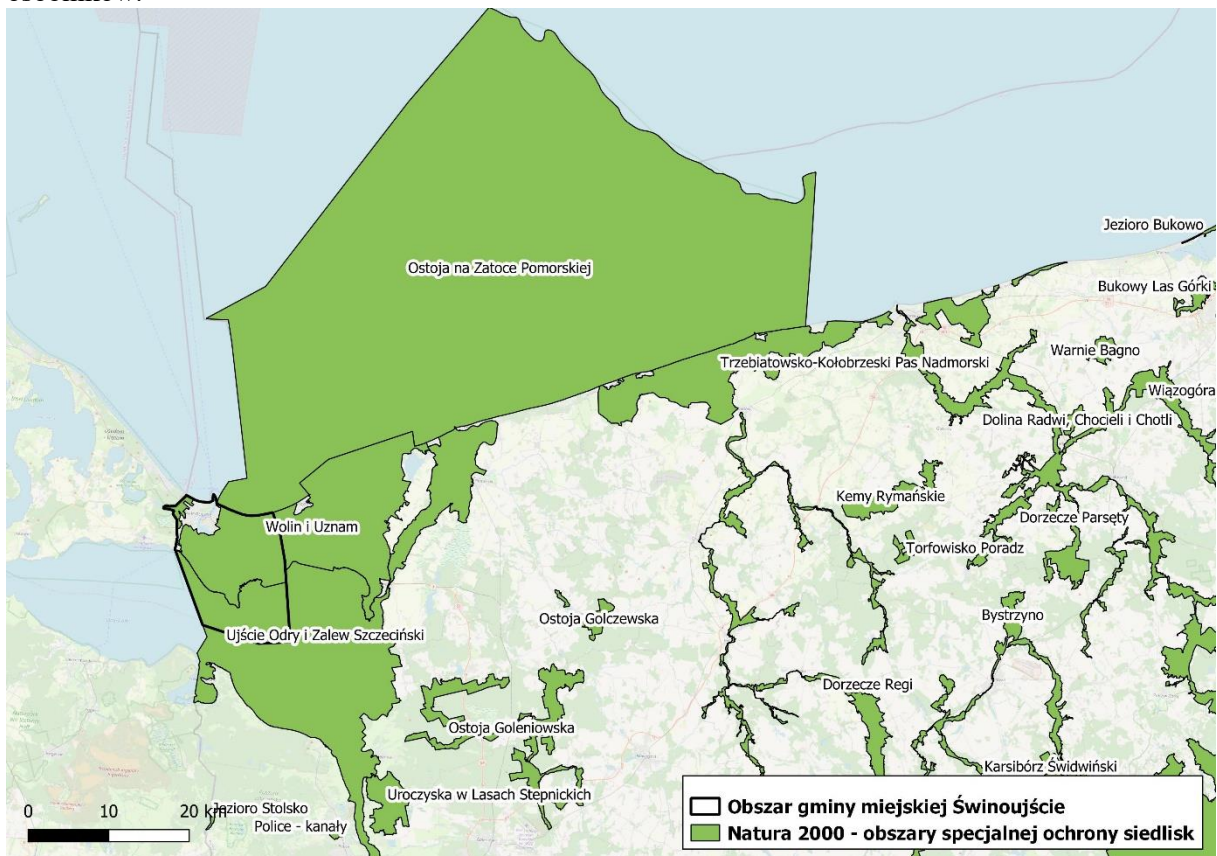
Średnia głębokość tego rozległego kompleksu wodnego wynosi 3,5-4,0 m. Wokół wybrzeży zalewu ciągną się, zmiennej szerokości płycizny przybrzeżne sięgające niekiedy zwłaszcza po stronie wschodniej 800 metrów w głąb akwenu. Ich maksymalna głębokość osiąga 1,0-1,5 m. W zacisznych

enklawach różnych części zalewu są one miejscem występowania wielu gatunków hydrofitów. Zalew Szczeciński ograniczają od północy tereny wyspy Wolin i Uznam.

Laguna, priorytetowy rodzaj siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, ponad 80% obszaru. Łącznie zidentyfikowano tu 13 rodzajów siedlisk z tego załącznika. Zalew Szczeciński ma kluczowe znaczenie dla ichtiofauny słodko- i słonowodnej. Leży on na szlaku wędrówek tarlowych wielu gatunków ryb. Torfowe obszary Basenu Czarnocińskiego są miejscem występowania wielu rzadkich gatunków roślin naczyniowych, mchów brunatnych i torfowców. Rozległy obszar wód Zalewu Szczecińskiego oraz urozmaicona strefa wybrzeży to ostoje ptasie o randze europejskiej. Łącznie zidentyfikowano tu 16 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. w. Rozległy obszar wód Zalewu Szczecińskiego oraz urozmaicona strefa wybrzeży zasiedlona różnym zbiorowiskami roślinności bagiennej, szuwarowej i wodnej jest miejscem egzystencji wielu gatunków ptaków, które znajdują tu dobre warunki żerowania, rozrodu i odpoczynku podczas migracji. Niejednokrotnie w okresie zimowym można tu obserwować żerujące bieliki w ilości do 250 osobników. Obszar obejmuje ważne ostoje ptasie o randze europejskiej.

Obszar Natura 2000 „Ostoja na Zatoce Pomorskiej” PLH990002 - specjalny obszar ochrony siedlisk o powierzchni 242 553,2 ha. Obejmuje w całości obszary morskie polskiej części Zatoki Pomorskiej, w większości morze terytorialne Polski, przy wybrzeżu od ujścia Świny do ok. 0,5 km przed Dźwirzynem.

Na obszarze ochrony stwierdzono występowanie 4 gatunków występujących w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz 2 gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. W okresie wędrówek i w okresie zimy spotyka się następujące gatunki: perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, perkoz rogaty, bielaczek, lodówka, markaczka, nurnik, tracz długodzioby i uhla, nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi. Ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach powyżej 20000 osobników, a zimą powyżej 100 000 osobników.

Rysunek 11. Obszary specjalnej ochrony siedlisk na obszarze gminy miejskiej Świnoujście

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane GDOŚ

Obszar Natura 2000 „Delta Świny” PLB320002 - Ostoja obejmuje obszar wstecznej delty rzeki Świny wraz z południowo-zachodnim fragmentem wyspy Wolin i południowo-wschodnim wybrzeżem wyspy Uznam o łącznej powierzchni 8 286,1 ha.

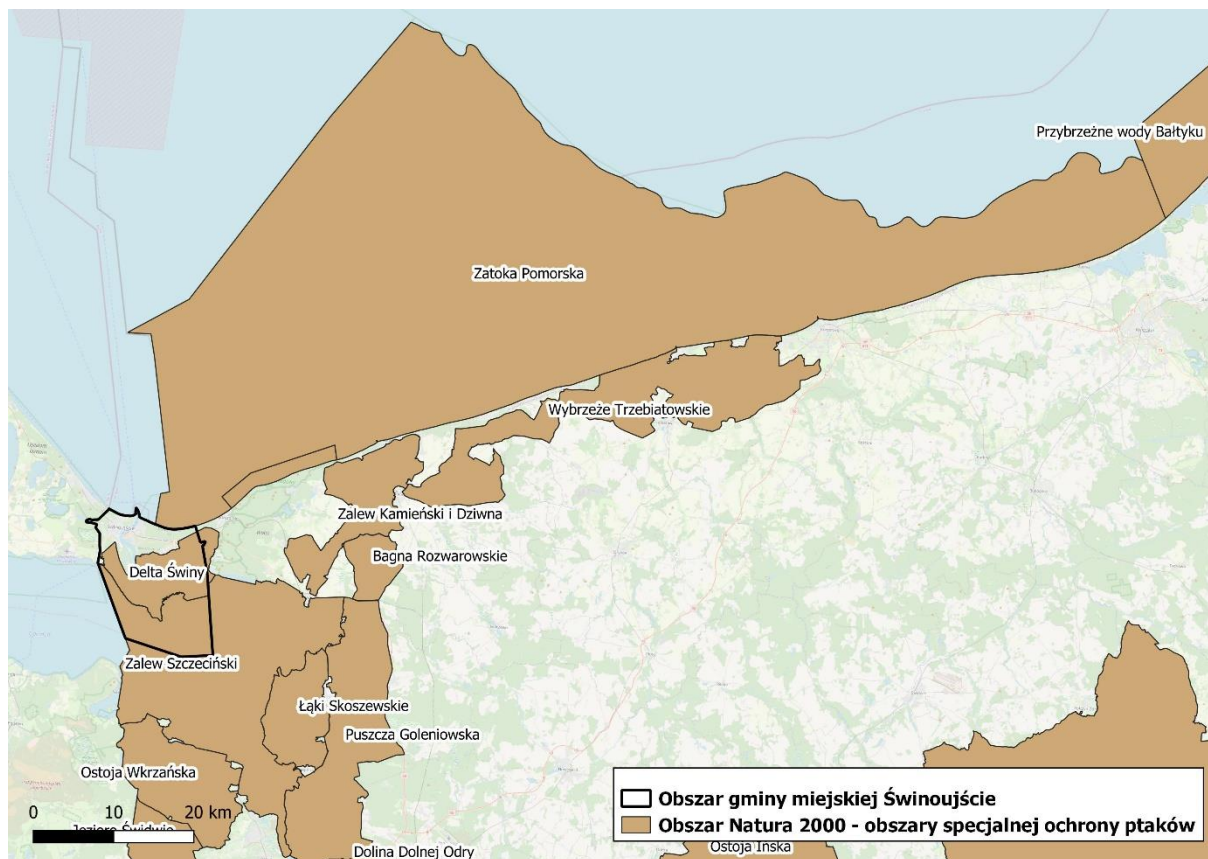
Delta Świny to kraina kilkudziesięciu mniejszych i większych podtopionych wysp porośniętych mozaiką szuwarów, łąk oraz zarośli, w której mieszają się słone wody Bałtyku oraz słodkie wody Odry wpływające do Zalewu Szczecińskiego. Specyfiką wód Delty jest występowanie tzw. cofki (wpychania wód morskich w ujście rzeki). To zjawisko powoduje, że nisko położone wyspy są stale pod wpływem słabo zasolonych wód. W wyniku tych różnorodnych, naturalnych procesów jak również pod wpływem długotrwałego użytkowania przez człowieka ukształtowały się tutaj cenne zbiorowiska roślinne. Większość otwartych powierzchni zajmują słonawy, półszuwały halofilne i szuwały właściwe. Niewielkie ilości lasów znajdujących się w ostoi to przeważnie olsy, nadmorskie bory bażynowe, lasy brzoźowo-dębowe i bukowo-dębowe.

Obszar obejmuje ostoję ptasią o randze europejskiej. Występuje w niej, co najmniej 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, 27 gatunków ptaków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Gniazduje tu ponad 160 gatunków, a liczba stwierdzonych przekracza 240. Jest to ważna ostoja wodniczki. W okresie lęgowym gnieździ się tutaj ponad 1% populacji krajowej bielika i krakwy. Nieregularnie podejmują tutaj lęgi batalion i biegus zmienny. Lęgi wyprowadza tutaj również derkacz. Poza okresem lęgowym na obszarze występują znaczące koncentracje zimujących nurogęsi, gęgaw i bielaczka.

Obszar Natura 2000 „Zalew Szczeciński” PLB320009 – obszar specjalnej ochrony ptaków o powierzchni 471 94,6 ha obejmuje polską część Zalewu Szczecińskiego. Od północy zamykają go wyspy Uznam i Wolin. Z Morzem Bałtyckim łączy się cieśninami: Pianą (na zachodzie), Świną (między wyspami Uznam i Wolin) i Dźwiną (na wschodzie). Zbiornik jest płytki (średnia głębokość 2-3 m) i bardzo żyzny, o niezwykle wysokim zagęszczeniu organizmów bentosowych i bogatym rybostanie. Wzdłuż jego wybrzeży ciągnie się pas szuwarów. Oprócz samego zalewu w granicach obszaru znajduje się bagnisty półwysp Rów na wyspie Wolin, pokryty mokradłami z łąkami, turzycowiskami i trzcinowiskami.

Zalew Szczeciński jest najważniejszym na polskim Wybrzeżu miejscem żerowania i odpoczynku ptaków wodno-błotnych w okresie przelotów. Liczebność gromadzących się tu w okresie migracji stad sięga od 135 tys. do 250 tys. osobników. Są to zgrupowania gęsi zbożowej, łabędzia krzykliwego, ogorzałki, czernicy, gągoła, nurogęsia i mewy małej.

Obszar Natura 2000 „Zatoka Pomorska” PLB990003 – obszar o powierzchni 309 080,81 ha mający znaczenie dla Wspólnoty w zlokalizowany w południowej części Morza Bałtyckiego. Występują tu co najmniej 3 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. W okresie wędrówek i w okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego następujących gatunków: perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, perkoz rogaty, bielaczek, lodówka, markaczka, nurnik, tracz długodzioby i uhła. W stosunkowo wysokich liczebnościach występują: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi.

Rysunek 12. Obszary specjalnej ochrony ptaków na obszarze Gminy miejskiej Świnoujście

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane GDOŚ

Pomniki przyrody

Na terenie Miasta Świnoujście zlokalizowane są 23 pomniki przyrody, których wykaz w oparciu o dane Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 28. Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie gminy Miasta Świnoujście

Lp	Lokalizacja pomnika	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek	Dane dodatkowe
	Skrzyżowanie ul. Sądzieckiej i Szmaragdowej	jednoobiekto wy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur;	pierśnica: 98cm; obwód: 308cm; wysokość: 18m
	Cmentarz komunalny przy ul. Sądzieckiej przy ogrodzeniu	jednoobiekto wy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur;	pierśnica: 116cm; obwód: 364cm; wysokość: 20m
	Teren szkoły podstawowej nr 2 przy ul Białoruskiej, obrzeża boiska sportowego	jednoobiekto wy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur;	pierśnica: 216cm; obwód: 679cm; wysokość: 23m
	Ul. Białoruskiej po zachodniej stronie	jednoobiekto wy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur;	pierśnica: 125cm; obwód: 393cm; wysokość: 21m
	Na terenie przedszkola nr 10 przy ul. Monte Casino 25	jednoobiekto wy	drzewo	Cedrzyniec kalifornijski (Kalifornijski cedr rzeczny) - Calocedrus decurrens	pierśnica: 58cm; obwód: 182cm; wysokość: 22m

Lp	Lokalizacja pomnika	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek	Dane dodatkowe
	Ul. Boh. Września 39	jednoobiekto wy	drzewo	Platan klonolistny - Platanus xacerifolia (Platanus xhispanica)	pierśnica: 159cm; obwód: 499cm; wysokość: 26m
	Teren Wojskowej Administracji Mieszkaniowej przy. Boh. Września	jednoobiekto wy	drzewo	Cis pospolity - Taxus baccata	pierśnica: 30cm; obwód: 94cm; wysokość: 10m
	Teren nieruchomości przy ul. Konopnickiej 2	jednoobiekto wy	drzewo	brak danych	pierśnica: 53cm; obwód: 166cm; wysokość: 20m
	Teren parku przy. ul Chopina	jednoobiekto wy	drzewo	Wiąz górski - Ulmus glabra (Ulmus montana; Ulmus scabra)	pierśnica: 22cm; obwód: 69cm; wysokość: 3m
	Kościół przy ul. I-go Maja	jednoobiekto wy	drzewo	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	pierśnica: 133cm; obwód: 418cm; wysokość: 20m
	Leśnictwo Świnoujście oddz. 147d	jednoobiekto wy	drzewo	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	pierśnica: 99cm; obwód: 311cm; wysokość: 28m
	Ul. Konopnickiej 5 i 7	wieloobiekto wy	grupa krzewów (2)	Ostrokrzew kolczasty	obwody pni: 62cm i 44cm
	Nieruchomości przy ul. Sienkiewicza 18 lub ul. Orkana 2	jednoobiekto wy	krzew	Ostrokrzew kolczasty	obwód pnia: pnia 57cm
	Droga dojazdowa do latarni morskiej, wejścia do Fortu Gerharda, Warszów	wieloobiekto wy	grupa drzew (2)	Platan klonolistny - Platanus xacerifolia (Platanus xhispanica)	pierśnica: 123cm; obwód: 386cm; wysokość: 17m pierśnica: 150cm; obwód: 471cm; wysokość: 16m
	Nieruchomość przy ul. Barlickiego 6, południowa strona ulicy	wieloobiekto wy	grupa drzew (2)	Cis pospolity - Taxus baccata	pierśnica: 32cm; obwód: 101cm; wysokość: 6m pierśnica: 41cm; obwód: 129cm; wysokość: 8m
	Wejście do budynku Kapitanatu Portu Świnoujście, ul. Wybrzeże Władysława IV nr1	wieloobiekto wy	grupa drzew (2)	Cis pospolity - Taxus baccata	pierśnica: 53cm; obwód: 166cm; wysokość: 10m pierśnica: 46cm; obwód: 145cm; wysokość: 11m
	Teren nieruchomości przy ul. Orkana 4	wieloobiekto wy	grupa drzew (2)	Cis pospolity - Taxus baccata	pierśnica: 29cm; obwód: 91cm; wysokość: 10m oraz pierśnica: 22cm; obwód: 69cm; wysokość: 11m
	Zbieg ulic Chopina i Paderewskiego	wieloobiekto wy	grupa drzew (2)	Cis pospolity - Taxus baccata	pierśnica: 4cm; obwód: 138cm; wysokość: 9m pierśnica: 54cm; obwód: 170cm; wysokość: 9m
	Cmentarz przy ul. Karsiborskiej	wieloobiekto wy	grupa drzew (7)	Cis pospolity - Taxus baccata	pierśnica: 46cm; obwód: 145cm; wysokość: 15m pierśnica: 44cm; obwód: 138cm; wysokość: 15m pierśnica: 40cm; obwód: 126cm; wysokość: 15m

Lp	Lokalizacja pomnika	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek	Dane dodatkowe
					<p>pierśnica: 48cm; obwód: 151cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 45cm; obwód: 141cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 46cm; obwód: 145cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 37cm; obwód: 116cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 50cm; obwód: 15cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 52cm; obwód: 163cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 46cm; obwód: 145cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 48 cm; obwód: 151cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 44cm; obwód: 138cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 41cm; obwód: 129cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 49cm; obwód: 154cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 47 cm; obwód: 148cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 44cm; obwód: 138cm; wysokość: 15m</p> <p>pierśnica: 28cm; obwód: 88cm; wysokość: 15m</p>
	Ul. I-go Maja	wieloobiekto wy	grupa drzew (90)	gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur	<p>pierśnica: 101cm;obwód: 317cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 58cm;obwód: 182cm; wysokość: 20m</p> <p>pierśnica: 56cm;obwód: 176cm; wysokość: 20m</p> <p>pierśnica: 84cm;obwód: 264cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 86cm;obwód: 270cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 68cm;obwód: 214cm; wysokość: 20m</p> <p>pierśnica: 95cm; obwód: 298cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 70cm;obwód: 220cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 88cm;obwód: 276cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 128cm;obwód: 402cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 83cm;obwód: 261cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 93cm;obwód: 292cm; wysokość: 20m</p>

Lp	Lokalizacja pomnika	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek	Dane dodatkowe
					<p>pierśnica: 101cm;obwód: 317cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 72cm;obwód: 226cm; wysokość: 20m</p> <p>pierśnica: 82cm;obwód: 258cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 83cm;obwód: 261cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 82cm;obwód: 258cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 111cm;obwód: 349cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 81cm;obwód: 254cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 77cm;obwód: 242cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 118cm;obwód: 371cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 67cm;obwód: 210cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 138cm;obwód: 434cm; wysokość: 24m</p> <p>pierśnica: 82cm;obwód: 258cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 95cm;obwód: 298cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 107cm;obwód: 336cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 71cm;obwód: 223cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 100cm;obwód: 314cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 94cm;obwód: 295cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 108cm;obwód: 339cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 66cm;obwód: 207cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 86cm;obwód: 270cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 72cm;obwód: 226cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 117cm;obwód: 368cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 110cm;obwód: 346cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 118cm;obwód: 371cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 92cm;obwód: 289cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 101cm;obwód: 317cm; wysokość: 21m</p>

Lp	Lokalizacja pomnika	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek	Dane dodatkowe
					pierśnica: 93cm;obwód: 292cm; wysokość: 21m
					pierśnica: 85cm;obwód: 267cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 107cm;obwód: 336cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 110cm;obwód: 346cm; wysokość: 23m
					pierśnica: 82cm;obwód: 258cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 104cm;obwód: 327cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 89cm;obwód: 280cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 111cm;obwód: 349cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 72cm;obwód: 226cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 102cm;obwód: 320cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 86cm;obwód: 270cm; wysokość: 21m
					pierśnica: 104cm;obwód: 327cm; wysokość: 21m
					pierśnica: 121cm;obwód: 380cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 109cm;obwód: 342cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 108cm;obwód: 339cm; wysokość: 21m
					pierśnica: 136cm;obwód: 427cm; wysokość: 23m
					pierśnica: 125cm;obwód: 393cm; wysokość: 23m
					pierśnica: 130cm;obwód: 408cm; wysokość: 23m
					pierśnica: 92cm;obwód: 289cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 89cm;obwód: 280cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 114cm;obwód: 358cm; wysokość: 23m
					pierśnica: 114cm;obwód: 358cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 131cm;obwód: 412cm; wysokość: 23m
					pierśnica: 95cm;obwód: 298cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 108cm;obwód: 339cm; wysokość: 22m
					pierśnica: 105cm;obwód: 330cm; wysokość: 22m

Lp	Lokalizacja pomnika	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek	Dane dodatkowe
					<p>pierśnica: 78cm;obwód: 245cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 104cm;obwód: 327cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 124cm;obwód: 390cm; wysokość: 23m</p> <p>pierśnica: 82cm;obwód: 258cm; wysokość: 18m</p> <p>pierśnica: 101cm;obwód: 317cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 112cm;obwód: 352cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 83cm;obwód: 261cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 80cm;obwód: 251cm; wysokość: 20m</p> <p>pierśnica: 64cm;obwód: 201cm; wysokość: 20m</p> <p>pierśnica: 104cm;obwód: 327cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 66cm;obwód: 207cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 95cm;obwód: 298cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 116cm;obwód: 364cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 130cm;obwód: 408cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 104cm;obwód: 327cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 114cm;obwód: 358cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 84cm;obwód: 264cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 131cm;obwód: 412cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 89cm;obwód: 280cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 111cm;obwód: 349cm; wysokość: 23m</p> <p>pierśnica: 131cm;obwód: 412cm; wysokość: 23m</p> <p>pierśnica: 130cm;obwód: 408cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 86cm;obwód: 270cm; wysokość: 21m</p> <p>pierśnica: 119cm;obwód: 374cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 85cm;obwód: 267cm; wysokość: 22m</p> <p>pierśnica: 79cm;obwód: 248cm; wysokość: 22m</p>

Lp	Lokalizacja pomnika	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek	Dane dodatkowe
					pierśnica: 81cm; obwód: 254cm; wysokość: 22m
	Teren przedszkola przy ul. Warszawskiej 13	wieloobiekto wy	grupa drzew (2)	Cis pospolity - Taxus baccata	pierśnica: 27cm; obwód: 85cm; wysokość: 13m pierśnica: 49cm; obwód: 154cm; wysokość: 14m
	Działka ew. nr 104 obręb 1, obok nieruchomości przy ul. Sienkiewicza 21	jednoobiekto wy	krzew	Ostrokrzew kolczasty	obwód pnia 52 cm
	Działka ew. nr 104 obręb 1, obok nieruchomości przy ul. Sienkiewicza 21	jednoobiekto wy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	pierśnica: 100cm; obwód: 314cm

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych CRFOP

Lasy

Lesistość Świnoujścia wynosi 21,4%. Zarządcą lasów jest Nadleśnictwo Międzyzdroje. Na terenie miast zlokalizowane są w całości leśnictwa Karsibór i Świnoujście oraz częściowo leśnictwo Lubiewo. W granicach administracyjnych prócz lasów Nadleśnictwa Międzyzdroje są jeszcze lasy komunalne tj. stanowiące własność Gminy Miasto Świnoujście, lasy właścicieli prywatnych oraz lasy należące do Skarbu Państwa, które nadzoruje Starosta czyli Prezydent Miasta Świnoujście.

Strukturę lasów na terenie Miasta zgodnie z danymi GUS za rok 2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Struktura lasów

Powierzchnia lasów ogółem	Lasy publiczne ogółem	Lasy publiczne Skarbu Państwa	Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	Lasy Publiczne Skarbu Państwa – Parki Narodowe	Lasy publiczne gminne	Lasy prywatne ogółem
[ha]						
4 324,19	4 304,19	4 245,25	3 877,13	14,30	58,94	20,00

Zródło: GUS

Lasy Świnoujścia według danych GUS z 2021 roku zajmują łącznie powierzchnię 4 324,19 ha. W większości są to lasy publiczne Skarbu Państwa będące w Zarządzie Lasów Państwowych. Powierzchnia lasów gminnych to 58,94 ha. Powierzchnia lasów prywatnych wynosi 20 ha.

Na obszarze lasów występują następujące typy siedliskowe:

bór świeży – 18,7%

bór wilgotny – 0,1%

bór mieszany świeży – 30,9%

bór mieszany wilgotny – 8,0%

bór mieszany bagienny – 0,8%

las mieszany świeży – 17,6%

las mieszany wilgotny – 9,1%

las mieszany bagienny – 0,2%

las świeży – 2,6%

las wilgotny – 2,6%

ols – 7,7%

ols jesionowy – 1,7%.

Na terenie Świnoujścia występują chronione siedliska przyrodnicze nieleśne i leśne o powierzchni około 521,51 ha.

Tabela 30. Chronione siedliska na terenie gminy Miasta Świnoujście na terenie administrowanym przez Lasy Państwowe

Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]
Siedliska nieleśne		
2130*	Nadmorskie wydmy szare	0,53
2140*	Nadmorskie wrzosowiska bażynowe	3,04
2190	Wilgotne zagłębienia międzywydmowe	11,58
4030	Suche wrzosowiska	8,25
6510	Niżowe i górskie łąki i świeże użytkowane ekstensywnie	2,84
RAZEM		26,24
Siedliska leśne		
2180	Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich (bażynowy bór nadmorski)	56,65
9110	Kwaśne buczyny	71,97
9150	Ciepłolubne buczyny storczykowe	3,84
9190	Kwaśne dąbrowy	121,10
91D0*	Bory i lasy bagienne	77,27
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olszy źródliskowe	36,31
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	128,13
RAZEM		521,51

Źródło: Nadleśnictwo Międzyzdroje

W lasach zarządzanych przez nadleśnictwo na terenie miasta występują następujące chronione gatunki:

flory: Długosz królewski (*Osmunda regali*), Chrobotki - wszystkie gatunki (*Cladina*), Brodaczkowate - wszystkie gatunki (*Usneaceae*), Tajęża jednostronna (*Goodyera repens*), Arcydzięgiel litwor (*Angelica archangelica*), Wiciokrzew pomorski (*Lonicera periclyneum*), Kacanki piaskowe (*Helichrysum arenarium*), Turzyca piaskowa (*Carex arenaria*), Bagno zwyczajne (*Ledum palustre*), Kruszczyk rdzawoczerwony (*Epipactis helleborine*), Kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*), Rosiczka okrągłolistna (*drosera rotundifolia*), Widłak jałowcowaty (*Lycopodium annotinum*), fauny: pachnica (*Osmoderma spp.*), bóbr (*Castor fiber*), żmija zygzakowata (*Vipera berus*), wodniczka (*Acrocephalus paludicola*), ropucha paskówka (*Bufo lalamita*), bielik (*Haliaeetus albicilla*).

Nadleśnictwo Międzyzdroje ze względu na swoją lokalizację stanowi optymalną bazę łęgową dla bielika. Na terenie nadleśnictwa powołano 24 strefy ochronne tego gatunku.

Procentowy udział gatunków panujących na terenie tego nadleśnictwa przedstawia się następująco:

sosna - 72%
 olsza – 12,3%
 dąb – 5,8%
 brzoza – 4,7%
 buk – 2,2%
 świerk – 2,0%
 modrzew – 0,5%
 dagleżja – 0,3%.

Pozostałe gatunki stanowią około 0,2 % powierzchni wszystkich lasów.

Stan zdrowotny drzewostanów ocenia się jako dobry. Największe zagrożenie stanowią szkody powstające na skutek zakłócenia stosunków wodnych w następstwie zjawiska cofki. Odnotowuje się je na terenie leśnictw: Lubiewo, Karsibór oraz Świnoujście.

Zagrożeniem są również szkody od pożarów, jednak dzięki dobrze rozwiniętemu systemowi prewencji przeciwpożarowej szkody udaje się skutecznie minimalizować.

Na obszarze Nadleśnictwa Świnoujście funkcjonują następujące koła łowieckie:

Zarząd Okręgowy PZŁ w Szczecinie, 71-316 Szczecin ul. Waryńskiego 43,
Koło Łowieckie „DZIK” -Świnoujście, 72-600 Świnoujście, ul. Krzywa 11.

Zagadnienia horyzontalne

Zmiany klimatu – Ocieplenie klimatu może spowodować migrację obcych gatunków oraz wycofywanie się gatunków rodzimych, nieprzystosowanych do cieplejszych warunków. W wyniku zmian klimatycznych istotnym zmianom uleg mogą składy gatunkowe i typy lasów. W kontekście pojawiającego się zjawiska suszy wystąpić może ograniczenie powierzchni terenów wodno-błotnych, w tym stopniowe wysychanie i zanik torfowisk, wilgotnych lasów, borów oraz małych zbiorników wodnych. Stanowi to zagrożenie dla licznych gatunków, które mogą bytować na tych terenach, bądź korzystają z nich jako rezerwarów wody pitnej, co może skutkować wyginięciem lub migracją gatunków. Proces ocieplania może sprzyjać rozwojowi chorób i szkodników. W warunkach oczekiwanych zmian klimatu, które przyczynią się do migracji i zmian zasięgów występowania poszczególnych gatunków, zachowanie drożności korytarzy ekologicznych postrzegane jest jako czynnik pozwalający łagodzić antropopresję. Sieci ekologiczne, stanowić mogą ważny element adaptacji do zmian klimatu. Obserwowana jest również postępująca ekspansja gatunków obcych, w tym gatunków inwazyjnych, w szczególności zagrażających rodzimym gatunkom i siedliskom przyrodniczym.

Przykładem działań łagodzących zmiany klimatyczne na terenach miejskich jest: przywracanie i zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, zadrzewień, zakrzewień oraz zwiększanie terenów zieleni. Ważnym aspektem jest dążenie do jej integracji z zielenią naturalną, zwiększanie różnorodności biologicznej na terenach miejskich (np. łąki kwietne, ograniczenie koszenia), uwzględnianie w dokumentach planistycznych aspektu klimatycznego tak, aby projektowane w nich działania w pełni odpowiadały potrzebom ochrony gatunków i siedlisk. Uwagę należy skupić także na ochronie przed erozją i zwiększeniem zasolenia stref przybrzeżnych w celu ochrony ekosystemów nadmorskich.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska – Wpływ na zasoby przyrodnicze może mieć zagrożenie biogenami i ściekami przemysłowymi. Obszary zalesione znajdują się w sytuacji stałego zagrożenia przez czynniki abiotyczne (głównie antropogeniczne) i biotyczne (np. anomalia pogodowe). Istotnym zagrożeniem są nadal zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

Działania edukacyjne – Głównym celem edukacji ekologicznej powinno być zachęcenie mieszkańców do poszanowania obszarów cennych przyrodniczo, aktywnego wypoczynku czy przybliżenie problematyki gospodarki leśnej oraz właściwego zachowania na obszarach leśnych w przypadku m.in. biwakowania.

Monitoring środowiska – Monitoring prowadzony jest przez nadleśnictwa, zarządców obszarów chronionych oraz Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Analiza SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono w celu wyodrębnienia najważniejszych problemów i zagrożeń miasta Świnoujście w zakresie zasobów przyrodniczych.

Tabela 31. Analiza SWOT – Zasoby przyrodnicze

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Duża bioróżnorodność terenu wynikająca z dużego zróżnicowania ukształtowania terenu miasta,</p> <p>Ustanowione na terenie miasta obszarowe i punktowe formy ochrony przyrody,</p> <p>Występowanie na terenie gminy rzadkich, objętych ochroną gatunków roślin i zwierząt (np. ostoja ptactwa Karsiborska Kępa na wyspie Karsibór),</p> <p>Możliwość zwiększania potencjału przyrodniczego miasta dzięki potencjałowi ludzkiemu – bazie naukowej,</p>	<p>Podatność zasobów przyrody ożywionej na zanieczyszczenia środowiska,</p> <p>Mała lesistość terenu miasta,</p> <p>Brak terenów zieleni urządzonej na terenie Warszowa,</p> <p>Presja urbanistyczna i fragmentacja przestrzeni przyrodniczej,</p> <p>Ekstremalne zjawiska pogodowe – huraganowe wiatry, ulewy, susze powodujące straty w siedliskach,</p> <p>Niekontrolowane rozprzestrzenianie się obcych gatunków inwazyjnych,</p>

<p>Występowanie bogatej fauny na wyspach i w lasach w południowej części miasta, Unikatowe ekosystemy wynikające z nadmorskiego położenia (cenna roślinność w pasie wydm wzdłuż brzegu morskiego), Uzdrowiskowa atrakcyjność miasta, Bogactwo świata zwierzęcego, zwłaszcza gatunków uznanych za ginące lub zagrożone, Zieleń urządzona stanowiąca ważny element środowiska przyrodniczego np. Park Zdrojowy, promenada nadmorska</p>	<p>Brak opracowanych projektów planów ochrony dla obszarów Natura 2000 "Delta Świny" (PLB320002) i "Wolin i Uznam" (PLH320019), Brak monitoringu występowania szkodników owadzych w lasach</p>
<p>SZANSE</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<p>Monitoring obszarów chronionych, Powstanie nowych miejsc zieleni miejskiej, Edukacja ekologiczna mieszkańców i promocja walorów przyrodniczych miasta, Bieżąca pielęgnacja i monitoring stanu zieleni w mieście, w tym pomników przyrody, Zagospodarowanie terenów zielonych poprzez nasadzenia izolacyjne i krzewów ozdobnych w kwartale ulic Wielkopolska 1–1b w Świnoujściu, Wzmocnienie potencjału rozwojowego wyspy Karsibór w oparciu o cenne walory przyrodnicze - zagospodarowanie terenu wzdłuż Młyńskiej Toni</p>	<p>Wichury powodujące ubytek w zadrzewieniu na terenie miasta (złomy i wywroty), Postępujący proces turystycznego zagospodarowywania wybrzeża, Zaniedbania w zakresie utrzymania zieleni urządzonej na terenie Miasta Świnoujście Duża presja turystyczna na tereny o wysokich walorach przyrodniczych (obszary Natura 2000, Woliński Park Narodowy),</p>

Źródło: opracowanie własne

Zagrożenia poważnymi awariami

Analiza stanu wyjściowego

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.) za poważną awarię uważa się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Natomiast przez poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię powstałą w zakładzie.

Podstawowym aktem prawnym w zakresie poważnych awarii jest ustawa Prawo ochrony środowiska, w której zawarte są przepisy ogólne, instrumenty prawne służące przeciwdziałaniu poważnej awarii przemysłowej, obowiązki prowadzącego zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, obowiązki organów administracji związane z awarią przemysłową oraz zagadnienie współpracy międzynarodowej w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej o charakterze transgranicznym.

Ochrona środowiska przed poważną awarią oznacza zapobieganie zdarzeniom mogącym powodować awarię oraz ograniczanie jej skutków dla ludzi i środowiska. W zakresie przeciwdziałania poważnym awariom do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1070.) należy:

kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii,
prowadzenie szkoleń dla organów administracji oraz podmiotów, o których mowa w pkt 1,
badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska,
prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska.

W przypadku wystąpienia poważnej awarii lub zdarzeń o znamionach poważnej awarii Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w akcji ich zwalczania z organami właściwymi do jej prowadzenia

(głównie Państwową Strażą Pożarną ale również OSP) oraz sprawuje nadzór nad usuwaniem skutków tych awarii.

Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska na terenie miasta znajdują się dwa zakłady kwalifikowane jako zakłady dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii:

Baltchem S.A. Zakłady Chemiczne w Szczecinie - Terminal przeładunkowy w Świnoujściu (ul. Karsiborska 35),

Terminal Regazyfikacyjny Skroplonego Gazu Ziemnego w Świnoujściu PLNG S.A. (ul. Ku Morzu 1), oraz jeden zakład zwiększonego ryzyka:

Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. Terminal Paliw w Świnoujściu (ul. Bunkrowa 5).

WIOŚ w Szczecinie w latach 2016 – 2020 przeprowadził 137 kontroli podmiotów korzystających ze środowiska. Były to kontrole przeprowadzone na podstawie analizy dokumentacji z ustalonym podmiotem oraz wyjazdy w teren z ustalonym podmiotem. Podczas 64 kontroli stwierdzono naruszenia przepisów ochrony środowiska.

W 2017 roku na terenie województwa wystąpił 1 przypadek poważnej awarii, spełniającej kryteria rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii, objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Na terenie Terminalu LNG w Świnoujściu, w wyniku silnych podmuchów wiatru 29 października 2017 r. doszło do niekontrolowanego przemieszczenia się suwnicy na dachu zbiornika magazynowego skroplonego gazu ziemnego, która uszkodziła armaturę służącą do opomiarowania zbiornika, a następnie spadła ze zbiornika na estakadę rurociągu, naruszając jej elementy.

Zgodnie z danymi Urzędu Morskiego w Szczecinie na terenie środowiska morskiego oraz portowego corocznie występują zdarzenia powodujące zanieczyszczenie wód morskich. W 2017 roku wystąpiło 6 zjawisk zanieczyszczenia środowiska morskiego substancją ropopochodną oraz jedno zjawisko zanieczyszczenia wód morskich olejem hydraulicznym. W 2018 roku odnotowano trzy zgłoszenia: zanieczyszczenie wód portowych resztkami farby i materiałami użytymi do piaskowania, zanieczyszczenie wód pozostałościami po usuwaniu farb malarskich ze statku oraz zanieczyszczenie w wyniku prowadzenia prac przeładunkowych. W 2019 roku doszło do czterech wydarzeń powodujących zanieczyszczenie wód portowych olejem hydraulicznym, substancją ropopochodną oraz ściekami fekalnymi. W 2020 roku miały miejsce dwa wydarzenia zanieczyszczenia środowiska morskiego, po piaskowaniu kadłuba statku oraz w wyniku wycieku oleju hydraulicznego.

Każdy podmiot działający na terenie portu Świnoujście posiada Plan Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń, uzgodniony z Morską Służbą Poszukiwania i Ratownictwa oraz Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej.

Urząd Morski prowadzi na terenie Świnoujścia monitoring strefy brzegowej w ramach skanowania laserowego. Dodatkowo planowane jest stworzenie projektów planów ochrony dla obszarów Natura 2000, w części obejmującej obszary morskie nadzorowane przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie. Jednocześnie prowadzona jest inwestycja pn. „Modernizacja toru wodnego Świnoujście – Szczecin do głębokości 12,5 metra”, w skład której wchodzi także przebudowa umocnień brzegowych, zlokalizowanych na wodach wewnętrznych m.in. miasta Świnoujście.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie corocznie prowadzi kontrole w ramach ogólnokrajowego cyklu kontrolnego przestrzegania przez gminy przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2022 poz. 1297 ze zm.). Celem kontroli prowadzonych w ramach cyklu kontrolnego jest weryfikacja organizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach oraz ocena sposobu wdrażania i realizacji przepisów ww ustawy. W 2017 roku przeprowadzono kontrolę w dwóch gminach miejskich, w tym na terenie Świnoujścia (adresy dwóch punktów: ul. Karsiborska 31, Świnoujście, podmiot zarządzający: Remondis Szczecin Sp. z o.o. Oddział Świnoujście, ul. Karsiborska 31, Świnoujście oraz ul. Pomorska 10, Świnoujście-Przytór, podmiot zarządzający: Celowy Związek Gmin R-XXI, Plac Wolności 5, Nowogard), w 6 gminach miejsko-wiejskich oraz 3 gminach wiejskich.

Wszystkie kontrolowane gminy w 2017 r. utworzyły stacjonarne punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych ogólnodostępne dla właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarki odpadami. 3 gminy prowadziły PSZOK samodzielnie, a 8 gmin zleciło ten obowiązek innym podmiotom.

Zagadnienia horyzontalne

Zmiany klimatu – Zaburzeniom równowagi w systemie środowiska geograficznego wywołanym ocieplaniem się klimatu mogą towarzyszyć zmiany, które w sposób bezpośredni lub pośredni powinny być uwzględniane w planowaniu przestrzennym w kontekście mogącej się pojawić poważnej awarii lub nadzwyczajnego zagrożenia środowiska. Dotyczą one wielu aspektów o charakterze horyzontalnym, od gospodarki rolnej, leśnej i wodnej (niszczące susze, pożary, powodzie i podtopienia, itd.), przez przemysł i energetykę (zmiany technologii), bezpieczeństwo ludzi i mienia (ekspozycja na powodzie i podtopienia, osuwiska i pożary) po infrastrukturę (ekspozycja na nadmiar lub niedobór wód, wichury).

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska – Na terenie powiatu ryzyko wystąpienia poważnych awarii związane jest głównie z obszarami działalności przemysłowej oraz transportem drogowym. Powstanie awarii przemysłowej stwarza zwykle zagrożenie dla środowiska oraz zdrowia i życia mieszkańców. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska powstają w transporcie drogowym na skutek wypadków i zdarzeń drogowych, w których biorą udział pojazdy przewożące substancje niebezpieczne, a które mogą spowodować m.in.: skażenie powietrza, wód, gleb oraz pożary.

Działania edukacyjne – Edukację w zakresie właściwego zachowania w sytuacji wystąpienia poważnej awarii realizują głównie jednostki PSP i WIOŚ. Na podstawie katalogów zagrożeń sporządzane są plany ratownicze dla terenu powiatu oraz przeprowadzane są szkolenia strażaków jednostek ratowniczo - gaśniczych PSP, członków jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych oraz ratowników z jednostek włączonych do systemu ratowniczo gaśniczego.

Monitoring środowiska – Monitoring związany z awariami przemysłowymi spoczywa przede wszystkim na prowadzącym zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także Wojewodzie i WIOŚ.

Analiza SWOT

Przeprowadzenie oceny stanu aktualnego obszaru interwencji zagrożenia poważnymi awariami pozwoliło na przeprowadzenie analizy SWOT przedstawionej w tabeli poniżej.

Tabela 32. Analiza SWOT – Zagrożenie poważnymi awariami

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Kontrole prowadzone przez WIOŚ, Opracowany monitoring linii brzegowej, Opracowany Plan Zwalczania Zagrożeń i Zanieczyszczeń,	Transport substancji niebezpiecznych przez tereny zabudowane, Lokalizacja zakładów dużego ryzyka poważnej awarii oraz zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii, Naruszenia prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadowej, Występowanie zjawisk zanieczyszczenia wód morskich, Duża presja turystyczna na tereny o wysokich walorach przyrodniczych,
SZANSE	ZAGROŻENIA
Wspieranie jednostek OSP poprzez doposażanie w niezbędny sprzęt, szkoleń na wypadek wystąpienia poważnej awarii, Monitoring tras transportu wodnego Poprawa bezpieczeństwa budynków wielorodzinnych poprzez montaż instalacji przeciwpożarowej oraz wymianę innych instalacji towarzyszących	Wypadek podczas transportu niebezpiecznych substancji, Możliwość powstania zakładów ZZR, Możliwość wystąpienia poważnej awarii

Zródło: Opracowanie własne

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska i adaptacje do zmian klimatu

W ostatnich dziesięcioleciach obserwuje się coraz bardziej widoczne skutki zmian klimatu, polegające m.in. na wzroście temperatury oraz zwiększeniu częstotliwości i skali ekstremalnych zjawisk

pogodowych. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski, a proces ten w kolejnych latach będzie się nadal pogłębiał. Wobec tego konieczne i ekonomicznie uzasadnione jest prowadzenie adaptacji do nadchodzących zmian.

Przez adaptacje do zmian klimatu należy rozumieć taki sposób planowania, realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia, aby było ono optymalnie przystosowane do postępujących zmian klimatu, jak również by nie powodowało zwiększenia wrażliwości elementów środowiska na zmiany klimatu.

W związku z powyższymi uwarunkowaniami w celu ograniczenia gospodarczego i społecznego ryzyka związanego ze zmianami klimatycznymi, opracowano Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 (SPA2020), który wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020. Jako najbardziej wrażliwe na zmiany klimatu, wskazano dziedziny i obszary, takie jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Pamiętać jednak trzeba, że kwestie związane ze zmianami klimatu, dotyczyć mogą również przedsięwzięć z innych dziedzin i obszarów.

Głównym obszarem narażonym na zmiany klimatu jest gospodarka wodna. Występowania ulewnych deszczy zwiększają zagrożenie wystąpienia powodzi i podtopień. Miasto Świnoujście zagrożone jest powodzią od strony morza. Duże zagrożenie występuje na lewym brzegu Świny w jej ujściowym odcinku. Wg analizy rozkładu przestrzennego ryzyka powodziowego w gminie zidentyfikowano zintegrowany poziom ryzyka od morza na poziomie bardzo wysokim.

Na potrzeby skutecznej ochrony przed powodzią opracowana została Instrukcja operacyjna na wypadek zagrożenia powodziowego i innych zdarzeń kryzysowych w regionie Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Instrukcja zawiera wskazania dla Zespołów Ratowania Kryzysowego w PGW WP RZGW Szczecin i podległych jednostek, w przypadku wystąpienia m.in. ryzyka powodziowego, Ponadto zawiera wykazy wałów przeciwpowodziowych, stacji pomp dla danych i obszarów oraz zestawienie i charakterystykę zagrożeń.

W ostatnich latach występują coraz częstsze i intensywniejsze fale upałów. Okresy, gdy dni upalne trwają przez co najmniej kilka dni stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzi. Wysokie temperatury prowadzą do zaburzeń układu krążenia, pracy nerek, układu oddechowego i metabolizmu. Szczególnie narażone na udar słoneczny są osoby starsze oraz dzieci. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej wydaje ostrzeżenie przed upałami. Podczas okresów upałów zaleca się pozostawanie w budynkach zwłaszcza w godzinach największego nasłonecznienia. W celu adaptacji należy rozbudowywać systemy klimatyzacyjne w budynkach użyteczności publicznej oraz prywatnych mieszkaniach. Długo trwające fale upałów powodują występowanie zjawiska suszy. Susza jest skutkiem długotrwałych okresów bez opadów atmosferycznych i upałów, kiedy maksymalna temperatura dobową osiąga wartości wyższe niż 30°C. Ujemny wpływ zjawiska suszy można zaobserwować w różnych dziedzinach gospodarczych i społecznych. Jednym z najbardziej wrażliwych na niedobory wody sektorów jest rolnictwo. Występowanie zjawiska suszy obniża potencjał produkcyjny gleb i utrudnia prowadzenie produkcji rolnej.

Obniżenie wód gruntowych może także doprowadzić do utraty bioróżnorodności oraz bezpośredniego zniszczenia rodzimych siedlisk naturalnych. Zanik małych powierzchniowych zbiorników wodnych (bagien, stawów, oczek wodnych, potoków i małych cieków) stanowi zagrożenie dla licznych gatunków, które bytują na tych terenach, bądź korzystają z nich okresowo. Obniżanie się poziomu wód gruntowych negatywnie wpływa na różnorodność biologiczną w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu opracował Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Odry. Podstawą prawną sporządzania planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych jest ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 roku (Dz. U. 2020 r., poz. 310), który nakłada na dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej obowiązek przygotowywania planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych. Zgodnie z art. 88r. ust. 3 i ust. 4 powyższej ustawy, plany przeciwdziałania skutkom suszy zawierają: analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych;

proponując budowę, rozbudowę lub przebudowę urządzeń wodnych;
proponując niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji;

katalog działań służących ograniczeniu skutków suszy.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych stanowi podstawę do opracowania planów przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy. Jego głównym zadaniem jest wskazanie propozycji działań, zarówno technicznych, jak i nietechnicznych, mających na celu przeciwdziałanie i łagodzenie skutków suszy.

Zmiany klimatu wpływają także na procesy fizyczne, chemiczne i biologiczne w ciekach wodnych. Z powodu wzrostu temperatury następuje przyspieszenie zjawiska eutrofizacji. W celu jego ograniczenia wymagane jest podjęcie działań ograniczających spływ biogenów z pól uprawnych poprzez ograniczenie wykorzystania sztucznych nawozów przez rolników. Ważną rolę pełnią tu Ośrodki Doradztwa Rolniczego, zachęcające rolników do rolnictwa ekologicznego czy ekstensywnego.

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska takie jak min. gwałtowne burze z silnym wiatrem, długotrwałe susze zwiększające ryzyko pożaru w lasach, powodują zagrożenie dla ludzi oraz dóbr materialnych. Ochronę przed nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska oraz innymi zdarzeniami zagrażającymi zdrowiu lub życiu ludzi zajmuje się Państwowa Straż Pożarna. W związku ze zmianami klimatu liczba zdarzeń zagrażających ludziom i środowisku może wzrastać. Na terenie miasta Świnoujście znajduje się Komenda Powiatowej Straży Pożarnej. Jednostki OSP są wyposażone w specjalistyczny sprzęt dzięki czemu mogą skutecznie wspomóc w działaniach jednostki PSP.

Skuteczna adaptacja do zmian klimatu nie jest możliwa do przeprowadzenia bez osiągnięcia odpowiedniego poziomu świadomości zagrożeń w społeczeństwie. Konieczne jest zatem wdrożenie działań edukacyjnych zarówno w ramach edukacji formalnej, jak i szerokiej edukacji pozaformalnej przyczyniającej się do podnoszenia świadomości społecznej. Podstawowym celem jest zwiększenie zrozumienia wpływu procesów klimatycznych na życie społeczne i gospodarcze.

Działania edukacyjne

Edukacja ekologiczna jest zagadnieniem horyzontalnym dotyczącym wszystkich obszarów ochrony środowiska. Głównym jej celem jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju, upowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju, kształtowanie zachowań prośrodowiskowych ogółu społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży.

Konieczność prowadzenia działań z zakresu edukacji ekologicznej wynika z polskich i europejskich aktów prawnych oraz dokumentów strategicznych, w tym z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973 ze zm.). w ustawie tej zawarto przede wszystkim obowiązek uwzględniania problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w programach kształcenia ogólnego we wszystkich typach szkół.

Działania edukacyjne powinny jednak obejmować także dorosłych mieszkańców, ponieważ to oni mają największy wpływ na obecny stan środowiska w gminie. Prowadzone działania edukacyjne powinny dotyczyć przede wszystkim prawidłowego postępowania z odpadami, ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z domowych kotłowni oraz podnosić ogólną świadomość ekologiczną lokalnej społeczności.

Bardzo ważne jest planowanie i realizowanie działań w zakresie edukacji ekologicznej na szczeblu lokalnym mających na celu ukształtowanie świadomości mieszkańców przejawiającej się w ich konkretnych działaniach związanych z troską o otaczające ich najbliższe środowisko.

Na terenie miasta Świnoujście edukacja ekologiczna prowadzona jest m.in. w placówkach edukacyjnych, ale edukowani są również dorośli mieszkańcy gminy. Tematyka edukacji ekologicznej to przede wszystkim:

racjonalna gospodarka odpadami i ich segregacja,

edukacja w zakresie szkodliwości azbestu, efektywności energetycznej czy niskiej emisji.

Instytucjami i organizacjami, które mogą wspierać działania gminy w zakresie kształtowania świadomości ekologicznej są: Narodowy oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Oprócz organizowania własnych działań, gmina powinna także włączać się w

akcje edukacyjne prowadzone na wyższym poziomie administracyjnym czy organizowane przez fundacje i stowarzyszenia pozarządowe. Udział w kampaniach organizowanych na przykład przez Ministerstwo Środowiska, które udostępnia niezbędne materiały takie jak infografiki, ulotki, poradniki itp. obniża koszty realizacji edukacji ekologicznej.

Monitoring Środowiska

Źródłem informacji o środowisku jest w szczególności państwowy monitoring środowiska. Został on utworzony ustawą z dnia 10 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. 2021 poz.1070 ze zm.) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Państwowy Monitoring Środowiska stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Gromadzone informacje służą wspomaganiu działań na rzecz ochrony środowiska, poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska lub innych poziomów określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów lub innych wymagań,

występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych, przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo-skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Strategiczny Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020-2025 opracowany przez GIOŚ zastępuje „Program państwowego monitoringu środowiska na lata 2016-2020” zatwierdzony przez Ministra Środowiska w roku 2015. Niniejszy program obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, z „Polityki ekologicznej państwa 2030” i strategii rozwoju Państwa, w tym „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”, jak również ze zobowiązań międzynarodowych, w tym procesu monitorowania Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ.

W „Strategicznym programie państwowego monitoringu środowiska na lata 2020 - 2025” zaplanowano kontynuację większości dotychczasowych zadań przewidzianych do realizacji w „Programie państwowego monitoringu środowiska na lata 2016-2020”, jednak sposób realizacji części z nich uległ istotnym zmianom, przede wszystkim związanym ze zmianą sposobu funkcjonowania i finansowania państwowego monitoringu środowiska w ramach Inspekcji Ochrony Środowiska.

Wojewódzki Program Monitoringu Środowiska, podobnie jak program na poziomie krajowym, zakłada zarówno kontynuację badań i prac prowadzonych przez ostatnie lata, jak również rozszerzenie i zmiany w zakresie i sposobie wykonywania badań i ocen zgodnie z wdrażanymi przepisami dostosowującymi zakres i cele do wymagań obowiązujących przepisów i potrzeb. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu bierze bezpośredni udział w PMS badając:

jakość powietrza,

jakość wód powierzchniowych,

jakość wód podziemnych,

jakość gleb i ziemi,

jakość przyrody,

poziomu promieniowania jonizującego,

poziomy pól elektromagnetycznych,

poziomy natężenia dźwięku (hałasu).

W ramach podsystemu monitoringu jakości powietrza, w latach 2016 - 2020 WIOŚ w Szczecinie będzie realizował zadania związane z badaniem i oceną stanu zanieczyszczenia powietrza, do których należą:

wspomaganie systemu rocznych ocen jakości powietrza metodami modelowania matematycznego
pięcioletnia ocena jakości powietrza na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza

krótkoterminowe prognozy zanieczyszczenia powietrza

monitoring tła miejskiego pod kątem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych

pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} dla potrzeb monitorowania procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia

pomiary składu pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, rtęci w stanie gazowym oraz depozycji metali ciężkich i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) na stacjach monitoringu tła regionalnego

monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocena depozycji zanieczyszczeń do podłoża
pozyskiwanie informacji o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do powietrza dla potrzeb realizacji zadań w ramach monitoringu jakości powietrza

Celem funkcjonowania podsystemu monitoringu jakości wód, zgodnie art. 26 POŚ, jest uzyskiwanie informacji i danych dotyczących jakości wód śródlądowych powierzchniowych i podziemnych oraz wód morskich. W ramach podsystemu monitoringu jakości wód w województwie zachodniopomorskiego prowadzony jest:

monitoring wód powierzchniowych obejmujący wody śródlądowe,
monitoring jakości wód podziemnych.

Monitoring wód powierzchniowych w latach 2016–2020 prowadzony przez WIOŚ we Wrocławiu będzie obejmował następujące zadania:

badania i ocena stanu rzek, w tym zbiorników zaporowych

badania i ocena stanu jezior

badania i ocena stanu wód przejściowych i przybrzeżnych

badania i ocena stanu elementów hydromorfologicznych wszystkich rodzajów wód powierzchniowych

badania i ocena jakości osadów dennych w rzekach i jeziorach

wdrażanie wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/39/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. zmieniającej dyrektywę 2000/60/WE i 2008/105/WE w zakresie substancji priorytetowych w dziedzinie polityki wodnej.

Monitoring wód podziemnych w latach 2016–2020 prowadzony przez WIOŚ w Szczecinie będzie obejmował badania i ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych.

Celem badań jest dostarczenie wiedzy o stanie wód, koniecznej do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu oraz ochrony wód przed zanieczyszczeniem. Działania te powinny zapewnić ochronę przed eutrofizacją spowodowaną wpływem źródeł bytowo-komunalnych i rolniczych oraz ochronę przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego. Monitoring oraz działania planowane i realizowane są zgodnie z sześciolletnim cyklem gospodarowania wodami, wynikającym z przepisów prawa krajowego, transponujących wymagania dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1-73, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdział 15, tom 5, str. 275-346) zwanej Ramową Dyrektywą Wodną.

W ramach PMS WIOŚ będzie także prowadził pomiary i ocenę stanu akustycznego środowiska. Celem funkcjonowania tego podsystemu jest zapewnienie informacji dla potrzeb ochrony przed hałasem realizowanej w szczególności poprzez instrumenty planowania przestrzennego oraz instrumenty ochrony środowiska, takie jak mapy akustyczne i programy ochrony przed hałasem oraz rozwiązania techniczne ukierunkowane na źródła lub minimalizujące oddziaływanie np. ekrany akustyczne. Mierzony będzie poziom hałasu emitowany przez źródła przemysłowe oraz komunikacyjne (drogi, linie kolejowe, tramwajowe oraz lotniska).

W kolejnych latach będą kontynuowane rozpoczęte w roku 2008 prace, w zakresie obserwacji stanu poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych. Monitoring pól elektromagnetycznych odbywa się poprzez pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz. Na terenie miasta Świnoujście nie przewidziano pomiarów natężenia PEM.

CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA ORAZ ICH FINANSOWANIE

Cele ochrony środowiska i kierunki interwencji

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do 2028 roku ma służyć realizacji przez gminę Miejską Świnoujście polityki ochrony środowiska i nawiązywać do polityki ochrony środowiska wyższych jednostek, a sam Program Ochrony Środowiska musi być spójny z założeniami dokumentów strategicznych i programowych wyższego rzędu.

Dokument będzie stanowił podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem, spajając wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska w gminie. Głównym celem programu jest: Zrównoważony rozwój Miasta Świnoujście dążący do poprawy jakości życia mieszkańców oraz stanu środowiska przyrodniczego.

Pod każdą z charakterystyk dziesięciu obszarów interwencji przeprowadzona została analiza SWOT, mająca na celu określenie największych zagrożeń środowiska, słabych i mocnych stron istniejącego stanu środowiska oraz wskazanie dążeń w tych obszarach i szans na jego poprawę.

Na tej podstawie, zgodnie z wytycznymi Ministra Środowiska z 2015 roku dot. opracowywania programów ochrony środowiska, wyznaczono cele wraz z wskaźnikami stanu aktualnego i stanu docelowego. Narzędziem osiągnięcia stanu docelowego jest realizacja wyznaczonych w ramach obszarów zadań, które zostały zgrupowane w harmonogramie zadań. Cele, wskaźniki, kierunki interwencji oraz zadania przedstawia tabela nr 33. Zostały w niej określone również źródła finansowania wyznaczonych zadań, będą zarówno środki własne gminy, jak i dotacje zewnętrzne, środki własne i pozyskane przez inne jednostki realizujące zadania. Do wyznaczonych zadań przypisano orientacyjną kwotę i czas realizacji. Kwoty i czas realizacji w wielu przypadkach zależą od możliwości i wielkości uzyskanych dotacji. Niektóre z zadań będą realizowane w ramach obowiązków pracowników Urzędu Miasta. W tabeli 34 przedstawiono harmonogram zadań własnych wraz z finansowaniem, z kolei w tabeli nr 35 zadania wykonywane przez inne jednostki tzw. zadania monitorowane.

Harmonogram rzeczowo-finansowy

Tabela 33. Cele, wskaźniki, kierunki interwencji oraz zadania przewidziane do realizacji na terenie Miasta Świnoujście

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	I. Poprawa jakości powietrza	redukcja emisji pyłu PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu do powietrza z sektora komunalno-bytowego do roku prognozy Programów ochrony powietrza (2026) [Mg/rok]	PM10 - 132,183 PM2,5 - 130,040 B(a)P - 0,069	PM10 - 99,137 PM2,5 - 97,530 B(a)P - 0,051	I.1. Rozwój odnawialnych źródeł energii	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodinnym na terenie Miasta	Mieszkańcy Miasta i Gminy Świnoujście	Ograniczone środki finansowe
						I.2. Zmniejszenie emisji pochodzącej ze spalania paliw podczas ogrzewania budynków	Wymiana kotłów (pieców) w gospodarstwach indywidualnych na obszarze Miasta Świnoujście	Urząd Miasta Świnoujście/ mieszkańcy gminy	Ograniczone środki finansowe
							Budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej Jachtowa/Zdrojowa	Wykonawca zewnętrzny PEC Sp. z o.o. w Świnoujściu	Ograniczone środki finansowe
							Modernizacja sieci ciepłej od komory B10 do komory B1 – II etap	Wykonawca zewnętrzny PEC Sp. z o.o. w Świnoujściu	Ograniczone środki finansowe
							Modernizacja sieci ciepłej od komory B19-3 do komory B19-13	Wykonawca zewnętrzny PEC Sp. z o.o. w Świnoujściu	Ograniczone środki finansowe
							Modernizacja sieci ciepłej wzdłuż ul. Sienkiewicza	Wykonawca zewnętrzny PEC Sp. z o.o. w Świnoujściu	Ograniczone środki finansowe
						I.3. Zwiększenie efektywności energetycznej w gminie	Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania energią	Urząd Miasta Świnoujście	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							Modernizacja obiektów użyteczności publicznej	Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe
							Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Świnoujściu	Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe
							Termomodernizacja energetyczna budynku Dąbrowskiego 4	Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe
							Termomodernizacje 3,5	Spółdzielnia Mieszkaniowa Słowianin	Ograniczone środki finansowe
							Termomodernizacje 2-8	Spółdzielnia Mieszkaniowa Słowianin	Ograniczone środki finansowe
							Wymiana oświetlenia tradycyjnego na energooszczędne, wymiana urządzeń gospodarstwa domowego na energooszczędne	Mieszkańcy Miasta	Ograniczone środki finansowe, brak chęci mieszkańców do podjęcia działań
							Wybieranie energooszczędnych źródeł oświetlenia i sprzętów biurowych	Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe
							Modernizacja systemu oświetlenia ulicznego na energooszczędne	Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
						Budowa oświetlenia drogowego na terenie Miasta Świnoujście – polepszenie życia mieszkańców Miasta poprzez budowę nowych lamp oświetlania drogowego	Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe	
						Zakup autobusów elektrycznych	Komunikacja Autobusowa Sp. z o.o.	Ograniczone środki finansowe	
						Infrastruktura do ładowania autobusów (ładowarki, pantografy)	Komunikacja Autobusowa Sp. z o.o.	Ograniczone środki finansowe	
					I.4. Usprawnienie połączeń transportowych między wyspami Uznam i Wolin	Usprawnienie połączenia komunikacyjnego pomiędzy wyspami Uznam i Wolin	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Ograniczone środki finansowe	
						Budowa infrastruktury związanej z modernizacją węzła przesiadkowego kolejowo-promowo-autobusowego w Świnoujściu	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Ograniczone środki finansowe	
						Budowa systemu zarządzania ruchem w mieście	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Ograniczone środki finansowe	
					I.5. Edukacja społeczeństwa w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza	Prowadzenie systematycznych akcji edukacji ekologicznej w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza oraz uświadamianie nt. problemu niskiej emisji	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców	
					I.5. Świnoujście całorocznym kurortem	Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju branży turystycznej	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Ograniczone środki finansowe	

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
2.	Zagrożenia hałasem	Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców gminy	Łączna długość sieci dróg publicznych zlokalizowanych na terenie miasta [km]	127,7	140,0	II.1. Zmniejszenie emisji hałasu z transportu drogowego/Poprawa dostępności Miasta	Budowa silnej marki Świnoujścia, jako kurortu w oparciu o strategię marketingową	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Ograniczone środki finansowe
							Rozszerzenie oferty turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze, wartości historyczne i transgraniczność Miasta	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Ograniczone środki finansowe
							Budowa obwodnicy wschodniej łączącej tereny portowe na wyspie Uznam z drogą krajową nr 93 w Świnoujściu	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Wysoki koszt inwestycji drogowych
3.	Pola elektromagnetyczne	Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Liczba osób narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne	0	0	III.1. Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych na człowieka i środowisko	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi	Urząd Miasta Świnoujście	Nieefektywny system planowania przestrzennego w gminie
							Przebudowa chodników i jezdni w drogach powiatowych i gminnych	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Wysoki koszt inwestycji drogowych
							Rozbudowa ulicy Jachtowej i Zdrojowej	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Wysoki koszt inwestycji drogowych
4.	Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych	Udział JCWPd o dobrej lub zadowalającej jakości [%]	0	100	IV.1. Zmniejszenie presji rolnictwa na stan wód	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi	Urząd Miasta Świnoujście	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
							Edukacja mieszkańców na temat rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych	Urząd Miasta Świnoujście	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
4.	Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych	Udział JCWPd o dobrej lub zadowalającej jakości [%]	0	100	IV.1. Zmniejszenie presji rolnictwa na stan wód	Upowszechnienie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie prawidłowego stosowania i przechowywania środków ochrony roślin oraz ograniczanie ich złego	Urząd Miasta Świnoujście	Brak dotacji

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							wpływu na wody powierzchniowe i podziemne		
						IV.2. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie ochrony wód	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem	Urząd Miasta Świnoujście	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
						IV.3. Utrzymanie wód	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ Szczecin	Niedokładność pomiarów
							Skanowanie laserowe morskiej strefy brzegowej w granicach administracyjnych Urzędu Morskiego w Szczecinie	Urząd Morski w Szczecinie/ Budżet Państwa	Brak środków finansowych, zanieczyszczenie chemiczne wód

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni Kanału Karsiborskiego (modernizacja dwóch przepustozastawek na kanale Karsibór A)	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Ograniczone środki finansowe
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	V. Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej	Procent ludności korzystającej z kanalizacji % (GUS)	94,5	100	V.1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	Stała kontrola zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe
			Procent ludności korzystającej z wodociągów % (GUS)	100	100		Przebudowa i modernizacja sieci deszczowych na terenie miasta	Urząd Miasta Świnoujście/Budżet UE	Ograniczone środki finansowe
							Modernizacja toru wodnego Świnoujście-Szczecin do głębokości 12,5 m (Żegluga Świnoujska)	Urząd Miasta Świnoujście/Budżet UE	Ograniczone środki finansowe
6.	Zasoby geologiczne	VII. Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze źródeł	Wydobycie wód leczniczych [m3/h]	10,55	13,00	VI.1. Nadzór nad zasobami kopalin wód leczniczych	Uwzględnianie ochrony złóż kopalin w opracowaniach planistycznych	Urząd Miasta Świnoujście, Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego	Nieefektywny system planowania przestrzennego w gminie
7.	Gleby	zapewnienie właściwego sposobu użytkowania	Liczba stref wymagających	5 szt.	0 szt.	VII.1. Ochrona gleb użytkowanych	Minimalizacja negatywnego wpływu działalności rolniczej na stan gleb poprzez wdrażanie Zasad Dobrej	Urząd Miasta Świnoujście	Brak dotacji

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
			rewitalizacji [szt.]			rolniczo	Praktyki Rolniczej w zakresie ochrony gleb użytkowanych rolniczo		
							Wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych	Urząd Miasta Świnoujście	Brak dofinansowania
						VII.2. Zapobieganie niekorzystnym zmianom środowiska glebowego	Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego konieczności ochrony gleb klasy I-IV i racjonalnego gospodarowania ich zasobami	Urząd Miasta Świnoujście	Nieefektywny system planowania przestrzennego w gminie
							Budowa kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów w Świnoujściu	Celowy Związek Gmin R-XXI	Ograniczone środki finansowe
			VIII.3. Rewitalizacja terenów zdegradowanych			Rewitalizacja powojсковych terenów w celu utworzenia centrum usług "Mulnik" w Świnoujściu	Urząd Miasta Świnoujście/ Budżet UE	Ograniczone środki finansowe	
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	IX Racjonalna gospodarka odpadami	Ilość zebranych odpadów zmieszanych [t]	17882,500	20000,00		Coroczne opracowanie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi	Urząd Miasta Świnoujście	Brak środków finansowych
						VIII.1. Wzrost ilości zebranych selektywnie odpadów	Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	Urząd Miasta Świnoujście, mieszkańcy gminy	Brak środków finansowych, niechęć mieszkańców gminy do wymiany pokryć dachowych
							Utrzymanie PSZOK	Urząd Miasta	Brak

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
								Świnoujście	środków finansowych
							Podnoszenie świadomości mieszkańców na temat prawidłowej gospodarki odpadami komunalnych	Urząd Miasta Świnoujście	Brak zainteresowania mieszkańców
9.	Zasoby przyrody	X. Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych gminy	Powierzchnia zieleni urządzonej [ha](GUS)	62,70	70	X.1. Rozwój i utrzymanie zieleni urządzonej	Bieżące utrzymanie zieleni urządzonej na terenie Miasta Świnoujście	Urząd Miasta Świnoujście	Dewastacja mienia publicznego, brak zainteresowania mieszkańców
							Nowe nasadzenia drzew i krzewów, zakładanie zieleni osiedlowej	Urząd Miasta Świnoujście, zarządcy dróg	Ograniczone środki finansowe
							Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe
			Liczba ustanowionych planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	0	6	X.2. Racjonalne korzystanie z zasobów przyrody	Melioracje agrotechniczne, w tym: rozdrabianie pozostałości pozrębowych, usuwanie podszytów – jako prace przygotowujące do	Nadleśnictwo Międzyzdroje	Ograniczone środki finansowe
Zabiegi z zakresu ochrony lasu (odnowienia, przebudowa stanu, pielęgnacja upraw, dokarmianie zwierząt)	Nadleśnictwo Międzyzdroje	Ograniczone środki finansowe							

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							Utrzymanie infrastruktury leśnej w dobrym stanie (utrzymanie obiektów turystycznych i edukacyjnych, budowa wieży widokowej)	Nadleśnictwo Międzyzdroje	Ograniczone środki finansowe
							Ochrona PPOŻ. oraz monitoring występowania szkodników owadzych w lasach	Nadleśnictwo Międzyzdroje	Ograniczone środki finansowe
							Opracowanie projektów planów ochrony dla obszarów Natura 2000 "Delta Świny" (PLB320002) i "Wolin i Uznam" (PLH320019) w części obejmującej obszary morskie nadzorowane przez Dyrektora Urzędu	Urząd Morski w Szczecinie	Ograniczone środki finansowe
							Sporządzenie projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania na środowisko - dla lasów Skarbu Państwa w pasie technicznym wybrzeża morskiego i morskich wód wewnętrznych Urzędu Morskiego w Szczecinie	Urząd Morski w Szczecinie	Ograniczone środki finansowe
							Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	Urząd Miasta Świnoujście, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	Ograniczone środki finansowe, Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
							Wdrażanie wyników audytu krajobrazowego województwa do polityk i programów oraz dokumentów	Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
						planistycznych			
						Uwzględnienie potrzeb ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe	
						Zachowanie różnorodności biologicznej na terenach wiejskich z wykorzystaniem pakietów programów rolno-środowiskowoklimatycznych	właściciele gruntów, ARiMR	Ograniczone środki finansowe	
						Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz przydrożnych	Urząd Miasta Świnoujście, właściciele gruntów, zarządzający drogami	Ograniczone środki finansowe	
					X.1.Zarządzanie ruchem turystycznym w sposób zrównoważony	Określenie pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo	PGL LP, RDOŚ w Szczecinie, Urząd Miasta Świnoujście	Ograniczone środki finansowe	

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
							Organizacja niskoemisyjnego transportu do atrakcji turystycznych	przedsiębiorstwa turystyczne	Ograniczone środki finansowe
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	XI. Ochrona środowiska przed poważnymi awariami	Liczba poważnych awarii na terenie gminy (WIOS)	1	0	XI. Zminimalizowanie ryzyka wystąpienia zdarzeń mogących powodować poważną awarię oraz ograniczenie jej skutków dla ludzi i środowiska	Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych, w tym transportu materiałów niebezpiecznych	Urząd Miasta Świnoujście	Brak zainteresowania ze strony mieszkańców
							Utrzymanie jednostek OSP oraz wsparcie w zakresie wyposażenia do prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom oraz zagrożeniom środowiska i zdrowia człowieka wynikającym z nadzwyczajnych zdarzeń	Urząd Miasta Świnoujście	Brak chętnych do działaniach w ramach OSP

Tabela 34. Zadania własne Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Koszty [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w budownictwie jednorodzinym na terenie Miasta	Mieszkańcy Miasta i Gminy Świnoujście	W ramach wydatków gospodarstw domowych				Środki własne Urzędu Miasta/ NFOŚiGW/ WFOŚiGW
		Wymiana kotłów (pieców) w gospodarstwach indywidualnych na obszarze Miasta Świnoujście	Urząd Miasta Świnoujście	337 500	187 500	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/ Budżet UE/Inne
		Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnego gospodarowania energią	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Modernizacja obiektów użyteczności publicznej	Urząd Miasta Świnoujście	b.d.	-	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/Budżet UE/Inne
		Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Świnoujściu	Urząd Miasta Świnoujście	b.d.	-	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/Budżet UE/Inne
		Termomodernizacja energetyczna budynku Dąbrowskiego 4	Urząd Miasta Świnoujście	1 100 000,00	-	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/Budżet UE/Inne
		Wymiana oświetlenia tradycyjnego na energooszczędne, wymiana urządzeń gospodarstwa domowego na energooszczędne	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Koszty [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
		Wybieranie energooszczędnych źródeł oświetlenia i sprzętów biurowych	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Modernizacja systemu oświetlenia ulicznego na energooszczędne	Urząd Miasta Świnoujście	Kwota środków nieznana				Środki własne Urzędu Miasta
		Budowa oświetlenia drogowego na terenie Miasta Świnoujście – polepszenie życia mieszkańców miasta poprzez budowę nowych lamp oświetlania drogowego	Urząd Miasta Świnoujście	Kwota środków nieznana				Środki własne Urzędu Miasta
		Usprawnienie połączenia komunikacyjnego pomiędzy wyspami Uznam i Wolin	Urząd Miasta Świnoujście	102 200 000,00	75 088 000,00	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/Budżet UE/Inne
		Budowa infrastruktury związanej z modernizacją węzła przesiadkowego kolejowo-promowo-autobusowego w Świnoujściu	Urząd Miasta Świnoujście	b.d.	-	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/Budżet UE/Inne
		Budowa systemu zarządzania ruchem w mieście	Urząd Miasta Świnoujście	10 000 000,00	-	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/Budżet UE/Inne
		Prowadzenie systematycznych akcji edukacji ekologicznej w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza oraz uświadamianie nt. problemu niskiej emisji	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Koszty [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
		Tworzenie optymalnych warunków do rozwoju branży turystycznej	Urząd Miasta Świnoujście	4 065 000,00	1 979 000,00	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/ Budżet UE/Inne
		Budowa silnej marki Świnoujścia, jako kurortu w oparciu o strategię marketingową	Urząd Miasta Świnoujście	100 000,00	100 000,00	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/ Budżet UE/Inne
		Rozszerzenie oferty turystycznej w oparciu o walory przyrodnicze, wartości historyczne i transgraniczność Miasta	Urząd Miasta Świnoujście	b.d.	-	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/ Budżet UE/Inne
		Budowa obwodnicy wschodniej łączącej tereny portowe na wyspie Uznam z drogą krajową nr 93 w Świnoujściu	Urząd Miasta Świnoujście	4 500 000,00	-	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/ Budżet UE/Inne
		Przebudowa chodników i jezdni w drogach powiatowych i gminnych	Urząd Miasta Świnoujście	3 500 000,00	3 500 000,00	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/ Budżet UE/Inne
		Rozbudowa ulicy Jachtowej i Zdrojowej	Urząd Miasta Świnoujście	7 586 000,00	3 793 000,00	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/ Budżet UE/Inne
		III. Pola elektromagnetyczne	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed polami elektromagnetycznymi	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki			

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Koszty [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
		Edukacja mieszkańców na temat rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
	IV. Gospodarowanie wodami	Upowszechnienie zasad Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie prawidłowego stosowania i przechowywania środków ochrony roślin oraz ograniczanie ich złego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Stać kontrola zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
	V. Gospodarka wodno-ściekowa	Przebudowa i modernizacja sieci deszczowych na terenie miasta	Urząd Miasta Świnoujście	b.d.	-	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/Budżet UE/Inne
	VI. Zasoby geologiczne	Uwzględnianie ochrony złóż kopalin w opracowaniach planistycznych	Urząd Miasta Świnoujście, Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego	Koszty w ramach funkcjonowania jednostki				Bezkosztowo

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Koszty [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
	VII. Gleby	Minimalizacja negatywnego wpływu działalności rolniczej na stan gleb poprzez wdrażanie Zasad Dobrej Praktyki Rolniczej w zakresie ochrony gleb użytkowanych rolniczo	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego konieczności ochrony gleb klasy I-IV i racjonalnego gospodarowania ich zasobami	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Bezkosztowo
		Rewitalizacja powojсковych terenów w celu utworzenia centrum usług "Mulnik" w Świnoujściu	Urząd Miasta Świnoujście	4 485 000,00	-	-	-	Środki własne Urzędu Miasta/ Budżet UE/Inne
	VIII. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Coroczne opracowanie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Bezkosztowo
		Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest	Urząd Miasta Świnoujście, mieszkańcy gminy	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne Urzędu Miasta/ NFOŚiGW/ WFOŚiGW
		Utrzymanie PSZOK	Urząd Miasta Świnoujście	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne Urzędu Miasta

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Koszty [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
		Podnoszenie świadomości mieszkańców na temat prawidłowej gospodarki odpadami komunalnych	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
	IX. Zasoby przyrody	Bieżące utrzymanie zieleni urządzonej na terenie Miasta Świnoujście	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Nowe nasadzenia drzew i krzewów, zakładanie zieleni osiedlowej	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody	Urząd Miasta Świnoujście, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Wdrażanie wyników audytu krajobrazowego województwa do polityk i programów oraz dokumentów planistycznych	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Koszty [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
		Uwzględnienie potrzeb ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Zachowanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz przydrożnych	Urząd Miasta Świnoujście, właściciele gruntów, zarządzający drogami	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
		Określenie pojemności turystycznej dla obszarów cennych przyrodniczo i krajobrazowo	PGL LP, RDOŚ w Szczecinie, Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta
	X. Poważne awarie	Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych, w tym transportu materiałów niebezpiecznych	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Koszty [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
		Utrzymanie jednostek OSP oraz wsparcie w zakresie wyposażenia do prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom oraz zagrożeniom środowiska i zdrowia człowieka wynikającym z nadzwyczajnych zdarzeń	Urząd Miasta Świnoujście	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne Urzędu Miasta

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy i innych jednostek

Tabela 35. Zadania monitorowane, realizowane na terenie miasta Świnoujście w latach 2022 – 2028

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
		Budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej Jachtowa/Zdrojowa	Wykonawca zewnętrzny PEC Sp. z o.o. w Świnoujściu	1 200 000,00	1 200 000,00	-	-	Środki własne
	I. Ochrona klimatu i jakości powietrza	Modernizacja sieci ciepłej od komory B10 do komory B1 – II etap	Wykonawca zewnętrzny PEC Sp. z o.o. w Świnoujściu	-	850 000,00	-	-	Środki własne
		Modernizacja sieci ciepłej od komory B19-3 do komory B19-13	Wykonawca zewnętrzny PEC Sp. z o.o. w Świnoujściu	20 000,00	1 150 000,00	-	-	Środki własne

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
		Modernizacja sieci ciepłej wzdłuż ul. Sienkiewicza	Wykonawca zewnętrzny PEC Sp. z o.o. w Świnoujściu	-	1 130 000,00	-	-	Środki własne
		Termomodernizacje 3,5	Spółdzielnia Mieszkaniowa Słowianin	1 000 000,00	-	-	-	Dofinansowanie
		Termomodernizacje 2-8	Spółdzielnia Mieszkaniowa Słowianin	2 000 000,00	1 000 000,00	-	-	Środki własne/ NFOŚiGW/ WFOŚiGW
		Wymiana oświetlenia tradycyjnego na energooszczędne, wymiana urządzeń gospodarstwa domowego na energooszczędne	Mieszkańcy Miasta	Kwota środków nieznana				
	IV. Gospodarowanie wodami	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ Szczecin	W ramach funkcjonowania jednostki				Środki własne

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
		Skanowanie laserowe morskiej strefy brzegowej w granicach administracyjnych Urzędu Morskiego w Szczecinie	Urząd Morski w Szczecinie/ Budżet Państwa	350 000,0	350 000,00	350 000,00	350 000,00	Środki z budżetu państwa przeznaczone na potrzeby realizacji „Programu ochrony brzegów morskich” uchwalonego ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Program ochrony brzegów morskich"
		Zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni Kanału Karsiborskiego (modernizacja dwóch przepusto-zastawek na kanale Karsibór A)	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Kwota środków nieznana				
		Modernizacja toru wodnego do Świnoujście-Szczecin do głębokości 12,5 m	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	446 590 000,00*	-	-	-	* inwestycja realizowana w latach 2016 – 2022

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
	VII. Gleby	Budowa kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów w Świnoujściu	Celowy Związek Gmin R-XXI	1 000 000,00	-	-	-	Środki własne CZG R-XXI
	IX. Zasoby przyrody	Nowe nasadzenia drzew i krzewów, zakładanie zieleni osiedlowej	Urząd Miasta Świnoujście, zarządcy dróg	Kwota środków nieznana				Środki własne
		Melioracje agrotechniczne, w tym: rozdrabianie pozostałości pozrębowych, usuwanie podszytów – jako prace przygotowujące do pozyskiwania drewna	Nadleśnictwo Międzyzdroje	-	-	-	-	Środki własne
		Zabiegi z zakresu ochrony lasu (odnowienia, przebudowa stanu, pielęgnacja upraw, dokarmianie zwierząt)	Nadleśnictwo Międzyzdroje	-	-	-	-	Środki własne
		Utrzymanie infrastruktury leśnej w dobrym stanie (utrzymanie obiektów turystycznych i edukacyjnych, budowa wieży widokowej)	Nadleśnictwo Międzyzdroje	-	-	-	-	Środki własne
		Ochrona PPOŻ. oraz monitoring występowania szkodników owadzich w lasach	Nadleśnictwo Międzyzdroje	-	-	-	-	Środki własne
		Opracowanie projektów planów ochrony dla obszarów Natura 2000 "Delta Świny" (PLB320002) i "Wolin i Uznam" (PLH320019) w części obejmującej obszary morskie nadzorowane przez Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie	Urząd Morski w Szczecinie	-	-	-	-	Środki z budżetu państwa

Program Ochrony środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 roku

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]				Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025-2028	
		Sporządzenie projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody i prognozą oddziaływania na środowisko - dla lasów Skarbu Państwa w pasie technicznym wybrzeża morskiego i morskich wód wewnętrznych Urzędu Morskiego w Szczecinie	Urząd Morski w Szczecinie	Kwota środków nieznana				Środki z budżetu państwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie innych jednostek

SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zarządzanie programem

Obowiązek sporządzania Programu Ochrony Środowiska przez Prezydenta Miasta Świnoujście wynika z zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.). Ostatnim opracowanym dokumentem w tym zakresie był Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019. Dostosowanie polityki ochrony środowiska realizowanej na poziomie miasta do zmieniających się uwarunkowań społecznych i gospodarczych spowodowało konieczność opracowania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do 2028 roku.

Dokument sporządzano w kilku etapach. W pierwszym etapie pracy zgromadzono materiały źródłowe oraz dane dotyczące aktualnego stanu środowiska gminy. Pozyskano je głównie z materiałów przekazanych przez Urząd Miasta w Świnoujściu oraz opracowań statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego, a także z raportów instytucji zajmujących się problematyką ochrony środowiska, m.in.: Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, danymi z portalu geoportal.gov.pl oraz georeswis.gov.pl. Podczas opracowywania dokumentu korzystano również z dokumentów strategicznych opracowywanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Projekt Programu po akceptacji przez Miasto Świnoujście i uzyskaniu niezbędnych opinii dotyczących konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zostanie skierowany do zaopiniowania przez Radę Miasta Świnoujście. Końcowym etapem zamykającym prace nad Programem jest przyjęcie go przez Radę Miasta Świnoujście w formie uchwały.

Podczas wdrażania programu ochrony środowiska ważna jest kontrola przebiegu realizacji przyjętych w nim zadań oraz osiągnięcia postawionych celów. Opracowano w tym celu system monitoringu, który będzie wykonywany w dwóch zakresach: jako monitoring środowiskowy oraz monitoring programowy. Narzędziem umożliwiającym ilościową i jakościową ocenę realizacji Programu Ochrony Środowiska są wskaźniki monitorowania. W niniejszym Programie Ochrony Środowiska w rozdziale 6. wyznaczono wskaźniki, które będą wykorzystywane do oceny stopnia realizacji celów ochrony środowiska. Po zakończeniu tego okresu Miasto Świnoujście podsumuje stopień realizacji POŚ oraz jego łączny efekt ekologiczny, wyrażony wartością wskaźników ekologicznych.

Monitoring środowiskowy prowadzony będzie w głównej mierze w ramach Strategicznego Programu PMS na lata 2020 - 2025 opracowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. Na podstawie wyników tego monitoringu WIOS publikuje co roku „Raport o stanie środowiska” oraz roczną ocenę jakości powietrza. Dane z tych dokumentów pozwolą określić zmiany stanu środowiska na terenie miasta.

Monitoring programowy opierać się będzie na monitorowaniu realizacji poszczególnych zadań i poziomu osiągnięcia wyznaczonych celów. Zgodnie z artykułem art. 18 ustawy Prawo Ochrony Środowiska po dwóch latach obowiązywania programu zostanie sporządzony raport stanu realizacji programu, który następnie zostanie przedstawiony radzie miasta. W przypadku niewykonania zaplanowanych zadań zostanie dokonana analiza sytuacji umożliwiająca poznanie przyczyny takiej sytuacji i dokonanie ewaluacji celów i zadań. Kolejny raport zostanie wykonany na koniec obowiązywania dokumentu. Po okresie obowiązywania programu wymagane jest opracowanie kolejnej aktualizacji.

Monitoring POŚ

Prezydent Miasta Świnoujście jest zobowiązany do sporządzania co dwa lata raportów z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia radzie gminy. Następnie raporty są przekazywane przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego.

W raporcie zostanie dokonana ewaluacja realizowanych zadań i poziomu osiągnięcia przyjętych wskaźników. Raporty te stanowią syntetyczne zestawienie zadań, które w analizowanym dwuleciu powinny być zrealizowane oraz przedstawienie, które z nich zostały zrealizowane, jakie były koszty. W proces ewaluacji tym samym zostaną włączeni wszyscy interesariusze, w tym służby i inspekcje działające na terenie miasta i odpowiedzialne za realizację zadań zaplanowanych w Programie Ochrony Środowiska.

W tabeli poniżej przedstawiono harmonogram monitoringu realizacji programu.

Tabela 36. Harmonogram monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do 2028 roku

Podjęmowane działania	2022	2023	2024	2025
Monitoring stanu środowiska	+	+	+	+
Monitoring programowy – raport z realizacji programu		+		+
Aktualizacja programu				+

Źródło: Opracowanie własne

Źródła finansowania programu

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

środki własne,

kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,

kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,

dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,

emisja obligacji.

Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),

Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest największą instytucją finansującą inwestycje z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w obszarach ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska.

Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska. Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

Ochrona powietrza,

Ochrona wód i gospodarka wodna,

Ochrona powierzchni ziemi,

Ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,

Geologia i górnictwo,

Edukacja ekologiczna,

Państwowy Monitoring Środowiska,

Programy międzydziedzinowe,

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska,

Ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki),

finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia),

finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju:

finansuje ochronę środowiska,
uruchamia środki innych inwestorów,
stymuluje nowe inwestycje,

wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy, ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Misją Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Szczecinie jest finansowe wspieranie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i poszanowaniu jego wartości, w oparciu o konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju przy zachowaniu bezpieczeństwa ekologicznego kraju i realizacji programów ekologicznych państwa i województwa w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego. W ramach funkcjonowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie dofinansowywane są zadania inwestycyjne z zakresu m.in.

gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód,

gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,

ochrony powietrza (w tym odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,

ochrony przed hałasem;

oraz zadania nieinwestycyjne takiej jak:

edukacja ekologiczna,

przedsięwzięcia z zakresu ochrony przyrody (np. ochrona gatunkowa roślin i zwierząt, sporządzenie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną, nasadzenia drzew i krzewów, zabiegi pielęgnacyjne pomników przyrody),

państwowy monitoring środowiska,

wojewódzkie programy i plany związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną;

Szczegółowy zakres działalności WFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: <https://www.wfosgw.szczecin.pl/> oraz w siedzibie Funduszu w Szczecinie.

Fundusze UE

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) stanowi kontynuację dwóch wcześniejszych programów Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 oraz 2014-2020.

Głównym celem Programu jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym poprzez:

obniżenie emisyjności gospodarki transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym,

budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne,

dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030,

poprawę bezpieczeństwa transportu zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia,

wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym

Program ma być realizowany w celu zwiększenia efektywności energetyczną mieszkalnictwa, budynków użyteczności publicznej i przedsiębiorstw oraz zwiększyć udział zielonej energii z odnawialnych źródeł energii w końcowym zużyciu energii.

Inwestycje w infrastrukturę energetyczną mają przynieść poprawę jakości i bezpieczeństwa funkcjonowania sieci elektroenergetycznych oraz rozwój inteligentnych sieci gazowych i wzrost ich znaczenia w nowoczesnym, zielonym systemie energetycznym. Inwestycje w sektorze środowiska mają przyczynić się do większej odporności na zmiany klimatu (w tym na susze i powodzie) oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego (wzrost zdolności retencyjnych oraz poprawę systemów monitorowania i zarządzania kryzysowego).

W Programie będziemy dążyć do poprawy gospodarowania wodą pitną oraz ściekami komunalnymi, a także odpadami komunalnymi.

Realizacja Programu ma wzmocnić ochronę bioróżnorodności i naturalnych ekosystemów; rozwijać systemy monitorowania zasobów przyrodniczych, aby ułatwić ich ochronę.

Dążąc do zmniejszenia emisji w transporcie, program ma rozwijać transport szynowy, w tym w miastach, zwiększać dostępność komunikacji zbiorowej, a także alternatywne wobec dróg łańcuchy logistyczne (porty morskie, drogi wodne śródlądowe, przewozy intermodalne).

W celu poprawy spójności komunikacyjnej i ograniczenia wykluczenia komunikacyjnego program ma koncentrować się na budowie nowych i modernizacji istniejących linii kolejowych oraz dróg krajowych, w tym obwodnic miast.

Program ma służyć podejmowaniu decyzji w inwestycje w kluczowych obszarach sytemu ochrony zdrowia, które przyczynią się do wzrostu dostępności pacjentów do wysokiej jakości usług zdrowotnych oraz większej ich skuteczności.

W sektorze kultury planujemy działania mające na celu ochronę zabytków o światowym i krajowym znaczeniu zarówno ruchomych i nieruchomych. Jednocześnie będziemy rozwijać instytucję kultury oraz wspierać ich adaptację do nowych funkcji kulturalnych i społecznych.

Oferta Programu skierowana będzie do m.in.:

przedsiębiorstw,

jednostek samorządu terytorialnego,

podmiotów świadczących usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego,

właścicieli budynków mieszkalnych,

państwowych jednostek budżetowych i administracji publicznej,

dostawców usług energetycznych,

zarządców dróg krajowych i linii kolejowych,

służb ratowniczych (ratownictwo techniczne) i odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ruchu,

Państwowej Straży Pożarnej,

podmiotów zarządzających portami lotniczymi oraz portami morskimi,

organizacji pozarządowych,

instytucji ochrony zdrowia, instytucji kultury,

kościóły i związki wyznaniowe.

Formy wsparcia

dotacje,

instrumenty finansowe,

instrumenty łączące finansowanie zwrotne i dotacyjne.

Budżet - ponad 25 mld euro

Wspólna Polityka Rolna 2021 – 2027

W dniu 1 czerwca 2018 r. Komisja Europejska opublikowała swoje propozycje legislacyjne związane z modernizacją i uproszczeniem wspólnej polityki rolnej (WPR) na okres programowania 2021–2027.

Dziewięć celów przyszłej WPR to:

zapewnienie rolnikom godziwych dochodów -główny cel: wspieranie godziwych dochodów gospodarstw rolnych i ich odporności w całej Unii w celu zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego;

zwiększenie konkurencyjności - główny cel: zwiększenie konkurencyjności i wydajności rolnictwa w sposób zrównoważony, aby sprostać wyzwaniom związanym z wyższym popytem w warunkach ograniczonych zasobów i niepewnej sytuacji klimatycznej;

pozycja rolnika w łańcuchach wartości - główny cel: poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości;

rolnictwo i łagodzenie zmiany klimatu - główny cel: przyczynianie się do łagodzenia skutków zmian klimatu i przystosowywania się do nich, a także do zrównoważonej produkcji energii;

wydajne gospodarowanie glebą - główny cel: wspieranie zrównoważonego rozwoju i wydajnego gospodarowania zasobami naturalnymi, takimi jak woda, gleba i powietrze;

różnorodność biologiczna i krajobrazy rolnicze - główny cel: przyczynianie się do ochrony różnorodności biologicznej, wzmacnianie usług ekosystemowych oraz ochrona siedlisk i krajobrazu;

zmiany strukturalne i wymiana pokoleń - główny cel: modernizacja sektora rolnego przez przyciągnięcie młodych ludzi i udoskonalenie ich rozwoju zawodowego;

zatrudnienie i wzrost gospodarczy na obszarach wiejskich - główny cel: promowanie zatrudnienia, wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki i zrównoważonego leśnictwa;

Zdrowie, żywność i oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe - główny cel: poprawa reakcji rolnictwa UE na potrzeby społeczne dotyczące żywności i zdrowia, w tym bezpiecznej, bogatej w składniki odżywcze i zrównoważonej żywności, ograniczenia marnotrawienia żywności, jak również poprawy dobrostanu zwierząt.

Nowym elementem WPR jest:

- silniejsze ukierunkowanie na klimat i środowisko;
- nowy sposób wdrażania WPR: sprawdzanie rezultatów zamiast zgodności z przepisami UE; objęcie I filara programowaniem (Plan Strategiczny);
- zmiana tzw. zielonej architektury: warunkowość zamiast wzajemnej zgodności, ekoprogramy zamiast płatności za zazielenienie;
- nowe możliwości tzw. interwencji sektorowych (promocja działań grupowych ze środków I filara);
- wzmocnienie roli postępu technologicznego i innowacyjności; rosnąca waga doradztwa i nauki (AKIS);
- dwufilarowa struktura (zmniejszenie udziału II filara);
- dalsze (niewielkie) zmniejszenie różnic w wysokości płatności bezpośrednich;
- uproszczony system płatności obszarowych (SAPS);
- płatność redystrybucyjna - ukierunkowanie na małe i średnie gospodarstwa;
- płatności związane z produkcją (lista sektorów i mniej środków – 10%+2% koperty).

Nowy model wdrażania WPR, ma opierać się na tzw. planie strategicznym, który będzie kluczowym elementem realizacji WPR na poziomie krajowym. Każde państwo członkowskie przygotowuje kompleksowy plan wsparcia, w którym zaprogramowane będzie wdrożenie instrumentów obu filarów WPR: płatności bezpośrednich, tzw. programów sektorowych (przeniesionych ze wspólnej organizacji rynków, np. wsparcie sektora owoców i warzyw, sektora pszczelarskiego) oraz instrumentów rozwoju obszarów wiejskich. Każdy plan strategiczny ma obejmować:

- ocenę potrzeb,
- strategię interwencji,
- opis elementów wspólnych dla kilku interwencji,
- opis płatności bezpośrednich i interwencji dotyczących rozwoju obszarów wiejskich określonych w strategii,
- opis programów sektorowych i ich interwencji,
- plan finansowy,
- opis struktur zarządzania i koordynacji,
- ocenę uwarunkowań ex-ante.

Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 - projekt

Fundusze mają służyć zdobywaniu nakładów na innowacyjność, B+R i zwiększaniu zdolności inwestycyjnej na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Priorytet 1 – Przedsiębiorcze Pomorze Zachodnie

Cel szczegółowy (i) - Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii

Cel szczegółowy (ii) - Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych

Cel szczegółowy (iii) - Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

Cel szczegółowy (iv) - Rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

Priorytet 2 – Zielone Pomorze Zachodnie

Cel szczegółowy (i) - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Cel szczegółowy (ii) - wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju

Cel szczegółowy (v) - Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej

Cel szczegółowy (vi) - Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej

Cel szczegółowy (vii) - Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

Priorytet 3 – Mobilne Pomorze Zachodnie

Cel szczegółowy (viii) - wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej

Priorytet 4 – Połączone Pomorze Zachodnie

Cel szczegółowy (ii) - rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

Priorytet 5 – Przyjazne mieszkańcom Pomorze Zachodnie

Cel szczegółowy (ii) - Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Cel szczegółowy (iii) - wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne.

Cel szczegółowy (v) - zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej

Priorytet 6 – Aktywne Pomorze Zachodnie

Cel szczegółowy (a) - poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej

Cel szczegółowy (b) - modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływow i mobilności na rynku pracy

Cel szczegółowy (d) - wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględni zagrożenia dla zdrowia

Cel szczegółowy (g) - wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie

przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej

Cel szczegółowy (i) - Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym Migrantów

Cel szczegółowy (k) - zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które promują dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym promowanie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej

Priorytet 7 - Uspołecznione Pomorze Zachodnie

Cel szczegółowy (i) - wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich.

Priorytet 8 – Pomoc techniczna (EFRR)

Priorytet 9 – Pomoc techniczna (EFS).

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba mieszkańców Miasta Świnoujście w latach 2015-2019	17
Tabela 2. Grupy wieku ekonomicznego oraz struktura bezrobocia w latach 2015-2021	17
Tabela 3. Bezrobocie na terenie Miasta Świnoujście w latach 2015-2021	17
Tabela 4. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Świnoujście w latach 2015-2021	18
Tabela 5. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Świnoujście w latach 2015-2021 według działań PKD 2007	18
Tabela 6. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych na terenie Miasta Świnoujście w latach 2015-2020 według sektorów własnościowych	18
Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe na terenie Miasta Świnoujście w latach 2015-2021	19
Tabela 8. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomu stężeń zanieczyszczenia	23
Tabela 9. Klasyfikacja strefy zachodniopomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia za rok 2021	25
Tabela 10. Charakterystyka sieci gazowej na terenie gminy miejskiej Świnoujście	29
Tabela 11. Analiza SWOT – Ochrona klimatu i jakości powietrza	31
Tabela 12. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku	35
Tabela 13. Analiza SWOT – Zagrożenie hałasem	36
Tabela 14. Analiza SWOT - pola elektromagnetyczne	40
Tabela 15. Opis JCWP na terenie Miasta Świnoujście	41
Tabela 16. Wyniki monitoringu JCWP na terenie Miasta Świnoujście	42
Tabela 17. Monitoring operacyjny jakości wód podziemnych dla PLGW6001	46
Tabela 18. Wykaz stacji pomp na terenie gminy miejskiej Świnoujście	47
Tabela 19. Analiza SWOT - Gospodarowanie wodami	48
Tabela 20. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy miejskiej Świnoujście w latach 2015-2021	49
Tabela 21. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy miejskiej Świnoujście 2015-2021	50
Tabela 22. Zmiana liczby zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Miejskiej Świnoujście w latach 2015-2021	50
Tabela 23. Analiza SWOT - Gospodarka wodno-ściekowa	51
Tabela 24. Złóża na terenie gminy miejskiej Świnoujście	52
Tabela 25. Analiza SWOT - Zasoby geologiczne	53
Tabela 26. Analiza SWOT – Gleby	56
Tabela 27. Analiza SWOT - Gospodarka odpadami	60
Tabela 28. Pomniki przyrody zlokalizowane na terenie gminy Miasta Świnoujście	67
Tabela 29. Struktura lasów	73
Tabela 30. Chronione siedliska na terenie gminy Miasta Świnoujście na terenie administrowanym przez Lasy Państwowe	74
Tabela 31. Analiza SWOT – Zasoby przyrodnicze	75
Tabela 32. Analiza SWOT – Zagrożenie poważnymi awariami	78
Tabela 33. Cele, wskaźniki, kierunki interwencji oraz zadania przewidziane do realizacji na terenie Miasta Świnoujście	84
Tabela 34. Zadania własne Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do 2028 roku	95
Tabela 35. Zadania monitorowane, realizowane na terenie miasta Świnoujście w latach 2022 – 2028	102
Tabela 36. Harmonogram monitoringu realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2022 – 2024 z perspektywą do 2028 roku	107

SPIS RYCIN

Rysunek 1. Położenie Świnoujścia na tle sąsiednich powiatów	15
Rysunek 2. Położenie Miasta Świnoujście na tle regionów fizycznogeograficznych ...	16
Rysunek 3. Meteogram dla najbliższej stacji pomiarowej Świnoujście	21
Rysunek 4. Róża wiatrów dla Gminy Miasta Świnoujście	22
Rysunek 5. Lokalizacja stacji pomiarowych w województwie zachodniopomorskim, wykorzystanych w ocenie za rok 2021	25
Rysunek 6. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej (stan na dzień 31.12.2021r.) na podstawie pozwoleń radiowych wydawanych przez Urząd Komunikacji Elektronicznej w 2021 r.	39
Rysunek 7. Jednolite części wód powierzchniowych na terenie gminy miejskiej Świnoujście	42
Rysunek 8. Jednolite Części Wód Podziemnych na terenie gminy miejskiej Świnoujście	45
Rysunek 9. Złóża na terenie gminy miejskiej Świnoujście	53
Rysunek 10. Formy ochrony przyrody na terenie gminy miejskiej Świnoujście	64
Rysunek 11. Obszary specjalnej ochrony siedlisk na obszarze gminy miejskiej Świnoujście	65
Rysunek 12. Obszary specjalnej ochrony ptaków na obszarze Gminy miejskiej Świnoujście	67

UZASADNIENIE

W celu realizacji polityki ekologicznej państwa zgodnie z art.17 ust.1 i art.18 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232) zarząd województwa, powiatu i gminy sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska.

Zadaniem Programu Ochrony Środowiska jest określenie, na podstawie aktualnego stanu środowiska, celów ekologicznych, priorytetów ekologicznych, poziomów celów długoterminowych, rodzaju i harmonogramu działań proekologicznych oraz niezbędnych instrumentów do osiągnięcia w/w celów, którymi są: mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Aktualizacja obejmuje zagadnienia z zakresu ochrony środowiska na lata 2022 – 2024 wraz z perspektywą do 2028 r. , w tym:

- najważniejsze zmiany w gospodarce,
- aktualny stan środowiska,
- główne problemy ochrony środowiska miasta Świnoujście,
- zadania wynikające z polityki ekologicznej państwa,
- problemy określone w Wojewódzkim Programie Ochrony Środowiska,
- cele Programu Ochrony Środowiska miasta Świnoujście,
- monitoring realizacji celów i zadań.

Celem niniejszego dokumentu jest charakterystyka stanu istniejącego i przedstawienie propozycji zadań niezbędnych do kompleksowego rozwiązania problemów ochrony środowiska.

Obecna Aktualizacja Programu swoim zakresem obejmuje następujące elementy i zagadnienia: krótką charakterystykę gminy, diagnozę obecnego stanu środowiska, charakterystykę założeń przyszłościowego rozwoju Gminy, określenie priorytetów i celów ekologicznych wynikających z diagnozy stanu środowiska, określenie działań dla poprawy stanu środowiska na lata 2022-2024 z perspektywą do 2028 r., sposób finansowania przedstawionych zadań oraz jego monitoringu.

Sporządzony Program Ochrony Środowiska Miasta Świnoujście jest spójny z dokumentami wyższego szczebla.

Projekt aktualizacji Programu, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przedłożono do zaopiniowania Zarządowi Województwa Zachodniopomorskiego. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego Uchwałą Nr 1939/22 z dnia 12 grudnia 2022 r. wydał pozytywną opinię do przedmiotowego projektu.